

CHARON

HOROROVÉ POVIEDKY

5

MORT CASTLE
NELLY ČERNOHORSKÁ
ANDREJ OŠKO

KATARÍNA SOYKA
JANA TABAČKOVÁ
MAREK VAŇOUS

OBSAH ČÍSLA

- 3 MORT CASTLE – PORADCA**
12 RECENZIA: GWENDOLYN KISTE – REZAVÉ PANNY
15 JANA TABAČKOVÁ – AJ MŔTVI CHCÚ TANCOVAŤ
31 ČLÁNOK: DESIVÝ SVET VIDEOHIER
40 ANDREJ OŠKO – DAROVANÝ ŽREBEC
57 RECENZIA: H.P. LOVECRAFT – VOLANIE CTHULHU
61 MAREK VAŇOUS – WHALEY HOUSE
80 ČLÁNOK: V/H/S: KLENOT FOUND FOOTAGE HORORU
93 NELLY ČERNOHORSKÁ – SKRZE NĚHO A S NÍM A V NĚM
107 RECENZIA: OWL GOINGBACK – CROTA
111 KATARÍNA SOYKA – SLUČKA
125 VLASTNOU KRVOU: ROZHOVOR S AUTORMI

EDITORIÁL

Telo vám zvierajú spazmy, bodajú vás ladové ihlice, chytajú kŕče. Plúca sa vám plnia tekutinou. Nemôžete sa nadýchnuť. Zmocňuje sa vás panika. Voda je hustá, tmavá. V temnote pod hladinou sa niečo pohybuje. Zbadalo vás to. Mieri to rovno za vami, slintá po vás. Možno ste unikli predošlým monštrám a príšerám, no zomriete tu. Ste si tým istí.

Vtedy zacítite niečí dotyk. Načahuje sa k vám ruka. Prenikla hladinou a uchopila vás. Ťahá vás z vody na svoju loď. Dúfate v záchranu, ale namiesto nej uvidíte bradatého, skostnateného starca. Na palube vás víta prievozník. Tam, kam idete, už nádej nebudete potrebovať.

Charon sa opäť chystá rozpovedať šesť príbehov. Z prvého vám v žalúdku ostane ťaživý pocit viny. Budete s ním vedieť žiť? Ak nie, nič to! Ved' hneď v ďalšom si budete môcť zatancovať s mŕtvymi. Tretia poviedka vás privedie na nórsky fjord. Poriadne vás z nej zamrazí. Nestačí? Tak môžete navštíviť aj mysteriózny dom v Amerike. Odvážite sa odhaliť jeho tajomstvo? Ak áno, možno prežijete aj vlastný pobreb. Ako? Dozviete sa v predposlednom kúsku. No a nakoniec sa Charon podujme uviazať slučku. Čaká iba na váš krk.

Radoslav Kozák

#5

CHARON

TVOJ PRIEVOZNIK
DO SVETA TEMNOTY!

ŠÉFREDAKTOR:

RADOSLAV KOZÁK

REDAKCIA:

MÁRIA HANÚSKOVÁ,

LUKÁŠ POLÁK

GRAFICKÉ SPRACOVANIE,

SADZBA A OBÁLKA:

MICHAL BŘEZINA

ILUSTRÁCIE PОВIEDOK:

NIKOLA DANIŠOVÁ

ZUZANA LAKIRI

DROPOVÁ, ADAM

KUBÍK, PETRA

A. KULAGOVÁ, ANDREJ

PRÁZNOVSKÝ

ZDENĚK SVOBODA

POVIEDKY:

MORT CASTLE

NELLY ČERNOHORSKÁ

ANDREJ OŠKO

KATARÍNA SOYKA

JANA TABAČKOVÁ

MAREK VAŇOUS

ČLÁNKY:

ANDREA FARKAŠOVÁ

MÁRIA HANÚSKOVÁ

RADOSLAV KOZÁK

LUKÁŠ POLÁK

KOREKTÚRY:

ERIKA ADAMOVÁ, KIRA BULAT,

MAŤKA HOLOTNÁKOVÁ, JANA

TABAČKOVÁ, BEÁTA TAKÁČOVÁ

AUDIOVERZIE:

ANDREA FARKAŠOVÁ

TOMÁŠ FARKAŠ

ČÍSLO: 5, ROK: 2024

CASOPIS.CHARON@GMAIL.COM

EKNIZKY.SK: CASOPISCHARON

FACEBOOK: ČASOPIS CHARON

YOUTUBE: CHARON

INSTAGRAM: CASOPIS_CHARON

MORT CASTLE PORADCA

PORADCA

Som poradca. Pomáham s problémami ako stres, nízke sebavedomie, starnutie či choroby, všetkými tými nespočetnými ťažkosťami duševného a emocionálneho charakteru.

Moje povolanie je náročné. Som v ňom dobrý. Beriem ho vážne. Je pre mňa posvätné.

Asi v polovici septembra mi zavolať Darby Hillison.

Darby Hillison, bývalý „poradca“ – pred odchodom do dôchodku pracoval v oddelení akademického poradenstva Elverskej vysokej školy – teraz sám potrebuje poradiť. Nechcem, aby moje vyjadrenie vyznelo ironicky. Z času na čas sa každému z nás zide „empatické načúvanie“ doplnené o „objektívny názor“. Nieкто, komu by sme sa mohli vyzprávať a posťažovať, priateľ, partner, kňaz, šaman alebo cvokár, ktorý poskytne ústretové ucho. Alebo počuť nesúhlasne cvakajúci jazyk, alebo „prestaň trepať hovadiny“, alebo „vyhýbaš sa podstate problému“, alebo dobrosrdečné potľapkanie po chrbte, alebo ešte srdečnejšie nakopnutie do zadku.

Prichádzam o polnoci. Klientov väčšinou navštevujem práve o tomto čase, aj keď to nie je prísne pravidlo: polnoc je bodom rovnováhy medzi dňom a nocou. Ale poradcovia sú flexibilní. Ak sa so mnou potrebujete stretnúť o 14:38 vo vestibule hotela Red Roof Inn, na Butterfield Road v Downer's Grove alebo pri sušičke LaunDRYland v Lincolne, v Nebraske, je to v poriadku, pokiaľ nám to umožní spraviť, čo treba.

Stojím pred starším rančom so schátraným vinylovým obkladom; do prístavenej garáže vedie popraskaná betónová príjazdová cesta.

Náhle sa rozsvieti žlté svetlo a Darby Hillison sa zjaví v dverách.

DARBY HILLISON

Pozvem poradcu dnu, ale neprivítam ho. Nechcem jeho spoločnosť. Potrebujem len jeho služby. To je mi jasné.

Stále o tomto mieste premýšľam ako o „našom“ dome, Anny Belly a mojom. Vlastníme ho spolu. Nemyslím si, že dnes ešte ľudia naozaj plánujú splácať hypotéky. Možno je naša generácia poslednou,

ktorá si stanovila tento cieľ. Mali sme aj ceremóniu. Dokonca sme spálili hypotekárnu listinu, ale keďže sme nemali krb, urobili sme to na záhradnom grile.

Náš dom.

Naša generácia.

Môj dom. Moja generácia.

Ale už viac nie sme *Anna Belle a Darby*, aj keď viem, že naši priatelia nás takto v duchu stále volajú. Odpusťte melodrámu mojej samoty.

Chýba mi. Myslím, že ona by mi dokázala pomôcť sa cez to celé nejako preniesť. Moja Anna Belle...

Na rodnom liste mala iba *Anna, Belle* si pridala neformálne asi dva roky po tom, čo sme sa v šesťdesiatom šiestom vzali, pretože sa jej to zapáčilo. A mne tiež. Tak bola Anna Belle.

Zvláštne, ako vás strata môže prekvapíť. Jedného dňa sa Anna Belle prebudila a necítila sa dobre. Bolo to hneď po mojom odchode z Elvery do dôchodku. Cítila sa dosť zle, bola slabá a točila sa jej hlava, akoby ju vlastné nohy nevedeli udržať na zemi a každú chvíľu mala vzlietnuť...

No dobre, v skutočnosti to povedala. Povedala, že má pocit, akoby *umierala*. Anna Belle mala poetickú povahu, ale nezvykla zveličovať. Vydesila ma. Hovoril som si, že je predsa nemožné, aby zomrela. Musela ísť k lekárovi. A rýchlo.

Mali sme nastúpiť do Toyoty Camry a odviezol by som ju na pohotovosť do

krajskej nemocnice v Chadbourne. Bola vzdialená len osemnásť míľ. Mal by som to pod kontrolou. Nepanikáril som. A bol som dobrý šofér. Dopekla, bol som fakt dobrý šofér. Stále *som* dobrý šofér.

Povedala, že na to je už príliš *vzdialená* – presne to slovo použila – takže som vytočil 911 a záchranári prišli v obrovskej sanitke a keď ju nakladali, zahabkala: „Ach, bože!“ a oni sa jej naozaj pokúšali pomôcť. Boli to dobrí mladí ľudia a vedeli, čo robia – myslím, že som dokonca jednému z nich robil pred pár rokmi poradenstvo v Elvere – ale ukázalo sa, že posledné slová mojej manželky, pani Anna Belle Hillisonovej, boli: „Ach, bože!“ Mohla za to prasknutá aneuryzma brušnej aorty.

Bola to jedna z tých vecí, ktoré sa „len tak stanú“. Toľko vecí sa môže len tak stať. Ak by ste niekedy začali premýšľať nad všetkým, čo sa môže *len tak stať*, upadli by ste do katatonického stavu alebo by ste ležali pod prikrývkou a kňučali. Nemohli by ste nikam ísť, nič robiť.

Poradca si sadne. Ja tiež. Pozrie sa na mňa. Rozhliadnem sa po miestnosti. Steiny a police zdobia fotografie detí mojich priateľov a príbuzných. Nie sú to naše deti. Anna Belle a ja sme nemohli mať vlastné.

Žena, ktorá po mne prebrala pozíciu na Elvere, si dala na stôl digitálny foto rámik. Tá nekonečná prezentácia tam pôsobí trochu rušivo, viete, ako keby nič

nemalo ostať nehybné, nič nemalo ostať ako predtým.

Poradca sa spýta: „Ako sa cítite?“

„V poriadku.“

Nič na to nepovie, len pomaly žmurká, akoby mi dával signál: *raz, dva, tri*.

„Nie veľmi dobre,“ opravím sa.

Poradca prikývne.

„Nie dobre.“

„Rozumiem,“ prítaká.

Na hlase mu počujem, že to nie sú iba slová.

Anna Belle zvykla čítavať *Guideposts*, platila si predplatné. Raz tam bola báseň, ktorú občas citovala:

*Nenačúvam iba tvojim slovám,
ale tomu, čo ťa ich núti vyrieť,
a mňa počúvať.*

Poradca sa nakloní dopredu a rozpaží ruky, akoby chcel niečo odmerať. „Už je to šesť mesiacov.“

Šesť mesiacov a tri dni, pomyslí si.

Hovorím mu: „Potrebujem sa porozprávať.“

„Ja viem.“

„O tých dievčatách,“ dodám.

„Áno,“ odvetí poradca.

Takí už raz sme, my normálni ľudia. Ak bolesť zuba sama od seba čo i len na moment ustane, musíme do diery v zube zabodnúť špičku jazyka, aby opäť začala pulzovať.

„Tie dievčatá,“ zopakujem. „Musíme sa

o nich znova porozprávať.“

DIEVČATÁ

Kedysi boli štyri dievčatá, najlepšie kamošky, a teraz ostala jediná – Jessi Lynn Campbellová. Kríva, aj keď to po dvoch operáciách a terapii trikrát týždenne už skoro vôbec nevidno. Nie je vylúčené, že tento hendikep časom zmizne alebo sa bude prejavovať len pri extrémnej únave. Jessi Lynn povedala svojej psychologičke, že si nie je istá, či vôbec chce prestať krívať, pretože – aj keď je to čudné – znamenalo by to pre ňu koniec troch dievčat alebo aspoň koniec ich skupinovej identity, ktorú si navzájom vytvorili a zdieľali.

Na niektoré veci musíte zabudnúť. Musíte sa posunúť ďalej. Také kecy vám tlačia do hlavy.

Nie, dakujem, nemyslím si to, naozaj nie. Úplná hlúposť! Stratíte svoj iPhone, okej, kašlete na to, je to len posratý telefón. Zomrie vám škrečok a po nejakom čase vám je to jedno, lebo vás už aspoň o tretej ráno neprebudí vrážganie jeho kolesa.

Ale Jessi Lynn stratila...

Najlepšie kamošky:

1. Torme Banningsová: červenovláska vysoká stoosemdesiat centimetrov, možno ešte o čosi viac, ktorú neustále všetci tlačili do basketbalu (a či tréneri nepočuli „Do toho, Červená Obryňa!“ a či nevide-

li trofeje, ale „*Och-och, v žiadnom prípade, to je nemožné!*“). Torme trpela akútnou formou absolútnej nemotornosti. Keď ešte chodili do škôlky, učiteľka ju nútila sedieť na zemi, pretože takto bolo „menej pravdepodobné, že spadne“. Samozrejme, boli to krajne nevhodné slová, ktoré mohli spôsobiť veľké škody na jej seba-vedomí. Ale Torme – bez akéhokoľvek zveličovania – so sebou od malička vychádzala celkom dobre. Vedela, že vždy bude všade najvyššia a najneohrabanejšia, ako plameniák na paličke. Vedela, že jej vlasy budú priťahovať pozornosť, ktorú mohla skúsiť buď prijať, alebo pred ňou utiecť. A vzhľadom na svoju (ne)koordináciu, by si pri tom úteku zrejme zlomila oba členky. Tak sa naučila smiať sa sama na seba. A ak dokážete niečo také, zvládnete takmer čokoľvek.

Zaujímavé však je, že Torme bola dobrá v jazde na bicykli. Ostatní ešte mali cvičné kolieska a ona sa už preháňala kade-tade. Bože, nie je to hnusná irónia?

2. Velma Sheffieldová: Velma Odvážna, venovala sa horolezectvu a zlaňovaniu, potápaniu a lyžovaniu, surfovaniu a snowboardingu. Extrémistka Velma. Jazdila na koni drezúru a hoci nosila prilbu, raz padla na hlavu – BUM! – a ešte dva týždne videla dvojmo. Ale hej, život, ktorý neprežijete naplno, je život, ktorý ste naozaj *nežili*, a tak ihneď ako lekári

povedali: „Žiaden otras mozgu, môžete ísť,“ vyskočila naspäť do sedla. Velma bola na zožratie roztomilá, mohla by byť roztlieskavačkou. Ten maličký noštek (genetika, nie plastika) a tie jej perleťovo biele zúbky, ktorých sa zubár nemusel ani dotknúť! A bola múdra ako sova. Na celoštátnych skúškach to dala na tridsaťpäť z tridsiatich šiestich bodov. Mala frajerov, ale brala ich skôr ako kamarátov. Bola temperamentná – trochu príliš pre stredoškóľakov, pravdupovediac, takže sa nevyskytli nijaké naozaj romantické romániky.

Dievčenský gang... Ak pri vás Velma stála, stála pri vás na stodesať percent. Za každých okolností.

Sranda, jasné, že práve Velma prišla s tým ísť na výlet na bicykloch, na „skúšku dospelosti“ (jazdu dospelosti?), pretože Velma bola tá, ktorá vždy všetko organizovala, ale... Ale ja si to pamätám tak, že sme to chceli všetky. Skupinové rozhodnutie. Celok.

3. Mary Smithová. najamerickejšia z nás a bola na to patrične hrdá. Patriľa ku kostolnej mládežníckej skupine (metodisti), hrávala na klavír („Pre Elišku“ a „Raindrops (Keep Falling on my Head)“ boli jej obľúbené) a rada piekla (sušienky, do ktorých pridávala dvakrát toľko čokoládových lupienkov, ako si vyžadoval recept) a vždy si brávala na prechádzku Cosma, svojho teriéra. Mary Smithová

adoptovali ako novorodenca John a Alice Smithovci. Jej adoptívni rodičia po ňu leteli do Etiópie a keď prišiel čas na otázky o jej tmavej pleti, hoci oni sami boli takí bieli, že sa cez nich dalo skoro vidieť, vysvetlili jej situáciu a museli to zvládnuť bravúrne, pretože v tej chvíli v nej niečo zarezonovalo. Vstrebala všetko, čo jej mohlo USA ponúknuť. Verila v Boha. Verila v Obamu. Verila v tvrdú prácu. Zarábala si strážením detí. Podporovala vojakov. Každý rok mala perfektnú dochádzku, okrem siedmej triedy, vtedy dostala mononukleózu. S matkou pozerali raz ročne *Ryšavca*, aby si dobre poplakali, a *Vianočnú koledu*, aby sa zasmiali.

Vieš, čo ma niekedy rozplače, myslím ten najhorší druh plaču? Mary Smithová. Mary bola taká milá. A nemám na mysli ten falošný, predstieraný druh milého človeka, ktorý vás núti siahnúť po inzulíne. Bola to jednoducho tá najkrajšia osoba. Vďačná za život. Nesmierne vďačná.

Boli to dobré deti. Dve z nich mali sedemnášť, dve osemnášť. Všetky chodili do maturitného ročníka na Prairie-Way. Dospeli správnym spôsobom (neostali cynické ani ufrflané). Ak ich životy formovali privilégia, sprevádzali ich tiež prísluby. Žiadne temné príbehy, žiadne závislosti alebo autoasfyxiácia, žiadne šikanovanie alebo bulímia, žiadne rezanie, nechránený sex, žiadne pokusy o samo-

vraždu a len málo myšlienok na smrť za hranicami abstraktnosti, metafyzickej, nestarnúcej zvedavosti dospievajúcich (a všetkých ostatných): Kam odchádzame po tom, čo náš život skončí? Žiadne klebety pre *The View*, *Larryho Kinga*, *Wolfa Blitzera*, stanicu Fox.

Nebolo to klišé: všetci ich mali radi.

Kedysi boli štyri dievčatá.

Dnes sú tri mŕtve.

*

VÝLET NA BICYKLI

Výlet cez jarné prázdniny. Nové bicykle? No, na slušný bicykel značky Marin Portofina alebo BikeHard LadyCruz potrebovali tak päťsto až osemsto dolárov, ale malo to byť niečo, čo si zoberú na vysokú školu a vydrží im to roky, nešlo o nič frivolné ani o žiaden módný výstrelok.

Juh štátu Illinois. Jar tam dole udrie skôr ako na severe. Všetko je zelené. Majú tam kopcovitú krajinu a jazerá a Národný park Shawnee a mesto Makanda obývané umelcami a remeselníkmi a zvráskašenými neprekonvertovanými hippíkmi a je to miesto konania každoročného VultureFestu (Parádička! Nájdite si ho v encyklopédii – teda na Wikipedii).

Cestu plánovali starostlivo. Aj keď sa potvrdilo, že priemerný americký stredoškólak by nenašiel ani Grand Canyon, hoci by ste ho k nemu poslali s GPS prilepeným na hlave a iPadom pripevneným k zadku, dievčatá sa poradili s cestopismi

pánov Randa a McNallyho a naplánovali si malebné trasy...

Ale hovoríme tu o deťoch – a povedzme, že som možno staromódny, ale ešte aj o dievčatách, štyroch dievčatách, ktoré cestujú okrem iného cez okres Williamson, známy z historických dôvodov ako „Krvavý Williamson“ a Nile City, často označované za hlavné mesto metamfetamínu na Stredozápade. Svet už nie je, aký býval. Počúvate všetlíkajúce veci...

Určite áno. Ale všimnite si, s'il vous plaît, tieto decká mali hlavy pod cyklistickými prilbami pevne nasadené na krku. Preto požiadali otca Jessi Lynn, pána Jamesa D. Campbella, MDDr., aby ich sprevádzal.

Lichotilo mu to. Bol najvyšší čas na dovolenku. Na juhu Illinois mal rodinu, mohol rybárčiť a člnkovať sa po jazere Benton. Šiel s nimi autom. Mobily mať stále pri sebe a držať sa na očiach, chápeme sa, a inak sa im snažil nechať priestor, keď to od neho chceli...

*

Z MAGAZÍNU POSOL JUŽNÉHO ILLINOIS

...podľa polície sa šesťdesiatosemročný vodič Darby Hillison z Thomsvillu vychýlil z jazdného pruhu, prešiel cez medzimestský úsek diaľnice na juhu Illinois a zrazil štyri cyklistky, pričom zabil...

...trval na tom, že jeho Toyota Camry, model z roku 2004, zrazu sama zrýchliła, čo spôsobilo, že stratil kontrolu a prešiel cez stredovú čiaru... žiadne známky požitia drog alebo alkoholu... doteraz bez nehody... pokutovaný za dopravný priestupok...

...boli vyhlásené za mŕtve priamo na mieste... prasknutá slezina a poškodený pravý bedrový kĺb, očakáva sa úplné uzdravenie...

PORADCA

Darby Hillison povie: „Nie je to moja chyba.“

Neodpovedám.

„Tak koho teda?“ pýta sa Darby Hillison. „Toyoty? Samotného Boha?“

Ide tu o nájdenie vinníka? Polícia ho pokutovala iba za menší dopravný priestupok, neboli vznesené žiadne obvinenia. Matka Mary Smithovej – Dobrý bože, *Mary Smithová!* – povedala na pohrebe svojho dieťaťa, že Mary by mu odpustila, pretože to tak učil Kristus a ona...

Previnenie v jeho prípade nemusí existovať.

Zodpovednosť však existovať *môže*.

Tri deti sú mŕtve.

Ich rodiny sa nikdy neuzdravia, nikdy nebudú kompletne.

To je podstatné.

To, a čo Darby Hillison cíti v hĺbke svoj-

ho srdca, vo svojom opustenom dome,
počas ticha dlhých nocí.

Darby Hillison sedí úplne nehybne, pre-
mýšľa. Prichádza naozaj náročný okamih.
Som tu. Vie, že má moju podporu.
Potom mi povie, čo sa chystá urobiť.

*

DARBY HILLISON

Darby Hillison je za volantom Toyota
Camry. Našartuje motor. Dnešné autá,
ó, už ich nerobia ako kedysi. Teraz mo-
tor vždy naskočí, bez ohľadu na to, či prí-
de alebo je vonku mínus desať. Jemne pra-
die, hladko a tichučko.

Na Toyotu sa môžete spolahnúť.

A otvorí si okno.

A oprie sa v pohodlnom kresle vodiča.

A po chvíli zatvorí oči.

A možno by ste si mysleli, že zaspáva za
volantom svojho auta vo svojej garáži, ale
v skutočnosti stráca vedomie.

Umiera, to robí.

A potom, po nie veľmi dlhom čase, je
Darby Hillison mŕtvy.

*

PORADCA

Som poradca.

Pomáham s problémami.

Dávam veci do poriadku.

MORT CASTLE

Bývalý javiskový hypnotizér, folkový spe-
vák a stredoškolský učiteľ. Od roku 1967 je
publikovaným spisovateľom so stovkami prí-
behov, článkov, komiksov a kníh vydaných
v množstve jazykových mutácií. Vyhrál tri
Ceny Brama Stokera, dve ceny Black Quill,
Golden Bot (Wired Magazine) a bol nomi-
novaný na The Audie, Cenu Shirley Jack-
sonovej, International Horror Guild Award
a Pushcart Prize. V roku 2000 ho Chicago
Sun-Times News Group citovalo ako jedné-
ho z dvadsaťjeden „lídrov v umení 21. storo-
čia v chicagskom Southland“. V Poľsku bol
jeho román *Obcy* (*The Strangers*) bestsellerom
a jedným z desiatich najlepších hororových/
trilerových románov roku 2008 vydaných
v tejto krajine podľa Polish Newsweek. Cas-
tle a jeho manželka Jane oslávili 4. júla 2023
päťdesiate druhé výročie svadby. Žijú v meste
Crete v americkom štáte Illinois.

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG

MORT CASTLE

PŘEKLAD MARTIN ŠTEFKO

GOLDEN DOG

**NOVÝ MĚSÍC
NA VODĚ**

MORT CASTLE

PŘEKLAD MARTIN ŠTEFKO

GOLDEN DOG

RECENZIA

GWENDOLYN KISTE

REZAVÉ PANNY

napsal: Radoslav Kozák

V Amerike hrdzavejú ženy. To nie je najnovší hoax, ale premisa debutového románu Gwendolyn Kiste, ktorý dostal cenu Brama Stokera za najlepšiu prvotinu. Nie náhodou túto knihu zaradilo do svojho edičného plánu zatiaľ pomerne mladé české vydavateľstvo Medusa, ktoré za krátky čas svojej existencie stihlo presvedčiť nápaditým výberom príbehov aj ich kvalitným prekladom. Rezavé panny sú totiž románovou prvotinou nielen pre ich autorku, ale aj pre Medusu. Prvé dve knihy, ktoré vo vydavateľstve vyšli, boli totiž novely. Tak sa podme pozrieť, ako tento „spoločný“ debut dopadol.

Rok vydania: 2023

Vydavateľstvo: Medusa

Počet strán: 248

Jazyk: český

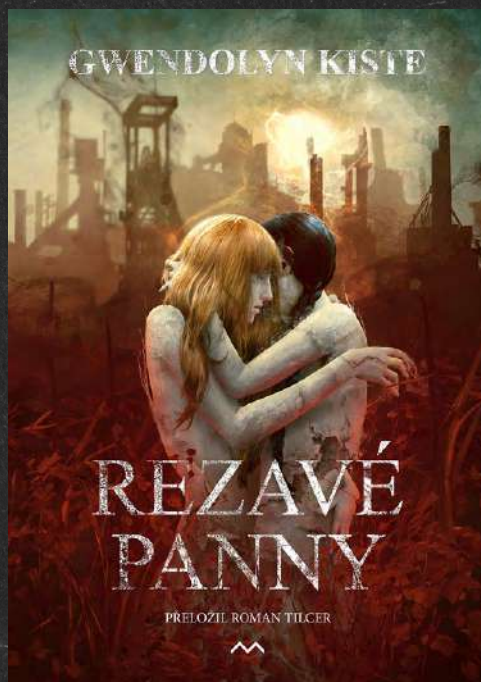
Väzba: mäkká, brožovaná

Pheobe Shaw sa po dlhých rokoch vracia do domu svojich rodičov v Clevelande. Pri ťažkom a nepríjemnom návrate sa jej opäť vynárajú spomienky na leto, keď skončila strednú školu. Leto, keď sa celý jej život nadobro zmenil. Číže leto, keď

sa svet prvý raz dozvedel o Hrdzavých pannách.

Dnes po nich zdanlivo ostal už len nápis: „Modlite sa za Hrdzavé panny!“ Je to však naozaj tak?

Pheobe nás preniesie do roku 1980, keď sa mladé dievčatá začínajú meniť. Päť jej kamarátok postupne zvnútra hrdzavie,

zatial čo sa Denton Street, oblasť Clevelandu závislá od priemyslu, zviňa v neistote pre ohlásený štrajk v oceliarni, kde pracuje väčšina otcov miestnych rodín.

Udalosti okolo dievčat sa extrémne rýchlo rozkríknú a tak sa bohom zabudnutá ulica razom stáva strediskom záujmu nie iba nenásytných turistov, ale aj senzácie chtivých novinárov či dokonca samotnej vlády. Akú spojitosť majú touto zvláštnou chorobou postihnuté dievčatá s našou hlavnou hrdinkou? Čo sa s nimi vlastne deje? A čo spoločne zamýšľajú? Gwendolyn Kiste dávkuje informácie v majstrovsky pomalom tempe, takže si na odpovede budeme musieť počkať. A prídu vôbec?

VIAC AKO LEN BODYHORROR

Dej má pomerne pomalý rozbeh. Veľa času trávime najmä v hlave Pheobe. Autorka kladie dôraz na prežívanie hlavnej postavy, jej myšlienky a pocity, cez ktoré vnímame udalosti jej dospievania a to, ako ju zmenili po súčasnosť.

Poznáte tie knihy, ktoré sa takmer čítajú samé? Toto nie je jedna z nich. A ani nemá byť. Je vidieť, že Kiste sa vyhrala s charakterizáciou jednotlivých postáv i vetnou štruktúrou. Vďaka tomu má hádam každé slovo svoj význam, svoju hĺbku. Nemôžeme nimi len tak preletieť. Stratili by sme dôležité časti výjavu depresie robotníckej triedy, morálneho posolstva a celkového koloritu oblasti,

ktoré sa nám autorka snaží čo najautentickejšie priblížiť. A veru sa jej to i podarilo. Nepochybne aj vďaka osobným skúsenostiam a spojitosti s danou oblasťou.

Napriek tomu, že sa príbeh rozbieha pomalším tempom, aby mohol vybudovať nepokoj, s príchodom prvých hororových scén sa do nás Rezavé panny zahryznú a viac nás nepustia. Stupňuje sa tajomná atmosféra, niečo zvláštne, nepríjemné a neočakávané visí vo vzduchu. Mysteriózna premisa a postupné odkrývanie tajomstva fungujú v príbehu skvele a sú jeho nosnou silou. Zabrdneme, pravdaže, aj do bodyhorroru. To je asi jasné už zo samotnej premisy. Ale hrdzavenie dievčat je v príbehu skôr hodnotnou metaforou než pozlátkou nechutnosti pre potešenie zábavy chtivých hororových fanúšikov.

Jediná vec, ktorá ma pri čítaní rušila, bolo v určitých úsekoch uvažovanie hlavnej postavy. Iste, Pheobe je hrdinkou vlastného príbehu, ale musím sa priznať, že ma miestami dosť štvala. Jej neustále situovanie sa do roly nositeľky morálnosti, takmer až morálnej nadradenosti, v istom zmysle zapadá do celkovej charakteristiky nástrojnej dievčiny túžiacej po úniku a hľadajúcej samu seba, no v niekoľkých momentoch pôsobilo vyložene otravne. Okrem toho môžem ešte spomenúť záľubu prekladateľa v slovíčku „opáčiť“, ktoré sa na môj vkus vyskytuje príčasto a trochu bije do očí, ale to je naozaj iba kozmetická záležitosť.

CHARON

Pristavil by som sa ešte pri veľkosti knihy. A5 nie je štandardný knižný formát. Ťažšie sa číta a až tak dobre nesedí do ruky. To už však odbáčame od príbehu do úplne iných záležitostí.

Sú teda Rezavé panny skutočne len príbehom o pubertálnych dievčatách meniacich sa na kopy starého železa a skla? Určite nie. Autorka nám význam premeny a čo vlastne symbolizuje nikdy doslovne neprezradí. Môžeme sa domnievať, či príbeh symbolizuje dospievanie, odcudzenie sa dievčata, vylietajúceho z hniezda, od jeho kamarátok, či ide o metaforu pre starnutie, pre spätosť s miestom, odkiaľ pochádzame, a nemožnosť odpútať sa od našich koreňov... alebo možno niečo celkom iné. Jedno je však isté. Po prečítaní poslednej stránky príbehu Rezavé panny nikam neodídu. Ostatnú totiž s nami ešte dlho po odložení knihy.

Festival

HORRORCON & **CHARON** časopis

vyhlasujú 7. ročník literárnej súťaže a 1. ročník výtvarnej súťaže

O KRVAVÝ BRK

Žánr: horor, téma: ďábel a démoni

Vlastnosti literárnej práce: český alebo slovenský jazyk, min. 6000 – max. 30.000 znakov vrátane mezer

Vlastnosti výtvarnej práce: libovolná ručná technika/grafika/umělecké foto, min 600 dpi.

Uzávierka 6. 6. 2024, vyhlásení/vystavení na festivalu HorrorCon

Povídky a ilustrácie zaslať na: info@horrorcon.cz

prísne podmienky: <https://horrorcon.cz/soutez>

JANA TABAČKOVÁ AJ MŔTVI CHCÚ TANCOVAŤ

ilustroval: Zdeněk Svoboda

Každý hlasnejší zvuk sa od ošarpaných stien odrážal s niekoľkonásobnou ozve- nou. Kým sprava, z ulice, dovnútra pre- nikalo svetlo pouličnej lampy rozriedené špinavými oknami, naľavo, na strane cin- torína nebolo vidieť nič, len temnotu.

„Br!“ zhodnotil jeden z Viktorových parťákov, keď si tu popoludní, len pred pár hodinami, robili prieskum. „V ktorej chorej hlave skrsol nápad postaviť luxus- nú bytovku tu, prakticky medzi hrobmi?“ Viktor len pokrčil plecami. Osobne ne- chápal, prečo nie. Stavebný pozemok ako každý iný. Ak sa to tak vezme, od po- čiatkov ľudstva nás na svete žili a umreli miliardy. Po mŕtvych predkoch stúpame prakticky na každom kroku, častice, kto- ré vdychujeme, mohli byť kedysi pokojne ľuďmi. Prečo by nám potom mali preká- ťať, s výnimkou možnej kontaminovanej studne, mŕtvi susedia?

S kamošmi sa o tieto úvahy nepodelili. Beztak ho mali za divného. Namiesto toho len fotil, zaplňal pamäť svojho mi- lovaného Nikonu, darčeku k maturite spreď dvoch rokov, rôznymi pohľadmi na ponuré miestnosti. Snažil sa nájsť tie správne uhly, aby zábery fanúšikom

dostatočne podráždili fantáziu, možno dokonca vyvolali príjemné zimomriavky.

„Mali by sme to skúsiť v noci,“ nadho- dil. „Nech je to poriadne *creepy*.“ Hoci strach z temných uličiek a starých do- mov sám nepocítoval, veľmi dobre chá- pal, ako funguje. Nočné fotky a videá by projektu #urbex_BA určite prilákali viac followerov. Chalani síce s návrhom sú- hlasili, kým sa však postupne stmievalo, v spoločnom chate pribúdali ospravedl- nenia a výhovorky, prečo to ten či onen dnes v žiadnom prípade nedáva. A tak napokon Viktor pred strašidelný dom na Šulekovej dorazil o pol dvanásť sám.

Neodradilo ho to. Takto dovnútra prekľ- zol oveľa ľahšie a tichšie. Hneď sa pus- til do práce. Systematicky prechádzal miestami, ktoré si za svetla vytipoval – točité schodisko s bohato zdobeným zá- bradlím, na jeho konci odchylené dve- re zívajúce temnotou, pusté miestnosti s podlahami pokrytými sutinami a od- padkami, srdiečko s písmenami G + T vyryté do olupujúcej sa omietky, zabud- nutá stolička pristavená pri vysokom okne bez záclon, podivné, postavám po- dobné tiene na chodbách...

Cez popraskané okenné rámy do domu prenikal hvízdajúci vietor, od Palisád sa z času na čas ozvalo hučanie motora, inak ticho rušili len Viktorove kroky a tiché šťukanie fotoaparátu.

Až kým sa pustou bytovkou nerozoznala clivá melódia...

Viktor na mieste znehybnel. Nieкто hral, na prvé počutie sa zdalo, že naživo. Ale kto? Nejaké decká si tu robia párty? Ale to by mali skôr gitaru, skrátka niečo prenosné. Rozhodne nie... klavír. Prízemie, odkiaľ zvuky prichádzali, mal prejdené celé a žiaden tam nevidel, a keby aj, asi by bol rozbitý, rozladený. Tóny však zneli harmonicky, ako keď hrá nieкто pomerne skúsený na dobrom nástroji. Žeby tu predsa úradovalo nejaké nadprirodzeno? Ha! Urbexeri ešte budú ľutovať, že ho v tom nechali samého.

K hudbe sa pridali smiech a hlasy.

Zaváhal len na sekundu. Zišiel dolu. Pod dvere napravo do mäkkej tmy prenikal pás svetla.

Podvedome skontroloval čas na hodinách. Dve minúty po polnoci. Rozum mu kázal vziať nohy na plecia. Nech už je v opustenom dome uprostred cintorína ktokoľvek, o nepozvaných hostí určite nestojí.

Áno, bolo by rozumnejšie zmiznúť, čo najskôr, ale...

Viktor opatrne stlačil kľučku. Rýchly prechod z tmy do silného osvetlenia ho prinútil niekoľkokrát po sebe zažmurkať.

Ocitol sa v minulosti.

Miestnosti s vysokým stropom dominoval majestátny krištáľový luster. Jasné svetlá žiaroviek sa odrážali od drobných brúsených sklíčok ako pingpongové loptičky. Pri oknách zastretých ťažkými závesmi zo zeleného zamatu stáli v rade stoly, na každom z nich váza s bielym karrafiátom, pri náprotivnej stene bol barový pult a pódium. Podnik, ako vystrihnutý z medzivojnového obdobia, sa hmyril hosťami, mužmi v oblekoch a ženami v pestrofarebných šatách so strapcami na sukniach. Náhly vpád neoholeného študenta v roztrhaných džínsoch rozhodne upútal ich pozornosť. Pohľady sa od neho začali odvracať, až keď sa usadil k pultu, do kúta, čo najďalej od ostatných.

„Prepáčte,“ oslovil ženu za barom, „toto je nejaká retro párty?“ Ach, áno. Konečne nejaká rozumná teória. Vlastne rozumná ako rozumná, veľa logiky sa za ňou neskrývalo, touto miestnosťou prechádzal len pred necelou štvrtihodinou a bola úplne prázdna. Ale ak sa potvrdí, ak barmanka povie áno, rád zabudne, že sa práve nachádza v polorozpadnutej ruine, kde už dávno nejde elektrina ani voda. Len nech aspoň prikývne.

Žena, vlastne skôr dievčina, ale nereagovala. Vzala z poličky čistý pohár a naliala doň štedrú dávku medovo sfarbenej tekutiny, cvičeným pohybom drink posunula po vyleštenej barovej doske k Viktorovi a kývla mu. Neisto privoňal.

Alkohol, karamel, dym. Whisky. Nevyznanal sa natoľko, aby ju vedel zaradiť do škótskej vysočiny či na úpätia Apalačov, no aj tak vedel, že je kvalitná. A čo bolo ešte dôležitejšie... S úľavou si poriadne logol... Skutočná.

Mlčka barmanka mu bez vyzvania doliala. Lačne siahol po pohári, po novej dávke reality, skôr než stihla odťahnúť ruku. Prsty sa im o seba jemne šuchli. Skutočná. Aj ona bola skutočná.

Druhý drink už do seba nekopol, pohár držal pevne v rukách, tekutinu opatrne prelieval zo strany na stranu, uskrával si. Skutočná whisky, skutočná barmanka, premýšľal. V bare, ktorý by nemal existovať. Viktor nenápadne vytiahol foťák. Najprv otvoril galériu a nalistoval fotky z tejto časti domu. Mŕtve špinavé okná. Bez závesov. Podlaha pokrytá zbytkami omietky. Črepiny. Bezmyšlienkovito zmenil nastavenia a pustil sa fotiť. Klavirista, dlhý chlapík vo fraku, medzitým spustil rezkejšiu melódiu a niekoľko párov vyšlo na parket. Viktor sa snažil zachytiť celú scénu. Ozdoby na stenách. Rady poloprázdných fliaš na policiach. Barmankin profil, kým sa venovala inému zákazníkovi.

Nikto si u nej neobjednával, každému nalievala ako starému známemu. Len sa na zákazníka pozrela, a siahla po tej správnej flaši. Koňak, vodka, martini... Nepovedala jediné slovo, nevydala zo seba jediný zvuk. Čím dlhšie ju Viktor

pozoroval, tým hlbšie bol presvedčený, že by nemohla, ani keby chcela.

Tesne pred jednou hudba ustala. Veľký luster zhasol, miestnosť sa ponorila do prítmnia, prerušovaného len traslávými svetlom sviec na jednotlivých stoloch.

„Posledné objednávky!“ vykrikoval klavirista. Mal prekvapivo zvučný hlas, i bez pomôcok sa niesol celou miestnosťou. „Posledné kolo!“ A znova sa pustil hrať. Inak ako predtým. Niečo sa zmenilo. Viktor sa pohľadom stretol s barmankou, vyzerala poblednutá. Pokrútila hlavou, pery sa jej zaokrúhlili do tvaru nejakého slova, ktoré z nich ale nedokázal odčítať.

Melódia nadobudla divoké tempo. Viktor si uvedomil, že zrazu stojí, koléná sa mu nepokojne pohupujú do rytmu a jediné, čo mu bráni roztancovať sa, je barmankina ruka na jeho pleci. Zase si sadol. Bol jediný, všetci ostatní sa už krútili v jednom divom kole, až sa menili na rozmazané farebné flaky. Atmosféra uhladenosti, útočiska predžentlmenov zmizla, nahradilo ju čosi naliehavé, živelné. Viktor odložil foťák, nesťahal to všetko ani vnímať, nieto ešte fotiť. Tváre v prudkom pohybe nadobúdali zvieracie črty, prekrásna dáma v červenom mala zrazu zobák pripomínajúci masku morového doktora, mohutný chlapík leviu hrivu a obrovské tesáky, ďalšieho pokrývali vredy alebo možno jašteričia koža. Viktorovi po chrbte prebehol mráz, ale nepohol sa. Reflexy mu zmrzli, celú scénu pozoroval ako divadelnú hru.

Dvaja páni v oblekoch sa zakliesnili do seba rohmi a žena, o ktorej priazeň takto bojovali, sa rozosmiala ako koza. V zápale boja prevrhli stolík a jednému z nich sa chytil rukáv od sviečky. Viktor vyskočil zo stoličky, aby mu pomohol. Nestihol. Muž vzápätí vzbĺkol celý, no vôbec to nevnímal. Opäť sa pustil do tanca, ako nejaká šialená živá fakľa, a každý, o koho sa čo i len šuchol, sa okamžite rozehorel ako obliaty benzínom.

A zrazu horeli tanečníci, horela miestnosť, chytili sa závesy, klavír i samotný klavirista, to mu však nebránilo ďalej hrať. Postupne z neho odpadávali ohorené zdrapy látky, spečená koža i mäso, prsty, teraz takmer už len kosti, behali po klávesoch v tej istej zároveň nepríjemnej i chytľavej melódii. Plamene odrezali Viktora od všetkých únikových trás. Tesne popri ňom sa mihla horiaca postava, už nedokázal rozoznať, ako vyzerala predtým. Žiara ohňa ho oslepila, ale zmätene si uvedomil, že necíti teplo.

Obzrel sa na barmanku. Netvárila sa vydesene. Skôr prekvapene. Rukami mu naznačila, nech ostane na mieste.

Tanec na parkete zatiaľ pokračoval. Teraz už tancovali len tlejúce kostry. Netušil, ako držali pokope, bez väzov a svalov, asi silou vôle. Hoci už nikto zo zúčastnených nemal ústrojenstvo, ktorým by dokázal vydávať zvuky, vyškerené lebky budili dojem, že miestnosť napĺňa búrlivý rehot.

Napokon sa postavy jedna za druhou začali rozpadáť na kôpky kostí. Zdalo, že predstavenie končí.

Vtedy, presne vtedy ho uvidel.

Vystúpil z tieňa na druhom konci miestnosti. Prebehlo to úplne opačne ako pri tanečníkoch: najprv bolo vidieť kostru, o niečo menšiu ako ostatné. Kostru dospievajúceho chlapca. Až potom na nej začali pribúdať črevá, orgány, svaly, divne vypúlené oči... Viktor presne vedel, kto prichádza, a to oveľa skôr než sa tento obrátený proces rozkladu zavŕšil, ešte než sa vystupujúce líčne kosti obalili kožou, ešte než na temene začali vyrastať pevné čierne kučery.

Pred očami sa mu vynorila tvár z minulosti. Hoci práve videl démonické tanečné číslo, až toto zjavenie sa mu videlo nemožné, priam absurdné. Chlapec tu nemal čo robiť. Nie v tomto čase, nie na tomto mieste.

Viktor sa so zaťatými zubami vytrhol z barmankinho rázneho zovretia a vrhol sa na parket. Bežal pomedzi dohorievajúce ohne, cestou dokonca zrazil na zem jedného z posledných kostlivcov.

Cieľ sa mu zároveň približoval i vzdaloval. Natiahol k chlapcovi ruku. No ten, tak ako pred rokmi, zostal mimo dosahu. On i celá miestnosť sa okolo Viktora rozkrútili v podivnom víre, v ušiach mu zaznel prenikavý besný výkrik.

A potom všetko zmizlo.

Hudba dospela k poslednému tónu,

plamene zhasli, z hostí ostali len kopy vybielených kostí. Viktor a barmanka ako jediní ešte stáli, barový pult zostal nedotknutý skazou, zvyšok miestnosti sa znovu ponášal na fotky z Viktorovho mobilu.

Prehovorili naraz.

„Čo to bolo?“ spýtal sa Viktor.

„Ty si sa nebál,“ zachripela ona. Na chvíľu sa odmlčala, akoby ju prekvapilo, ako znie jej vlastný hlas. Hrdzavo, napadlo mu. Ako keď sa po dlhom čase roztočia ozubené kolieska nejakého starého stroja. Odkiaľala si. „Tanec duchov. Robia to každú noc, asi aby si pripomenuli, aké je byť nažive. Teda, nie až takto. Pred živým publikom sa vždy viac odviažu. Ale ty, ty si sa nebál.“

„Takže, všetci hostia sú...“

„Mŕtvi.“ Hlas sa jej pomaly dostával do normálu a nadobúdala charakteristickú farbu. Viktor mal pocit, že by ho dokázal počúvať celý deň, a aj tak by nezistil, čo mu na ňom pripadá zvláštne.

„A ty?“ opýtal sa.

Pokrútila hlavou. „Živá. Viac-menej. Ale som staršia, než vyzerám. Ja totiž... nestarnem. Asi jediná výhoda tej kliatby.“ Usmiala sa. Viktor prikývol, ani na sekundu sa nepozastavil nad obsahom jej slov. Spochybňovať existenciu nadprirodzena by teraz znamenalo spochybňovať celý svoj zdravý rozum. Pozrel sa jej do očí, potom obrátil pohľad ku kostiam navôkol.

„Ako dlho si tu?“

Vzdychla si: „Aký je rok?“

„2023.“

„Tak potom sa už blížim k stovke.“ Otočila sa Viktorovi chrbtom, k polici s pohármi, jeden si vzala a začala ho leštiť utierkou. „Ostaneš tu, za týmto barom,“ hlas sa jej trochu zmenil, zhrubol, zdrsnel, znel cudzo. „Neprehovoriš, nepohneš sa zo svojho miesta, nebudeš spať, neodídeš...“ Stisla pery.

„Ale... teraz už rozprávaš.“

„To... to je tvoja zásluha. Vydžral si tanec mŕtvych. Preboha. Ako prvý. Za deväťdesiattri rokov. Vieš, občas, veľmi-veľmi zriedka sem zablúdi živá duša. Ale väčšinou s krikom ufujazdí. Ak sa im to vôbec podarí – niektorí už neodišli.“

„A mohol by som ťa odtiaľto aj nejako dostať?“

Pokrútila hlavou. „Nie,“ odmlčala sa. „To nejde.“

„A aspoň pomôcť s upratovaním?“ Širokým gestom ruky obsiahol celú miestnosť. Rozhádzané kosti, kôpky popola, rozbitý riad a nábytok. Dym. Pristúpil k oknu a otvoril ho. Vonku nevidel pouličnú lampu ani tmavé obrysy kríkov z predzáhradky, rozkladala sa tam len čern.

„Nie,“ odvetila, „či by si to upratol, alebo nie, zajtra o polnoci bude všetko také ako predtým. Ale pohľadaj kostičku z malíčka. Najmenšiu, akú nájdeš.“

„Na čo?“

„Uvidíš.“

Pokrčil plecami. Dotýkať sa ľudských pozostatkov preňho nepredstavovalo problém a oheň kosti očistil od všetkého hnusného. Zostali prekvapivo ľahké. Obzvlášť pozorne postupoval na mieste, kde predtým stál chlapec, všetky kostry ale vyzerali dospelo, po dieťaťi ani stopa.

„Takúto?“ zdvihol kratučký článok prsta.

„Nie, nie, musí to byť menšie! Lesklejšie.“

„A nemôžeš mi pomôcť?“ opýtal sa frustrrovane, keď zamietla asi siedmy nález.

„Nemôžem sa pohnúť od pultu. Kliatba, spomínaš?“

Naveľa objavil kosť, s ktorou bola konečne spokojná.

„Vezmi ju sebou,“ kázala. „Ak sa zhlboka nadýchneš, zavrieš oči a hodíš ju za chrbát, splní ti želanie. Akékoľvek. To bude tvoja odmena.“ Bezmyšlienkovito si zastrčil košťalik do vrecka.

Na bare ho čakala ďalšia whisky.

„Kto ťa preklial?“

„Jeden čarodej. Skrížila som mu plány,“ zaškerila sa. „Patrilo mu to tu. Vtedy dávno. Vlastne mu patrilo celé mesto. Chodili sem najbohatší z bohatých, najmocnejší z mocných. Každého poznal po mene a tiež vedel, akému nápoju, žene, mužovi, skrátka pokušeniu, neodolá. Potom stačilo slovičko sem-slovičko tam. Mal všetkých vo vrecku. Vedel tajomstvá a pomocou nich riadil ľudí ako marione-

ty v detskom divadle. Môj otec bol vtedy v mestskej rade. Vážený občan, evanjelický farár. Boh, rodina, pomoc blížnemu... Nepodplatiteľný.“ Horko sa zasmiala.

„Ale on, on dokázal zlomiť každého. Karty, tým otec neodolal. Veď si zahrajte čertove obrázky, pán farárko, aký to hriech! Stávky rástli a s nimi aj dlhy. Vieš, čo je na tom najhoršie?“

Ani ho nepotreboval. Mal kúpených toľkých, až by pretlačil každý svoj vrtoch. Obrátil ho na svoju stranu len tak, aby ukázal, že to dokáže. Peňazí bolo čoraz menej, známi sa nám začali vyhýbať. A napokon otca našli zabitého v kanáli, s prázdnyimi vreckami. Nikdy sa nezistilo, kto to spravil. Mala som pätnásť.“ Slzu zotrela ukazovákom ešte skôr, ako stihla opustiť viečko.

„Prisahala som pomstu. Tak. Sprvu to vyzeralo nemožne. Odstaňovali sme sa z Bratislavy k babke a tá, nás, kňazove deti, začala učiť mágiu. Malá sestra mala možno viac talentu, tvárnejšiu myseľ, ale ja, ja som mala viac odhodlania. A lepší dôvod snažiť sa. Keď som sa vrátila do mesta, mala som dvadsať. Nebol žiadny problém prešmyknúť sa sem, stať sa jedným z jeho dievčat.“

„Porazila si ho.“

Tvár sa jej rozťahla do spokojného úsmevu.

„V súboji jeden na jedného. Videl, že nemá šancu, a tak ma s posledným dychom aspoň preklial. Ale stálo to za to.“

Možno som tu naveky, ale on už nikomu neublíži.“ S povzdychom vyprázdnila pohárik. „Ale ty... ty by si mal ísť. Nech ťa tu nezastihne denné svetlo, to by si už musel ostať.“

„Môžem prísť aj zajtra?“

„Nie. Aj keby si chcel, nikto to tu nenájde dvakrát.“

„Tak aspoň...“ Rukami sa vytiahol a ponad pult jej vtisol na pery bozk. Nečakala to, líca sa jej sfarbili takmer až do purpurova.

„Zbohom!“ šepla.

„Dovidenia!“ Zavrel za sebou. Cez rozbité okno v chodbe, kadiaľ sa do domu najľahšie preliezalo, k nemu doľahol hukot motorky. Vedel, že je späť. Pre istotu ešte nazrel za dvere, cez ktoré práve prešiel. Po bare ani stopy. Len prázdna miestnosť s odpadkami na podlahe. Zdá sa mu to, alebo sa medzi nimi lesknú kúsiky krištáľu?

„Dofrasa, kde...“ Viktorov spolubývajúci sa horúčkovo balil. „Vik! Nevidel si takú tú dózu s modrým vrchnákom? Od rezňov?“

Oslovený namiesto odpovede len odmietavo zavrčal, ani nezdvihol hlavu od počítača. Triedil fotky. Tie prvé, na Insta, vyšli skvelo ako vždy. Potom v bare ale ako keby mu niekto neustále držal palec na objektíve. Nič, len preexponovaná hmla. Na jednej-jedinkej z bieleho pozadia vy-

stupovala tvár zachytená z boku. Drobný nos, ostré líčne kosti na oválnej tvári, jemný úsmev na perách.

Ani sa jej nespýtal, ako sa volá.

„Jeej, čo je to za kočku?“ Viktor rýchlo minimalizoval okno. Spolubývajúci zmierlivo zdvihol ruky, akože on nevzvedá. „No nič, tak idem. Vidíme sa v nedeľu. Vlastne, a nemal si aj ty dnes cestovať?“

„Chcel, chcel, ale tá seminárka... Tak sa maj!“

Hneď ako sa zavreli dvere, cinkol urbexerský chat.

„Mega fotky, ppč, ako vždy! Dáme pivo?“

„Nn,“ odpísal Viktor, „už sedím vo vlaku.“ Čo najpohodľnejšie sa oprel o operadlo rozheganej stoličky z internátneho inventára. Čakal na tmú. Ako koniec-koncov, už od rána.

Do centra sa odviezol posledným autobusom. Po uliciach sa stále pohybovalo dost ľudí, typický piatok, ale hneď ako zabočil z Palisád hore k cintorínu, akoby sa ocitol v inom meste. Hluk premávky vystriedalo cvrlikanie cvrčkov, a keď preliezol do predzáhradky a pouličnú lampu zakryla koruna stromu, dokonca na nebi rozoznal niekoľko hviezd.

Päť minút pred polnocou sa už opieral o okenný parapet za pravými dverami na prízemí a hľadel do tmy. Vyčkával. A potom sa na hodinách na telefóne konečne objavili štyri nuly a...

CHARON

... nič. Žiadni duchovia, ani len tí nemeslí priesvitní, ktorých chalani tak chceli a zároveň nechceli stretnúť.

Asi je to takto lepšie, presviedčal sám seba. Veď prečo by ich chcel vidieť znova? Napriek tomu cítil rozčarovanie. Spomienka na včerašok cez deň postupne bledla, chcel si potvrdiť, že to bolo skutočné. A chcel ju vidieť. A možno Lukáša. Možno.

Počkal ďalších desať minút, kým sa otočil na odchod. Mobil zastrčil do vrecka na mikine a vtedy v ňom niečo nahmatal. Drobnú kostičku. Želanie. Ak funguje, mohol by si priat' čokoľvek.

Usmial sa.

A prečo nie? Pevne stisol viečka, zhlboka sa nadýchol a hodil ju za seba. Cink! Opäť otvoril oči. Nič sa nezmenilo. Alebo žeby?

Začalo sa to nenápadne. V kúte sa rozvĺril prach, najprv len trošku a potom poriadne, odpadky pohádzané na zemi vírili spolu s temnotou, črepiny sa skladali do majestátneho lustra, menili sa farby, svetlo jasnelo, čiastočky prachu sa zhluchovali a vytvárali stoly, bar, fľaše, klavír, hostí. Zatočila sa mu z toho výhľadu hlava, až sa musel pridržať okenného rámu. Keď opäť nadobudol rovnováhu, bol tam.

Klavirista, ten istý, ktorého včera videl zhorieť, prestal hrať a upieral naňho čierne oči, nedokončený tón ostal visieť vo vzduchu. Jeho pohľad vo Viktorovi vyvolával pocit viny, ako keby sa dopustil ne-

jakého priestupku. S očami sklopenými k zemi prešiel k baru.

Dievčina mu naliala whisky.

„Čo si to urobil?“ šepla. „Nemal si sa vracat'! Nemal.“

Pokrčil plecami. Medzitým sa konečne opäť spustila hudba.

„No a? Nemôže to byť horšie ako včera!“

„Tichšie!“ šepla. „Ešte nikto sa nevrátil druhý raz, nikto. Pozri, ako na teba hľadia. Dnes budeš hlavná atrakcia.“

Viktor sa pootočil na stoličke. Naozaj. Hoci mŕtvi predstierali záujem o vlastné rozhovory a záležitosti, vždy keď na niektorom z nich spočinul pohľadom, ovládol ho pocit, že sa dotýčny práve odvrátil. Natoľko sa tváрили, že nie je stredobodom pozornosti, až si bol istý, že opak je pravdou. Pripadalo mu to bizarné.

„A čo s tým?“

„Buď ticho. Neodpovedaj, nezahmkaj, nevykrični, ani keby sa čo dialo. A zatiaľ pi. Pomôže ti to.“ Naliala mu ďalšiu štedrú dávku, a na jeho prekvapenie aj sebe. Štrngli si.

„Ja som Viktor,“ povedal, pretože si spomenul, čo mu cez deň vrtalo v hlave.

„Lýdia.“ Krásne meno, chcel odvetiť, ale klaviristov hlboký bas ho predbehol.

„Posledné objednávky! Posledné kolo!“

„Nejako skôr?“ nadhodil.

„Psst!“

Na plece mu sťažka dopadla široká mužská dľaň. Mŕtvy mal oblek džentlmena vrátane vesty, hodiniek a štýlových bie-

lych lakoviek, no výškou, stavbou tela i ošľahanou tvárou pôsobil ako pirát z filmu. „Smiem prosiť?“ precedil pomedzi zuby, ukazovákom si pritom pridržel cigaru, aby mu pri reči nevypadla. Viktorovi sa tisla na jazyk nevyberaná nadávka, ale spomenul si na Lýdiine pokyny a zostal ticho. „Kto mlčí, ten svedčí,“ pokrčil plecami pirát. Viktora obklopil hlúčik ďalších mŕtvych mužov i žien a tlačil ho doprostred parketu. Tam sa zastavili. Na chvíľku nastalo úplné ticho. V plnej miestnosti neznesiteľne drásalo uši, prvé tóny Viktorovi pripadali ako obrovská úľava.

Kolo sa začalo tangom.

Viktora sa chopila prešedivená pani v striebornej filtrovanej róbe. Viedla. Nedbala na to, že podchvíľou zakopával o svoje, a dokonca aj o jej nohy.

„Odkiaľže to si, mládenček?“ Ani nebolo také ťažké neodpovedať, ledva sa stíhal sústrediť na kroky.

„Netýkavka!“ zhodnotila.

„Požič mi ho, veď ja ho naučím.“ Podávali si ho v štvorštvrtovom rytme, jeden po druhom, a hoci mu to nepripadalo práve príjemné, pomaly sa upokojoval. Spoločenská konverzácia je hrôza sama osebe, ale pokiaľ ho nečaká niečo horšie...

Ďalšia zmena partnera. Neprirodzene vysoká blondína ho pustila uprostred otočky, už si myslel, že padne, ale ktosi ho zachytil a postavil.

Pirát. „Nie sme ti hodní slova, sukin

syn?“ sykol. Svetlo lustra sa odrazilo od kovovej čepele, a kým si Viktor vôbec uvedomil, že vidí nôž, pocítil štiplavú bolesť na líci. Hneď mu k nemu vyletela ruka. Na prstoch mu ostala krv. Jeho vlastná krv.

Tango sa skončilo, začal sa čardáš.

Točili sa okolo neho v kole a znenazdajky útočili. Páste, nechty, vychádzkové palice. Tváre skrivené hnevom už tak veľmi nepripomínali dobrú spoločnosť z historickej drámy, ale skôr to, čím boli naozaj. Vysušené mŕtvy, démoni s ostrými zubami a vyčnievajúcimi kosťami.

Nič to, nakladačku už v živote dostal, neraz. Po Lukášovej smrti ich dokonca vyhládával.

Pár krokov vzad, uhnúť, pár krokov vpred, uhnúť, dávno naučené tanečné kroky mu dokonca pomáhali. Hlavne sa držať od piráta a jeho nebezpečnej čepele.

Zľava vykryl úder dámskou kabelkou, no sprava na predlaktí zacítil ostré zuby. Keby mu bolesť nevyrazila dych, asi by zreval. Neveriacky, ako na nejakú nahrávku, pozeral na krvavú dieru po chýbajúcom kuse mäsa. Zmrzol na mieste, úplne stratil rytmus.

Vtedy sa im ho podarilo zraziť na zem.

„Ako chutí?“ opýtal sa ktosi.

„Ako život!“

„Ach, život.“ Otočili sa k nemu, v očiach vlčí hlad.

Nie, nie, nie, nie. Podvedome sa zviľal na

CHARON

zemi v zúfalých pokusoch o útek. Niežeby si smrť nezaslúžil. Ale takto?

Rukami sa zachytil o obrus na najbližšom stole. Potiahol. Spadlo naňho niekoľko pohárov, už na tak dotčnené telo mu dopadali sklenené črepiny. Svetník ho ale šťastnou náhodou obletel a zasiahol sivovlasú ženu, jeho prvú tanečnicu. Parochňa vzbĺkla jasným plameňom.

Čardáš naberal na tempe, oheň sa šírila, presne ako včera, ale tentoraz ho páliť. Dnes bol jedným z nich. Mŕtvi sa hýbali rýchlejšie, ako keby sa pokúšali striasť plamene, no tie sa šírili o to rýchlejšie. Horiaci pirát sa ho pokúsil znovu siahnuť do kola, ale Viktor sa uhol, pritlačil sa chrbtom k stene a ustupoval čo najďalej od páľavy, zápachu štiplavého dymu a spáleného mäsa. Zakaždým, keď si už myslel, že je v bezpečí, do cesty sa mu postavila ďalšia vatra. Napokon popri tanečníkoch, s väčšou dávkou šťastia než šikovnosti, preklučkoval do svojho kúta pri bare.

Nemohol z nich spustiť oči. Z tancujúcich kostier, z klaviristových horiacich prstov, ktoré behali po klávesoch takou rýchlosťou, až sa melódia menila na dnenie.

Vyzeralo to, že tanečné číslo sa pomaly končí. Posledný plameň zhasol, posledný košťal spadol na podlahu. Viktor sťažka oddychoval. Krvácal z desiatok rán, no ešte stál, opieral sa o barový pult. Lýdia k nemu natiahla ruku. Skôr než sa jej

stihol dotknúť, za chrbtom sa mu ozval hlas..

„Viktor?“

Prudko sa obrátil. Ešte Lukino. Naňho zabudol. Videl ho včera, tak musel prísť aj dnes.

Chlapec naňho vyvaloval veľké modré okále. Jeho starší brat, vždy ten krajší, šikovnejší, obľúbenejší, odvážnejší. Až na to, že teraz sa úlohy vymenili. Viktor mal po dvadsiatke a Luky nezostarol ani za deň.

„Viktor, povedz niečo!“ Pery sa mu zaokrúhlili, jazyk sa už takmer dotkol podnebia.

„Pssst!“ šepľala Lýdia.

Zahryzol si do jazyka, v ústach zacítil chuť železa.

„Vikino-dilino! Vikino-dilino!“ Luky začal behať okolo neho s pokrikom, ktorý ho ako dieťa vždy zaručene rozčertil. Teraz vyvolával iba návaly nostalgie.

Chlapec zmenil taktiku. Zastal, zvažnel.

„Ako sa má mamina? Chýbam jej?“ Viktor si uvedomil, že sa mu trasú ruky a slzy sa mu tisnú do očí.

„Ona mne veľmi. Vezmeš ma domov? Aby bolo všetko ako predtým? No tak, Viktor, povedz niečo. Dlhuješ mi to predsa...“ Vedel, čo bude nasledovať, ale nemohol tomu zabrániť.

„Veď si ma zabil!“

Žiadna odpoveď.

Lukáša ovládla zúrivosť.

„Ty vrah! Vrah, vrah, vrah, hnusný vrah!“

jačal. Viktor sa nezmohol na nič iného, len sa posadil na zem, schúlil do kľbka, uši si prikryl rukami. Luky doňho kopol. Neuhol sa.

V chlapcovom krikú sa už nedali rozoznať slová, ostal len jediný zbesilý vysoký tón. Tiahol sa do výšky, až úplne zanikol, a zostalo ticho. Tentoraz naozaj.

Viktora v očiach pálili slzy. Čím viac si ich šúchal, tým sa to zhoršovalo. Lýdia vybehla spoza pultu a vrhla sa mu okolo krku.

„Ty si sa nebál! Ako to, že si sa nebál?“ Mala pravdu. A zároveň nemala. Celé to bolo čudné.

„P-potrebujem lekára,“ vykoktal. Na zemi okolo neho zostávali krvavé šmuhy.

„Netreba. Tolko moci ešte mám. Len mi musíš veriť.“ Pobožkala ho. A potom znovu. Pritisla sa k nemu a rukou mu prešla po chrbte. Všade, kde jej dlane prichádzali do kontaktu s pokožkou, bolesť ustávala, ostávalo len štekľivé teplo.

Vyčerpanie a šok ho pomaly opustili, vystriedalo ich živočíšne vzrušenie. Chystám sa na sex so storočnou starenkou, napadlo mu, ale myšlienka na bizarnosť tej situácie sa vzápätí rozplynula v zabudnutí, lebo ich dotyky práve prekročili tú hranicu, po ktorej už nie je cesty späť.

Keď Viktor opäť začal normálne vnímať svet navôkol, ležali vedľa seba nahí, obklopení rozhádzzanými ľudskými kostrami. Nahmatal na podlahe svoju dotrhanú bundu a prehodil ju cez Lýdiu. Ležala na

boku a jednou rukou si podopierala hlavu. Prstom mu pomaly prechádzala po pokožke, teraz už bez rán a modrín.

„Ako?“

„Hovorila som ti, že mám talent na mágiu,“ zasmiala sa. „Ale dnes budeš rozprávať ty. Kto bol ten chlapec? Nikdy predtým som ho nevidela.“

Uhol pohľadom.

„Môj brat. Zomrel, mal som vtedy desať a on dvanásť.“

„Bolo to škaredé,“ zamyslela sa, „istým spôsobom škaredšie než to, čo robili moji štamgasti. Ja... Nemyslím, že to bol on, nie naozaj. Toto miesto obývajú zvláštne tvory, dokážu z teba vyčítať veci, o ktorých ani nevieš. Ja len... nebola to pravda. Tvoj brat pravdepodobne odpočíva v pokoji...“

Pokrútil hlavou. Nepotreboval utešovať. Vlastne možno potreboval, ale nechcel.

„Mal pravdu. Zabil som ho.“ Keď raz začal, nešlo to zastaviť. Povedal jej o kostolnej veži u nich v dedine. Ako sa pretekali, kto skôr vybehne až nahor. Ako sa v detstve všetkého bál, dokonca aj vlastného tieňa. Ako to Lukáš zneužíval na kanadské žartíky. A napokon o tom dni vo veži. Prvý raz v živote vyhral. Bol hore prvý, veľmi sa tešil. Ale potom... Lukáš nechodil. Nikto nechodil. Malý Viktor sa na chvíľu zahľadel z okna, no vtom si uvedomil, že za ním niekto stojí. Postava, celá v čiernom, s pokrútenými črtami. Zľakol sa, až padol na zadok, zareval. Deformovaná biela tvár zmizla a vystriedala ju

Lukášova. Dal si masku, aby brata vydesil. Smial sa. A uszleného Viktora premáhal hnev.

„... uzavreli to ako nehodu, ale ja... Chcel som ho sotiť. Iba na zlomok sekundy, ale to stačilo. Keď som si uvedomil, čo som urobil, bolo neskoro. Som vrah.“

Nič nepovedala, len ho pevne objala.

„Hovorila si, že sa nebojím. Nie je to celkom pravda... Potom som sa rozhodol nebáť. Provokoval som najväčších bitkárov, pozeral všetky horory, až som si na strach zvykol. Aby sa už nikdy nič podobné nestalo.“

Pohľadila ho po líci.

„Pod!“ posadila sa a začala sa obliekať. „Pohládame tvoju odmenu.“ Zrazu si niečo uvedomil.

„Počkaj! Ty si tu. Hovorila si, že nesmieš spoza pultu.“

„To bolo včera, ale ty si vydržal druhú noc.“

„A ak vydržím tretiu?“

„Nevydržíš. Nesmieš sa už vrátiť, počuješ? V žiadnom prípade. Musíš mi to sľúbiť. Druhé želanie už takto škaredo nepremrhaj.“

Prikývol, ale v duchu vedel, že sľub nedodrží.

„Viktor, prečo?“ Vzdychla si a automaticky mu naliala whisky. Najprv však musela otvoriť novú fľašu, tá prvá za predošlé noci padla.

„Ak vydržím tretiu noc, môžeš ísť, však?“ Celý deň nad tým premýšľal. Na izbu sa vrátil nadránom a myslel si, že bude tuho spať prinajmenšom doobeda. Ale namiesto toho ho neustále budili sny, raz temné a plné démonov, raz horúce a dráždivé. O dvanástej to už nedokázal vydržať. Odviezol sa k Dunaju. Pohľad na vodu ho odjakživa upokojoval. Na promenáde sa to v sobotu priam hemžilo rodinkami. Keď uvidel, ako si stará mama s vnučkou na deke čítajú z cenzurovanej verzie Dobšinského, došlo mu to.

„Vždy sú to tri úlohy. Ak ideš vyslobodiť zakliatu princeznú.“

Zaborila si tvár do dlaní, chvela sa.

„Nemôže to byť horšie ako včera. Ja to vydržím, sľubujem!“ blábolal.

Neodpovedala. Pila. Viac než podľa neho mohla znieť, potrebovala sa pred niečím otupiť. Tesne pred jednou obišla pult a na pery mu vtisla dlhý bozk.

„Posledné objednávky! Posledné kolo!“

„Ani slovo,“ šepla. „Nezabudni. Nech by sa dialo čokoľvek.“

„Už idem!“ dodala hlasnejšie a pobrala sa na parket. „Nebudte ako malí!“

Hostia ju obstúpili. Aha. Chcel sa tam rozbehnúť, no zistil, že sa nedokáže hýbať. Zapadol do neviditeľného pohyblivého piesku, a čím viac sa metal, tým pevnejšie ho to držalo na mieste.

Klavirista zahrал prvé takty. A ten pocit, ten preklatý nenávidený pocit, ktorý sa

Viktor odmala snažil poraziť, sa k nemu začal zakrádať ako levica na love.

Valčík.

Muži si ju podávali jeden za druhým, v oveľa dôvernejšom zovretí, než museli. Vyzývavo naňho hľadeli. Budeš sa bez slova prizerať, pokiaľ ju budem držať takto? A takto? V ústach cítil sucho, v hrdle guču, zvíjal sa na stoličke, ale sila, čo ho na nej držala, nepovoľovala. Ako ďaleko zájdu? Práve tancovala s pirátom. Chlap ako hora s ním nadviazal očný kontakt a potom jej vnútil bozk. Odtrhla sa od neho. Hudba utíchla.

„Nechutím ti, mačička? Ale ty mne áno. Chutíš ako... život!“

Levica skočila. Viktora premohol strach. Kopal tak silno, až sa stolička prevrhla a on sa na to celé musel dívať zo zeme.

Prvé sústo si dal Pirát. Niekoľkí ho nasledovali.

Najhoršie bolo, že pre Lýdiu pravidlo mlčanlivosti neplatilo. Kričala. Jej hlas sa mu vypaľoval do uší. Bol si istý, že ho už nedostane z hlavy, nikdy, že mu bude až do smrti rezonovať v ušiach počas bezsených nocí.

Sivovlasá žena z predchádzajúcej noci zrazu dostala nápad.

„Viete ako dlho som už nemala pečené mäsko?“

Zimomriavky.

Chlapi začali rozbíjať nábytok a stavať z neho vysokú vatru. Klavirista rezignoval na hru, ale ani sa nepridával k davu.

Veci zjavne nešli podľa plánu. No tak, urob niečo, poháňal ho Viktor aspoň očami. Bezvýsledne. Medzitým pirát schmatol jeden zo svietnikov. Zahľadel sa na Viktora. No tak, čo mladý, ani teraz nič nepovieš?

„Nieeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee!“ zreval on z plných pľúc. Vzápätí si uvedomil, čo urobil. Pirát vzal výkrik ako súhlas. Vatra vzbĺkla.

Viktor zavrel oči, ale počúvať to bolo snád' ešte hroznejšie, a tak ich opäť otvoril. Nedočkaví, vyhľadovaní mŕtvi sa vrhali do ohňa. O chvíľu zase horel celý bar. Plamene všetko vyčistili, spálili bolesť a zostalo len ticho a kosti.

Viktor schúlený do kľbka plakal, ako už od detstva nie.

Keď si konečne uvedomil, že neviditeľné putá povolili, vstal, pevne rozhodnutý chytiť sa poslednej nádeje. Kostičku, opakoval si v duchu, potrebujem tú najmenšiu kostičku. Čím skôr, tým lepšie.

Prehľadával kostru za kostrou. Jeho kroky sa v miestnosti podivne ozývali. Bez nej to tam bolo prázdnejšie. Netrvalo dlho, kým konečne našiel, čo potreboval. Posledný raz sa obzrel po spúšti v bare a vyšiel von. Preliezol cez rozbité okno na prízemí, zastavil sa až v predzáhradke. Zavrel oči a odhodil košťalik. Čakal. Ani sa nepohol. Bál sa obzrieť.

Tých pár sekúnd trvalo celú večnosť, napokon však pocítil, ako ho zozadu objalo teplé, živé ženské telo. Bola tam s ním

a hlavne... bola vonku! Zabralo to. Úsmev sa mu obtočil okolo celej hlavy. Objal ju, najpevnejšie ako dokázal.

„Ale no tak!“ odtiahla sa. „Podme odtiaľto!“

Ešte bola tma. Temné okná strašidelného domu zanechali za sebou a vykročili v ústrety svetlu. Zvedavo si ho obzerala. Po sto rokoch musel vyzeráť podivne. Prehovorila až pri cintorínskej bráne.

„Vieš, myslela som, že si to strašne posral.“ Čo? Prekvapene zastal. „No dobre, dobre,“ opravila sa, „ja som to posrala, mala som ťa len namotať a ty si sa chudák zaľúbil. Bol si panic, že?“

Viktor odstúpil a skúmavo sa na ňu zahľadel. Vyzerala rovnako ako predtým, ale zároveň akosi inak, sršala z nej iná energia, drzá, škodoradostná. Postavila sa na špičky a na líce mu vtisla bozk.

„Zbohom, ty môj naivný romantik!“

Rozbehla sa priamo na vozovku.

„Lýdia! Pozor!“ Škrípanie bŕzd, hlasné buchnutie. Koľko áut prejde po tejto ulici uprostred noci? Nie veľa. Ale človek z minulosti s nimi až tak neráta, hlavne nie s tým, ako rýchlo pôjdu.

Ležala uprostred cesty, bezbranná kôpka. Rozbehol sa, kým sa k nej ale stihol vrhnúť, do cesty sa mu postavil roztrasený šofér.

„Nemôžem za to!“ habkal. „Vybehla mi do cesty! Videli ste to, nie? Nikto nikde a ona zrazu...“

Nedohovoril. Zmätene si pozrel pod nohy. Lýdia, ešte pred chvíľou nehybná, ho

pevne držala za členok. Vzápätí vybuchol, akoby ani nebol človek, len balónik naplnený krvou.

„Kretén!“ zasyčala a pokúsila sa posadiť. Dotyk, napadlo Viktorovi, lieči dotykom a dotykom aj zabíja. A ako rýchlo a ochotne. Čo to vypustil do sveta? Zhlboka sa nadýchol. Zrazu vedel, čo robiť, nezaváhal ani na chvíľu. Strhol si bundu, pevne jej ju omotal okolo zápästí, aby sa ho nemohla chytiť, a zdvihol ju.

Mal jediné šťastie, že bola zranená a stratila vedomie, keď ňou pohl, inak by ju nedostal do domu skôr, ako sa začali zbíhať ľudia, ktorých nehoda vyrušila zo spánku. Precitla až na podlahe baru a začala sa zmietať.

„Darmo sa snažíš, kliatbu neobnovíš,“ zasyčala.

„Skúsiť to môžem, do svitania to už nie je dlho,“ odvetil.

„Ale ak ma tu budeš držať až do svitania...“

„... ostanem tu uväznený s tebou,“ povedal pokojne. „Tak čo z toho? Protirečíš si. Vieš, tú prvú noc, keď som sa vrátil, bar tu už nebol. Ale teraz je. Čakal na teba.“ Nebál sa. Bol si istý, že presne sem smeroval celý jeho život od Lukiho smrti. Takto sa môže vykúpiť. Možno sa naučí hrať na gitaru alebo husle, aby mal klavirista spoločnosť.

„Bolo to naopak, však?“ opýtal sa. „To, čo si mi hovorila. Ty si bola tá majiteľka baru.“

„Nie,“ rezignovane pokrútila hlavou. „Neklamala som, len som nepovedala

všetko. Chcela som, aby si ma pokladal za nevinnú bábiku, aby si použil kostičku tak, ako som potrebovala. Ale taká rozhodne nie som.“ V očiach sa jej zablyso. „A to je dobre. Takých ako on neporazíš, ak nebudeš rovnaká sviňa.“

„Ale porazíš,“ žmurkol. „Pozeraj sa!“

V tej chvíli vyšlo slnko.

Ale nie pre nich.

Záhadné zmiznutie študenta otriaslo verejnosťou. Rodičia vystúpili v televízii so srdcovúcou výzvou, ľudia zapalovali sviečky pred internátom. Nikdy sa nenašiel. Údajne strašidelný dom na Šulekovej začali rekonštruovať. Raz ráno robotníci v byte na prízemí našli čerstvo vyvolané fotografie. Hrôzostrašné obrázky podivných vecí. Istá skupina mladých lovcov duchov vo videu na Tik-Toku tvrdila, že ich zhotovil nezvestný študent. „Poznáte tie typy,“ zhodnotil hlavný vyšetrovateľ, keď sa ho na to pýtal Nový čas. „Pre štipku pozornosti urobia čokoliek.“

JANA TABAČKOVÁ

Je profesionálny korektor, a preto rozumie strachu a utrpeniu. Do hororových vôd zabrdá hlavne pri písaní poviedok a háčkovaní lovecraftových príšer a čiernych dier. Poviedky však ostávajú jej najväčšou vášňou, a tak ich nie len sama tvorí, ale venuje sa aj začínajúcim autorom – ako administrátor stránky scifi.sk je častým organizátorom výzvy Poviedky na

počkanie, prináša rady a typy na písanie na pravidelných streamoch výzvy Fantastická poviedka, organizuje literárne workshopy na festivaloch a sem-tam aj porotčuje nejakú súťaž. Jej tvorbu nájdete v zborníkoch poviedky *Istrocon*, *Fantázia* (2017, 2018, 2020, 2021), časopise *Jupiter* (čísla 11 – 12, 16), zbierkach *Iná nežná*, *Vianoce zas Vianoce* a, samozrejme, aj na stránke scifi.sk.

DESIVÝ SVET VIDEOHIER: KEĎ SA HRÔZA STÁVA ZÁBAVOU

napsala: Mária Hanúšková

Hororový žáner je obvykle spájaný s literatúrou a filmom. Čestné miesto má však aj vo svete videohier, ktorý ponúka nielen skvelý príbeh, hodný špičkových spisovateľov, ale aj kvalitne rozpracované postavy a motívy. Moja hororom posadnutá pozornosť sa preto veľmi skoro upriamila aj na túto oblasť; od momentu prvého dotyku mojej detskej rúčky s ovládačom konzoly Nintendo, som zahorela vášňou aj k hrám. A presne o nich, mojich najväčších „srdcovkách”, sa dnes pozhovárame.

Z raného detstva si mnohí z nás pamätajú len málo. Najčastejšie sa nám vynárajú spomienky spojené so silnou emóciou. Tá moja sa viaže na fotku, na ktorej mám šesť či sedem rokov. Sedím na zemi v obývačke, v ruke držím ovládač od Nintenda a so šarmom dieťaťa, ktoré práve vyrušili pri obľúbenej činnosti, vyplazujem jazyk do foťáku. Šlo o obdobie môjho prvého zoznámenia sa s hrami. Otec priniesol Nintendo z Nemecka a ani netušil, že všetky ostatné hračky – bábiky, koníky, autíčka a gumení vojaci – prestanú existovať. A to na hodnú chvíľu.

Dlhé hodiny som presedela pri *Super Mariovi* (1985), a snažila sa zachrániť chuderku Peach z pazúrov obludy Bowsera. Akoby to bolo včera, čo som sestru vyplašene podávala ovládač, aby porazila to desivé monštrum a oslobodila princeznú. Bowser bol prvý, avšak rozhodne nie posledný z herných zloduchov, ktorí ma vydesili.

O pár rokov vystriedali Maria a jeho brata Luigiho preslávené *Mortal Kombat 4* (1997) a *Tekken 4* (2001). Štafetu najlepšieho hráča rodiny prebral môj mladší brat, ktorému doteraz neviem odpustiť drvivú prehru, ktorú mi v *Tekkenovi* uštedril. Pravdu povediac, smeje sa mi doteraz, ale za tie roky ponocovania pri skvelých hrách to s láskou v srdci ignorujem. Spoločne sme sa plazili cez potrubie vo *Votrelcovi 3* (1993), vypustili Titánov v *God of War 2* (2007) a rozprášili nepriateľov v misiách *Call of Duty 4: Modern Warfare* (2007), Časy, kedy ma dokázalo vydesiť to zelené potrubie, ktorým Mario cestoval, boli nenávratne preč, a vystriedali ich lietajúce končatiny, *jump scares* a snaha nezobudiť v noci rodičov, keď sa za nami v *Outlast* (2013) rozbehli pa-

cienti psychiatrickej liečebne. Strach ma však neodradil hrať ďalej a skúmať ďalšie a ďalšie hororové lahôdky. Nenechajte sa mýliť, hry dokážu vydesiť, a to poriadne. Uvedomili si to už pred pár desiatkami rokov, kedy sa na konzole Atari 2600 objavil *survival* horor *Haunted House* (1982), alebo na počítači Sinclair ZX81 *3D Monster Maze* (1982), v ktorých vás naháňal buď duch alebo T-Rex. A akokoľvek vtípne vám to znie, človeku dokázali zdvihnúť adrenalín rôzne hry práve z dôvodu, že nebol len pasívnym konzumentom ako pri filme či knihe, ale aktívne sa zapájal.

O niečo neskôr sa do éteru dostali hry, ktoré v hernom priemysle znamenali prelom. *Sweet Home* (1989) od spoločnosti Capcom ponúkala možnosť útočiť, nielen utekať, a v *Alone in the Dark* (1992) cítiť inšpiráciu prácami H.P. Lovecrafta a Georgea Romera. Práve tieto hry položili základy žánru *survival* hororu vo videohrách a slúžili ako odrazový mostík pre skvosty ako *Resident Evil* (1996) a *Silent Hill* (1999). Od čias *Doom* (1993) či japonského *Fatal Frame* (2001) prešli hry obrovským posunom. Rozšíril sa výber v rôznych subžánroch, postavy i príbehy sú prepracovanejšie, nehovoriac o grafike, ktorá celkovej atmosfére dodáva ešte väčšie „gule“. Hráči hltali *Dead Space* (2008) a *Alien: Isolation* (2014), či strácali nervy pri *Bloodborne* (2015). Minulý rok sa pokročilo ešte ďalej, keď

sa postupokalyptické *Last of Us* (2013) dokonca dočkalo seriálového spracovania. Hororových hier, či hier s prvkami hororu, je mnoho, a je mi úprimne ľúto, že nie je možné spomenúť všetky. Rozhodla som sa preto podeliť o mojich päť srdcových záležitostí, ktoré sú pre mňa také výnimočné, že zanechali silnú spomienku a emóciu, a zmenili môj rebríček videoherných hodnôt. Berte na vedomie, že ide len o môj osobný výber a preferencie, takže ak nesúhlasíte, máte na to plné právo. A pozor, nasledujú *spoilery*.

Amnesia: The Dark Descent (2010)

„Akú hodnotu má život? Koľko životov môžem vziať, kým sa vzdám svojho vlastného? Iste, zabil by som vraha, aby som zachránil nevinného. Ale zabiť nevinného, aby som zachránil seba – chladnokrvný vrah.“

Keď som prvýkrát hrala *Amnesiu* od Frictional Games, sedela som na zemi, nalepená na obrazovke. Zásadne som mala zhasnuté svetlo, pretože prečo nepodporiť atmosféru strachu a nebať sa ešte viac, však? Sprevádza som hlavnú postavu Daniela na jeho ceste z amnézie k poznaniu. Zobudí sa totiž medzi temnými a chladnými stenami hradu Brennenburg bez akejkoľvek spomienky. Pamätá si jedine svoje meno a skutočnosť, že je niečím sledovaný. To sa mu potvrdí nájdením odkazu, ktorý pred amnéziou napísal sám sebe; stojí v ňom, že si zámerne vymazal pamäť, a má si dať pozor

CHARON

na akýsi Tieň, ktorý pomaličky prerastá celým hradom v podobe mäsitých výrastkov. Odkaz Daniela nabáda, aby zostúpil do svätyne hradu a zabil baróna Alexandra.

Temné zákutia Brennenburgu si však pre nás pripravili viac než len toxické mäso. V hre je Danielova, teda aj naša, príčernosť. Keď zotrváme v temnote alebo hľadíme na monštrá príliš dlho, prichádzame o zdravý rozum, čo nám hra dáva najavo rozostrením obrazu a následným Danielovým zrútením. Ako by povedal drahý Nietzsche, keď dostatočne dlho pozeráme do priepasti... Prostredníctvom denníkov, útržkov a *flashbackov* si začneme vystavovať mozaiku udalostí, na ktoré chcel Daniel zabudnúť. Zistujeme, že ho Tieň prenasledoval už pred amnéziou.

Vyvolal ho istý tajomný predmet z alžírkej hrobky, nad ktorým okrem Daniela bádali aj archeológovia. Keďže mu nedokázali pomôcť (a pretože je to horor, tak všetci neprekvapivo poumierali ohavnou smrťou), kontaktoval ho dotyčný barón Alexander. Podľa jeho teórie je na ovládnutie Tieňa potrebná energia Vitae, ktorú je možné získať jedine z extrémneho utrpenia živých ľudí. Daniel a Alexander začali mučiť zločincov (aspoň tak ich nazval barón), a hromadiť Vitae. Aby dosiahli maximálny efekt, napájali ich špeciálnym nápojom, ktorý spôsoboval amnéziu – obe si tak nemohli zvyknúť na bolesť a prežívali stále znova rovnaké muky. Netrvalo dlho a Daniel zistil, že to akosi nefunguje. Tieň bol ešte silnejší, preto sa zo strachu stal ešte sadistickejš-

ším. Keď zabil aj mladé dievča, začal si uvedomovať, že ho Alexander oklamal a využil, pretože potreboval Vitae na návrat do svojej dimenzie. Barón ho nechal napospas Tieňu, načo Daniel vypil nápoj, spôsobujúci amnéziu, a prisahal, že sa pomstí.

Keď si s Danielom pospomíname na všetky predchádzajúce udalosti, ktoré viedli k momentálnej situácii, chuť zabiť baróna sa prehľbuje. Zostupujeme hlbšie do svätyne, a okrem Tieňa stretávame aj iné monštrá. Moje najobľúbenejšie a rozhodne najdesivejšie z nich je neviditeľná príšera, ktorá sa vyskytuje v miestach zaplavených vodou. Nevidíme ju, len počujeme špliechanie a vydesene sledujeme šlapaje na vodnej hladine ako k nám rýchlo uteká. Hra má celkovo tri konce; môžeme sa rozhodnúť obetovať baróna, zabrániť otvoreniu portálu do jeho dimenzie, alebo hodiť hlavu jedného z vedcov do portálu, čím sa teoreticky môžeme zachrániť.

Layers of Fear (2016)

„Viem, ako sa musíš cítiť. Stratený. Osamotený. Bez nádeje. Pravdepodobne si to zaslúžiš. Ale aj pre teba existuje spôsob... spôsob, ako to všetko vrátiť späť. Tú jedinou vzácnu vec, po ktorej si skutočne túžil. Dokončí ju.“

Layers of Fear od Bloober Team dokazuje, že psychologický horor nie je len doménou filmu. Od začiatku do konca

bola atmosféra šialenstva a degradácie duševného zdravia natoľko pohlcujúca, že som ju musela dohrať ihneď. Hlavnou postavou je maliar, ktorý sa snaží dokončiť svoje veľdielo. Keď sa jeho štetec dotkne plátna, začne mať halucinácie. Spoločne s ním preskúmavame jeho viktoriánske sídlo (ktoré samo osebe naháňa zimomriavky), nadskakujeme pri podarených *jump scares*, a snažíme sa neprísť o rozum, čo sa nám rozhodne nedarí. Postupne sa nám vynárajú spomienky na tragický rozpad nielen jeho duševného zdravia, ale aj manželstva. Jeho manželka, ktorej krása bola jeho inšpiráciou, venovala po pôrode všetku pozornosť dieťaťu. Márnivý umelec ťažko znášal zmeny v dynamike vzťahu, čoho dôsledkom bola postupná strata inšpirácie a talentu, a prehľbenie jeho násilníckej povahy a alkoholizmu. Keď prišla jeho múza následkom požiaru aj o krásu, zväčšujúcu sa priepasť medzi nimi sa rozhodla riešiť samovraždou.

Odkrývanie minulosti spoločne s efektívnymi *jump scares*, levitujúcimi predmetmi, zhasínaním svetiel a meniacim sa prostredím funguje výborne. Páčilo sa mi, že hra nedáva jasne najavo, čo je pravda a čo následok degradujúcej psychiky maliara. Jedným z príkladov môže byť aj použitie vlasov mŕtvej ženy ako štetca alebo pokožky ako plátna – nevieme, či to bola len predstava hlavnej postavy alebo skutočnosť. Veľmi oceňujem tri spôsoby

zakončenia hry, ktoré sú metaforou buď prijatia viny, jej odmietania alebo zotrvania v šialenstve. V prvom sa obraz, ktorý maľujeme, pretvorí v maliarovu znetvorenú manželku, načo ho odnáša do miestnosti plnej identických obrazov, ktoré sa mu vysmieávajú. Druhý koniec odkrýva, že obraz je autoportrét. Tretia možnosť je zobrazenie manželky a dcéry; maliar síce prijme vinu, ale nie je schopný uniesť jej tiaž, preto zapáli miestnosť s obrazmi, ľahne si a nechá sa pohltiť plameňmi.

Outlast (2013)

„Ten jazyk ste aj tak nepoužívali. Pravdu

povediac, už ma nebavilo olizovať si vlastné známky.“

Outlast ma naučil jednu vec – nikdy v živote pri hrách nejedzte. Môže to znieť smiešne, dokonca úboho, ale skutočne som sa v istom momente skoro zadusila. Od tej doby zásadne u hier neprežúvam.

Ale späť k *Outlast*, výborne atmosférickej lahôdke, ktorá vylaká aj nadchne. Punc hrôzy dodáva pohľad z prvej osoby a nemožnosť útočiť. A to v hre plnej psychopatických pacientov v liečebni prsto nechcete. Hra od Red Barrels rozpráva príbeh investigatívneho novinára Milesa, ktorý sa v hlbokých lesoch chystá preskú-

CHARON

mať psychiatrickú liečebňu kvôli informácií o neetických experimentoch na pacientoch. Už fakt, že musel vstúpiť cez okno a nie hlavnú bránu, ho mal vydesiť natoľko, aby vzal nohy na plecia – ale to by nebol ten pravý horor. Miles tak veľmi skoro nachádza zmasakrované telá zamestnancov a zisťuje, že sa pacienti voľne pohybujú po liečebni. Nemôžeme útočiť ani bojovať, len utekať a skrývať sa. A poviem vám, že tento fakt tomu dodáva skutočne hororový nádych, najmä, keď sa plazíte popri zdanlivej mŕtvoľe, ktorá zrazu vyskočí a napadne vás. Alebo sa skrývate v úplnej tme pod rôznymi predmetmi a vydesene sledujete psychopata, ktorý vás hľadá, ale nie preto, aby si s vami poklebetil. Nervy drásajúci zážitok sú aj tmavé miestnosti, v ktorých nám pomáha jedine kamera s nočným vi-

dením. Avšak tu je jeden zásadný háčik – nemáme dosť batérií. Po celej liečebni ich teda musíme hľadať a zbierať do zásoby. Aby som neopomenula príbeh, Miles skutočne zistí, že sa experimentom na pacientoch vytvorila entita zvaná Walrider. Nemecký vedec ho vytvoril s pomocou snovej terapie na narušených pacientoch, pretože veril, že sny traumatizovaných ľudí dokážu vytvoriť biotechnologickú nanitovú entitu. Takže okrem toho, že hľadáme pacienta v kóme, ktorý entitu kontroluje, sa snažíme uniknúť aj šialenému kňazovi, ktorý verí, že sme jeho apoštol. Vyhýbame sa kanibalistickým dvojčikám a pracovníkovi, ktorý nám nožnicami odsekne prsty a robí si chůtky aj na genitálie a jazyk. Na konci sa nám skutočne podarí odpojiť komatózneho pacienta, ale než zomrie, entita Wal-

rider vstúpi do nás. Potáčajúc sa narazíme na vojenský tím, ktorý nás zastrelí, a počas efektného umierania počujeme nemeckého vedca, ktorý si práve uvedomil, že jeho výtvor je v nás.

Soma (2015)

„Realita je to, čo nezmizne, keď v ňu prestaneme veriť.“

Soma je ďalším skvostným dielom Frictional Games. Priznám sa, že to jediné rozdúchalo môj záujem o hru. Pôsobí nenápadne, a preto som sa obávala, či ma vôbec zaujme. Nečítala som si podrobnejšiu dejovú linku a vyhýbala sa spoilerom, tak si asi viete predstaviť moje pochybnosti. Po pár minútach som zistila, že vôbec neboli na mieste.

Hra sa začína v roku 2015, kedy ako

Simon podstúpime scan mozgu kvôli nehode, ktorú sme nedávno utrpeli. Následne strácame vedomie a prebúdžeme sa v zdanlivo identickej miestnosti, ktorá je ale predsa v niečom iná. Nevieme, čo sa vlastne stalo, a kde sme. Onedlho nás cez počítač kontaktuje Catherine, vďaka ktorej sa dozvedáme, že je rok 2104, ľudstvo zahubila kométa a my sa nachádzame na stanici pod hladinou oceánu. Umelá inteligencia WAU, ktorá stanicu riadi, sa snažila zachrániť posledných ľudí skenovaním vedomia do nesmrteľných, roboticky upravených tiel, čo však nezvládla a vytvorila hostilné organizmy. Našou úlohou je nájsť a vypustiť do vesmíru čiernu skrinku ARK, v ktorej sa nachádza simulácia sveta a scany mozgov všetkých zamestnancov stanice.

Počas celej hry na nás postupne, ale iste padá ťažoba, ktorej existenciu si uvedomíme až na konci. *Soma* nám pomaličky dávkuje etické otázky, aby nás vo finále rozsekala poriadnou ranou. Jednou z morálne nepríjemných scén je nájdenie posledného človeka na svete – ženy, ktorá bezvládne leží v kresle a prosí nás, aby sme ju zabili. Tento moment ma skutočne donútil zahľbiť sa a premýšľať nad tým, čo je etickejšie – ušetriť poslednú osobu na svete za cenu, že bude pomaly umierať a trpieť, alebo vyhovieť jej prianiu? To som však netušila, že ma čakajú ďalšie scény narastajúcej ťažoby, ktorá mi pár nocí nedovolí spať. ARK je totiž v temných hĺbinách oceánu, kam sa dostaneme len v špeciálnom „tele“. Catherine nás presvedčí, aby sme svoje vedomie preniesli, načo sa zobudzame v danom „tele“, ale začujeme aj seba – predchádzajúceho Simona v pôvodnej podobe, tesne predtým než sme preniesli vedomie. S hrôzou zisťujeme, že sme len kópiou samého seba, a pôvodný Simon sa o pár dní zobudí, osamotený na stanici. Stojíme pred rozhodnutím, či nechať svoju kópiu žiť a vystaviť ju tak hystérii z konečnej samoty, alebo ju usmrtiť. To najlepšie nakoniec – keď vstúpime, čelíme zmutovanej faune, vypustíme ARK, ale naše vedomie zostáva v hĺbinách oceánu. Catherine nám oznámi, že naša kópia je už dávno v simulácii sveta ARK-u. Sme teda odkázaný prežiť večnosť osamo-

tený v tme. Naše posledné slová znejú: „Catherine, nenechávaj ma osamote...“ Aby som trochu pozdvihla depresívnu náladu, potitulková scéna nám ukáže kópiu Simona v simulácii.

Soma nie je klasickým hororom, ktorý by ma donútil vydesene nadskakovať. Po jeho skončení som však ešte hodnú chvíľu sedela v tichosti na mieste, pohľad upretý na to isté miesto, a uvažovala, čo vlastne znamená byť človekom. Filozofický a morálny presah tejto hry človeka skrátka prefacká a donúti položiť si existenciálne otázky, ktoré vyvolávajú nepokoj.

Until Dawn (2015)

„Čo môže vyvolať väčší strach ako hrôza z neistoty?“

Trochu z iného súdka je hra *Until Dawn* z dielne Supermassive Games. Používa *motion capture*, takže jednu z hlavných úloh si strihol aj herec Rami Malek. Sprvu som bola k interaktívnemu hororu skeptická, avšak veľmi rýchlo si získal moje sympatie a záujem. Hráme totiž za osem postáv, od našich rozhodnutí sa odvíja ďalšie smerovanie príbehu, vzťahov a samotné prežitie jednotlivcov. Fakt, že ich môžem všetkých nechať zabiť a ovplyvniť tak koniec, mi prišiel veľmi vzrušujúci a zábavný. *Until Dawn* začína tragédiou, počas ktorej zmiznú dve sestry, Hannah a Beth. Všetci predpokladajú, že sú mŕtve, hoci sa ich telá nikdy

CHARON

nešli. O rok neskôr sa na rovnakom mieste stretáva identické osadenstvo na čele s Joshom, trúchliacim bratom sestier. Stretnutie však nebude len nudné posedenie pri ohníčku; z ôsmych priateľov sa razom stáva potenciálna večera wendiga a štvaná zver maskovaného šialenca, ktorý si pre nás pripravil pár chuťoviek. Napríklad stojíme pred rozhodnutím, či nechať prepoliť milovanú ženu alebo najlepšieho priateľa, alebo sa ocítneme v situácií, keď máme odstrelit' buď seba či milovanú, alebo umrieme obaja. A krásny wendigo? Ten samozrejme číha všade a nie je sám.

Na hre je skvelé to, že dáva na rozhodnutia veľmi málo času, čo rapídne zvyšuje adrenalín. Keď bežíme lesom, musíme reagovať v zlomku sekundy, inak sa potkneme o konár, spadneme a stávame sa wendigovým predkrmom. Skvelou myšlienkou je aj schovávanie sa pred wendigom, kedy skutočne musíme držať ovládač bez najmenšieho pohybu – a verte mi, že to vôbec nie je jednoduché. V štýle vtípu nemysli na bieleho medveďa, si aj v tomto prípade naša myseľ povie, že práve toto je ten najlepší moment dostať kŕč alebo pohybať svalom. Po prostredí sú navyše rozmiestnené totemy, ktoré nám dajú nahliadnúť do potenciálnej budúcej smrti – krása, nie? Toto plnokrvné sústo je okorenené strihmi medzi každou kapitolou, v ktorej sa rovno k nám prívovára psychiater, pripomínajúci najvy-

šinutejšieho psychiatrického pacienta. Radí nám, dáva úlohy a reflektuje naše konanie. Tou poslednou chuťovkou na záver je zistenie, že hlavným wendigom je jedna zo sestier, Hannah, ktorá prežila hodovaním na mäse svojej mŕtvej sestry. A potom, že sesterská láska neexistuje.

Rebríček mojich srdcových hier som zostavovala veľmi krátko. Hneď mi bolo jasné, že práve týchto päť zaujme čestné miesto v článku, hoci musím priznať, trhalo mi srdce nespomenúť ich viac. Hry boli súčasťou môjho života od útleho detstva a za tie roky som sa stretla s úžasnými svetmi, príbehmi aj postavami, ktoré boli mojimi priateľmi presne ako hlavní hrdinovia kníh. Spreádzala som šialenú Senuu (*Hellblade: Senua's Sacrifice*, 2017) na ceste do sveta mŕtvych, smiala sa *Alanovi Wakeovi* (2010), hromžila nad nedokončeným *P.T.* (2014) a dychtivo hltala rozprávково desivý svet *Inside* (2016) a *Little Nightmares* (2017). Moja láska k hrám trvá dodnes, a je rovnako silná ako na začiatku, pretože zakaždým, keď sa po dlhom dni strávenom v šialene nepredvídateľnom svete zababuším do deky a pustím playstation, viem, že som doma.

ANDREJ OŠKO

DAROVANÝ

ŽREBEC

Deň prvý

„Lúbim ťa,“ pošepekala mu do ucha Lívia. Vo svetle umierajúceho dňa bola jej tvár ešte krajšia než obvykle.

„Aj ja teba,“ odvetil Marcel, pobozkal svoju milovanú a spolu s ňou sa zahľadeli na krásny fjord, ktorý sa pred nimi otváral do nekonečného mora. Slnko, ako drahokam vsadený medzi dvoma skalnatými ramenami zátoky, dodávalo tomuto miestu nadpozemskú krásu. Pokojný šum vody oblizujúcej pláž pod nimi zas pôsobil dokonale upokojujúco.

„Tiež máš ten pocit?“ opáčila Lívia.

„Aký?“

„Akoby náš doterajší život prestal jestvovať. Proste všetky povinnosti, všetky hlúposti, ktoré doma riešime, sú preč. Len ty, ja a Nórsko.“

„A Charlie!“ pripomenul Marcel s úškrnom. Charlie ležiaci pri jeho nohách spokojne zavrtel chvostom.

„Och! Prepáč, Charlie, na teba som skoro zabudla. Odkedy sme prišli, si tak ticho...“

„Myslím si, že sa ešte nestihol rozkukať. Uvidíš, zbadá prvú veвериčku a pol dňa ho nebude.“

„Ani nestraš! Nevieme, aké prísne sú tunajšie zákony. Nedajboh ho niekto nahlási a dostaneme takú pokutu, že nám zo svadobného daru nezostane nič!“

„Netvrдила si, že si zabudla na všetky sprostosti? Nerieš to! Nikto ho nenahlási. Myslím, že sme na celom fjorde úplne sami. Veď ani ten taxikár sem skoro netrafil...“

„Ale...“

„Pšššt! Užívaj si medové týždne!“

„Máš pravdu. Keď si spomeniem, ako dlho som o tomto mieste snívala, čítala knihy, pozerala filmy, dokonca som sa na gympli učila runové písmo! A teraz sme tu a všetko je ešte krajšie, ako som si predstavovala.“

„A to najkrajšie ešte len príde,“ pripomenul. „Len musíme chvíľku počkať...“

„Pod von!“ zvolal na ňu z terasy.

„Čo sa deje?“

„Nepýtaj sa a pod! Rýchlo!“

„Už-už! Čo je také... Bože!“ zhíkla a zapozerala sa na nočné nebo nad hlavou. Žiarivá zelená poskakovala po oblohe ako tanečnica z čirej energie. Trblietala sa, vlnila, poskakovala, menila svoj odtieň aj

tvár. Predvádzala sa, ako keby bol fjord jej javiskom.

„Je to nádherné, však?“ pošepekľal Marcel, akoby sa bál, že ak prehovorí o trochu hlasnejšie, polárna žiara z neba ujde.

„Je to ten najkrajší svadobný dar, aký som mohla dostať,“ šepľala rovnako ticho Lívia. Hlas sa jej v polke vety zlomil, oči sa zarosili.

„Musíme to odfotiť,“ odušľal Marcel a už aj mieril dovnútra, no manželka ho zadržala.

„Nie! Povedali sme si, žiadne mobily. Ak si to máš zapamätať navždy, telefón ostane v kufri!“

„To máš, prosím ťa, odkiaľ?!“ zmrašťil čelo. „Čítala som to na nete a myslím si, že na tom niečo je. Kolkto z toho, čo si si odfotil, si vieš aj predstaviť?“

„Nuž...“

„No tak vidíš!“ zvolala víťazoslávne a potiahla manžela späť do kresla, odkiaľ sledovali jagavú zelenú oblohu, až kým celkom nevymrzli.

Deň druhý

„Marcel! Vstávaj!“

„Čo je?“ rozlepil Marcel oči.

„Charlie sa stratil! Ráno som ho pustila na terasu a len čo vybehol, niečo zavetrl, začal štekať a už ho nebolo!“ rapotala vystrašená Lívia.

„Pokoje,“ mumľal Marcel, snažiac sa privyknuť si na ostré svetlo, „určite sa do hodiny vráti...“

„Už sú to dve hodiny! Nechcela som robiť paniku, ale nemôže byť vonku tak dlho. Veď to tu vôbec nepozná! Musíme ho nájsť!“

„No dobre,“ vzdychol si, „pôjdem ho pohľadať. Ale ty ostaneš tu! Niekto musí ostať na chate pre prípad, že by sa vrátil...“

„Máš pravdu,“ prikývla.

Marcel si dal rýchle raňajky, obliekol sa a vyrazil. Zo severnej strany fjord obklopoval hustý les. Práve v ňom sa podľa Líviiných slov domáci miláčik stratil. Marcel sa najprv držal výhradne cesty, ktorá od chaty viedla, no čím ďalej bol a pes na jeho volania nereagoval, tým častejšie zabľúdil aj do tmavších častí lesa.

Blúdnil snáď hodinu a nádej, že psa nájde, ho začínala opúšťať, keď tu zrazu ucítil zvláštne mravčenie na zátylku a započul šušťanie.

Keď sa otočil, oči sa mu rozžiarili radosťou.

„No tak tu si!“ zaplesal a prikročil k miláčikovi. Charlie však zostával strnulý, akoby ho stretnutie s Marcelom ani nepotešilo.

„Si nejaký odmeraný,“ premeral si ho majiteľ, „alebo vyplašený?“

Pes iba potichu zakňučal.

„Asi by sme sa mali vrátiť, kým nás tu dačo nezožerie,“ zažartoval Marcel, zoberal psa na ruky a rýchlo si to namieril späť k chate. Cestou niekoľkokrát nahliadol cez rameno. Pocit cudzej prítomnosti ho neopúšťal.

„Charlienko! Konečne! Tak som sa bála!“ privítala ich Lívia, ktorá sa až dosiaľ nervózne premávala po terase.

„Áno, a spolu s ním sa vrátil aj tvoj nový manžel,“ podpichol ju Marcel, no miesto ospravedlnenia sa dočkal len vyčítavého pohľadu.

„Prestaň! Bol preč takmer pol dňa. Ty sa o seba postarať vieš, ale naše zlatičko? Je v poriadku? Ukáž mi ho!“

„Nič mu nie je,“ vzdychol si jej muž a položil psa na zem. Ten náruč svojej paničky odignoroval a zamieril si to rovno do kúta terasy, kde sa schúlil za kreslom.

„Len je akýsi vystrašený.“

„To vidím, chudátko... Už je dobre, zlatičko, už je dobre,“ chlácholila psíka, no Charlie sa zakaždým po chvíli odtiahol. Zdalo sa, že čosi prežíva.

„Čo si to doniesol?“ zamračil sa Marcel, ktorý mal na psa lepší výhľad a všimol si, že pes sa pokúša rozhrznúť guľičku. „No tak! Pust' to!“

Charlie sa nedal, no aj napriek tomu jeho pán nakoniec súboj vyhral a vyrhol zo psej pápule zelený predmet s veľkosťou pingpongovej loptičky.

„Čo to je?“ zaškúľila Lívia.

„Neviem. Asi nejaký kameň. Ale pozri, aký pekný!“

„Fíha, Charlie, kde si našiel taký pekný kamienok?“

Pes len zaskučal. Zo zhabania novej hračky nebol práve nadšený.

„Asi by sme mu to mali vrátiť,“ navrhla

Lívia pri pohľade na sklamaného psa.

„Nenecháme si to? Tá zelená mi pripomína včerajšok...“

„Pozri sa na Charlieho. Myslím, že nám to neodpustí. Okrem toho nikto netvrdí, že si to nemôžeš na pamiatku zobrať. Len mu to nechaj, nech sa má s čím hrať.“

„No dobre. Tu máš, Charlie...“

„Naval' prachy!“ zaškerila sa Lívia a Marcel zanaďoval. Pripravila ho už o väčšinu toho, čo na začiatku hry krvopotne zarobil.

„Len sme sa zobrali a už ma vyciavaš!“ zamumlal a podal manželke kôpku falošných bankoviek.

„Neboj sa, u mňa budú...“ uprostred vety náhle stíchla a započúvala sa. „Počul si to?“

„Čo?“

„Neviem. Nejaké šušťanie tam vonku.“

„Nič som nepočul.“

„Ja áno!“

„Upokoj sa!“

„Ako mám byť pokojná, keď tam voľačo lozí?!“

„Nič tam nelozí...“

Prekrížila si ruky na prsiach a hrozivo na Marcela zagánila.

„No tak dobre. Idem to omrknúť...“ vzdychol si jej muž.

Potichu odsunul posuvné dvere a vyšiel na terasu. Oproti prvej noci bola táto chladná a nepríjemne sychravá. Obloha bola zatiahnutá, no zeleň polárnej žiary

aj tak zafarbovala okolitý svet. Marcel zatajil dych, nastražil uši, zapozeral sa do tmy. Ten pocit, ktorý predtým v lese cítil... Tá cudzia prítomnosť... *A tri žiarivé hviezdy...*

„Marcel?“ preľala Lívia prúd jeho myšlienok.

„Á-áno?“

„Všetko v poriadku? Si vonku nejako dlho.“

„Ale jasné. Nič tu nie je. Nemusíš sa...“ opäť stíchol a zapozeral sa do kúta, kde na zemi ležala Charlieho zelená guľička. Nie obloha, ale práve ona bolo zdrojom zeleného svetla na terase.

„Tak čo?“ zopakovala Lívia, keď sa Marcel vrátil dnu.

„Nič som nevidel. Ale aha!“ zvolal, zhasol svetlo a roztvoril dľaň. Miestnosť sa razom rozžiarila nazeleno.

„Vau...“ hlesla. „Ako si to...“

„To ten kameň, čo Charlie našiel,“ vysvetlil a načiahol ruku so svietiacim kameňom k Lívi. Tá sa ale odtiahla.

„Nemyslím si, že je prirodzené, aby v prírode veci len tak žiarili. Asi by sme to nemali chytať. Čo ak je to rádioaktívne?“

„Neboj sa. Prinajhoršom to je plutónium a my umrieme v strašných bolestiach.“

„Prestaň! To nie je smiešne!“

„Máš pravdu. Prepáč!“ zvažnel Marcel a kameň neisto položil na stolík. Vzápätí sa mu však tvár opäť rozjasnila. „Mám

nápad, ako to zistíme. Ale musíme porušiť našu dohodu o internete.“

„Počúvam...“ premerala si ho podozrievavo.

„Spravíme si taký experiment. Pri kanvici som si všimol kuchynskú váhu. Guľičku odvážime, odmeriame apkou jej rozmery a vypočítame hustotu. Potom ju porovnáme s tabuľkovými hodnotami a vďaka tomu zistíme, či nejde o niečo nebezpečné. Čo ty na to?“

„Hm. To znie rozumne...“ pripustila, nespúšťajúc z kameňa oči.

„Takže môžem vytiahnuť telefón?“

„Áno,“ vzdychla si.

„Ďakujem!“ potešil sa Marcel a ihneď utekal do spálne pre mobil. „Takže podme googliť! *Aké materiály svietia v tme?*“

„No dobre. Zdá sa, že tórium, plutónium a ani rádium to nie je. Mohla byť nejaká zlúčenina fosforu alebo také čosi.“ zhodnotil nakoniec po necelej hodine meraní a internetového bádania.

„Takže neumrieme?“ opáčila neisto.

„Raz pravdepodobne áno, ale pochybujem, že za to bude môcť tento kamienok...“

„Len aby!“

„Vravím ti, na všetko rádioaktívne je to príliš ľahké. Chytaj!“ zvolal a oblúčikom hodil guľičku svojej milovanej.

„Zbláznil si sa?!“ zapišťala, keď len tak tak spracovala prihrávku, no ďalšie námietky sa jej razom zasekli v krku, lebo

Marcel opäť zhasol a miestnosť sa rozžiarila.

„Naša súkromná polárna žiara,“ usmial sa na ňu a prikročil bližšie, aby ju objal.

Kameň položili na stôl, a kníšuc sa v spoločnom objatí, sledovali, ako sa rôzne odtiene zelenej formovali, preskupovali a roztekali po stenách, nábytku aj povale.

Objatie sa premenilo na vášnivý bozk a ten zas na milovanie uprostred obývačky. Milovali sa dlho, vášnivo, priam živočíšne. Viac než kedykoľvek predtým. Až kým nakoniec spotení a vyčerpaní nezaspali.

Deň tretí

Prvé, čo ráno cítil, bol jej dotyk. Jemný štekľivý dotyk na špičke jeho údu. Prst alebo možno jazyk blúdil hore a dole po jeho čoraz vzrušenejšom pohľaví.

„Hmm... Áno!“ zavzdychal.

„Už si hore?“ ozvala sa jeho milovaná z kuchyne.

Zamrzol. V okamihu roztvoril oči a strhol zo seba perinu.

„Čo to, kurva?!“ zhrozil sa.

„Čo je? Čo sa deje?“ pribehla Lívia. Muža našla sedieť na gauči a dívať sa do svojho lona. Vyzeral, ako keby videl ducha.

„Niečo mi po ňom lozilo.“

„Ako to myslíš?“

„Niečo mi liezlo po *ňom*!“

„Niečo?“

„Nejaký chrobák alebo čo. A potom to zaliezlo dnu.“

„Dnu?“

„Doňho!“

„Istotne?“

„Isto!“

„A cítiš to?“

„No... nie...“

„Nemohlo sa ti to len snívať? Vieš, ako spánková paralýza...“

„Ja neviem. Prišlo mi to skutočné.“

„Halucinácie také zvyčajne sú,“ usmiala sa a pohládila ho po ramene.

„Máš pravdu,“ prikývol. Dych sa mu spomalil. Zrak mu však ešte raz sklúzol k mäknúcej pýche. Nič. Určite sa mu to len zdalo.

Keď sa naraňajkovali, vybrali sa na túru do kopcov. Čerstvý vzduch a nepoškvrnená príroda im pomohli prísť na nové myšlienky. Lívia si skoro celú cestu pospevovala, Charlie zas behal sem a tam a Marcel sa na oboch zabával. Skoro zabudol na incident z rána. Aj keď niekde v hĺbke hrude stále cítil nenápadnú ťaživú neistotu.

„Láska!“ zvolala naňho z diaľky. „Toto musíš vidieť!“

Rýchlo dobehol na skalný previs, z ktorého sa jeho manželka dívala do údolia pod nimi. Tam, v kamenistej doline, sa rozkladal zvláštny úkaz. Skalisko pripomínajúce obrovskú sochu.

„Vau! To vyzerá ako...“

„Jötunn,“ šepala Lívía priam s posvätnou úctou.

„Čože?“

„Jötunn. Ladový obor.“

„Naozaj. Akoby bol skutočný.“

„Možno aj je!“ zažartovala a už aj začala zostupovať dolu svahom.

„Čo robíš?“

„Čo asi? Schádzam dolu. Musíme to predsa vidieť zblíža. Poď, Charlie!“

Pes poslušne zbehol za paničkou a Marcel zostal na kopci sám. S ťažkým povzdychnutím svoju milovanú nasledoval.

„Nie je to obor,“ oznámila Lívía, lúštiac rad zanesených rún na boku nadrozmernej sochy.

„A čo teda?“ opáčil Marcel ohromený rozmermi ich nezvyčajného nálezu.

„Asi Odin,“ zamumlala neisto. „Mohlo mi to napadnúť podľa chýbajúceho oka, no zmiatla ma tá veľkosť.“

„Vyčítala si to z rún?“

„Tak nejak. Je to futhark. Veľa si už z neho nepamätám. Niečo prečítať viem a niečo si domýšlam.“

„A čo sa tam ešte píše?“

„Nie som si úplne istá. Myslím, že toto symbolizuje Lokiho, toto znamená: *Dar nie je darom* a toto zase: *Odin je mŕtvy*. Ale ako vravím, možno táram úplné blbosti.“

„Myslíš, že sme prví, kto to tu našiel? Že budeme slávnici?“

Lívía sa rozosmiala. „Ale kdeže! Pochy-

bujem, že by si to doteraz nikto nevšimol. A keďže tu nevidím žiadne informačné tabule, tak to bude asi len nejaká filmová kulisa. Kedysi si dával Hollywood skutočne záležať...“

„Hm,“ zamyslel sa Marcel a aj on začal skúmať runy. Nechcelo sa mu veriť, že by takúto veľkú sochu niekto postavil v súčasnosti len pre niekoľko záberov. „A čo znamenajú tieto tri bodky?“

„Ktoré?“ začudovala sa.

„Tieto. Mám pocit, že už som to niekde videl.“

Lívía však len pokrčila plecami. „Ak je to nejaká runa, tak ju nepoznám. Skôr to ale bude len nejaké súhvezdie alebo dačo podobné...“

„Mali by sme si to odfotiť,“ opáčil opatrne, no ani tak sa namosúrenému pohľadu nevyhol.

„Ty tu máš telefón?!“

„Samozrejme! Hádám nepôjdeme na túru bez mobilu! Čo ak by sa niečo stalo?!“

„No dobre,“ prikývla, „uznávam, telefón bol dobrý nápad. Ale žiadne fotky! To už potom môžeme fotiť všetko na počkanie...“

„Ako povieš,“ vzdychol si nešťastne Marcel.

„Ťahaj si ešte tri!“ zazubil sa Marcel. Lívía mu ukázala prostredník a potom sa natiahla ku kôpke.

„Stále mi v hlave vrta tá socha,“ za-

šomral, kým jeho manželka miešala karty, „Odin je mŕtvy. Dar nie je darom... Čo ak to tam nepostavili filmári?“

Bum, bum, bum, ozvalo sa z vonku a obaja stuhli.

„Čo to bolo?“ vypleštila oči Lívia.

„Myslím, že nám niekto klopal na dvere,“ oznámil jej muž a začal sa dvíhať zo zeme.

„Čo robíš?“

„Idem pozrieť, kto klopal.“

„Zbláznil si sa? Čo ak to je nejaký psychopat?!“

„Neboj sa. Nejdem otvoriť. Pozriem sa cez okno...“

„Počkaj! Najprv zhasni!“

Prikývol a stlačil vypínač. Miesto toho, aby sa izba ponorila do úplnej tmy, zaplavila ju jemná zelená žiara. Následne opatrne pristúpil k presklenej stene vedúcej na terasu a so zatajeným dychom odhrnul záves.

Kým nazeral von, Lívia so srdcom niekde v krku zamierila do kuchyne a nahmatala nôž. Pohľad jej skákal zo strany na stranu. Vnímala každé zašušťanie šiat, každé zapraskanie dosiek pod nohami a každý mihajúci sa tieň meniaci sa podľa svetelnej hry kameňa.

„Vidíš dačo?“ poslala šeptom cez miestnosť.

Jej manžel pokrútil hlavou.

Stáli takto niekoľko predĺhých sekúnd, kým nakoniec Marcel pokrčil plecami a zamieril späť do stredu miestnosti.

„Možno to bol len prievan,“ odtušil, a keď to povedal, na závesoch za ním sa mihol obrovitánsky tieň.

Lívia zapišťala a rýchlo sa schovala za bar. „Čo sa stalo?“ ozval sa Marcel po chvíli. Inštinktívne sa tiež schoval za jedno z kresiel.

„Voľačo som videla,“ precedila pomedzi zuby. Nôž držala tak krčovitou, až jej beledi hánky.

„Čo?“ šepol už o trochu bližšie. Opatrne sa za milou preplazil až do kuchyne.

„Ne-neviem. Nejaký tieň.“

„Aký tieň, Lívia?“

„Veľký!“

„Veľký? Veľký ako čo? Ako medved? Ako človek?“

„Väčší! Bolo to niečo fakt veľké!“

„Ako kôň?“

„Ešte väčšie!“

„Dobre,“ vydýchol si Marcel. „To je dobré...“

„Ako to myslíš, že je to dobré?!“ nechápala jeho náhly pokoj.

„Ak to bolo také veľké, je jasné, čo to bolo.“

„Čo?“

„Los. Nič väčšie tu nežije.“

„Los? Vravím, že to bolo obrovské!“

„Los je obrovský, drahá. Väčší než si vieš predstaviť. Sú to relikty doby ľadovej. Videl som videá, v ktorých statní chlapi oproti nim vyzerali ako deti. Ver mi, to zvierajú je desivé. Ale aspoň vieme, čo to buchotalo. Tipujem, že ho nejaký tup-

ci naučili na pomyje a teraz sem dolieza vždy, keď sa v chatke svieti.“

„Myslíš?“ opáčila už o trochu pokojnejšie. Konečne uvoľnila zovretie a položila nôž na zem.

Vtedy na tvári ucítila teplý dych.

„Charlie!“

Pes spokojne zavrtel chvostom.

„Kde si bol doteraz? Máš nás strážiť, a nie sa zašívvať!“ zagánil naňho Marcel. Konečne sa postavil, pristúpil k vypínaču, no zavalhal. Nakoniec ruku stiahol.

„Myslím, že by sme dnes mohli ísť spať o trochu skôr,“ vyhlásil.

Deň štvrtý

„Dobré ráno, Šípková Ruženka!“ pozdravil s úsmevom, keď Lívia celá strapatá a bledá vstúpila na terasu.

„Koľko je hodín?“

„Skoro obed. Už som ťa chcel ísť budiť. V noci si sa asi veľmi nevyspala, čo?“

„Do rána som nemohla zažmúriť oči,“ priznala a zvalila sa na ležadlo vedľa manžela.

„Aha!“ strčil jej muž pred tvár telefón.

„Hej!“ zamračila sa. „Čo sme si povedali o mobiloch?“

„Viem, viem... Odložím ho, ale najprv pozri! Presne ako som hovoril. Žijú tu losy. Aj miestni s nimi niekedy majú problém,“ zhrnul stručne obsah článku.

„To som rada,“ prikývla. Marcelovi sa zdalo, že sa jej po dočítaní trochu uľavilo, no nie toľko, koľko očakával.

„Tak čo podnikneme dnes?“ opáčil, keď na nich zablysko slniečko. „Skúsime sa trochu pootužovať? Alebo pôjdeme opäť niekam do hôr? Možno by sme mohli ešte raz obzrieť tú sochu. Priznám sa, nedokážem na ňu prestať myslieť...“

„Neviem. Dnes sa na túru asi necítim, prepáč.“

„To je v poriadku. Môžeme ísť na pláž. Zahráš sa s Charlieom a ja si trochu zaplávam. Uvidíme, ako dlho vydržím...“

„Možno sa pridám,“ usmiala sa naňho. Jej úsmev však pôsobil unavene. Bez života.

Krátko po tom, ako sa najedli a pochutnali si na poobednej káve, zamierili k pobrežiu. Kamenistá pláž pôsobila pánensky. Akoby na nej nikdy nikto nestál. Dokonca ani nepáchla po rybaczine tak, ako bol Marcel na podobných miestach zvyknutý.

„No dobre,“ zhlboka sa nadýchol, „buď pripravená ma vytiahnuť, ak od zimy stratím vedomie.“

„Také blbosti nevrav ani zo srandy!“ napomenula ho, sledujúc, ako sa pomaly približuje k hranici zálivu.

„Raz,“ začal počítat.

„Dva...“

Konečne vliezol do vody studenej ako ľad. Len čo sa ponoril až po krk, voda ho zovrela ako kazajka. Znemožnila mu dýchanie. Lapať po dychu, no bezúspešne. Nevydržal ani minútu a už aj liezol von.

„To je všetko?“ zasmiala sa.

„Nie. Len musím nabrať dych,“ ubezpečoval ju a tak trochu aj seba.

Skutočne, len čo prvotný šok trochu pominul, vnoril sa do vody ešte raz. Už sa nezdala taká studená. Dýchanie nebolo také náročné. Dokázal aj plávať.

Zaplával až k hranici zátoky, kým ho opäť nezačal premáhať chlad. Radšej sa otočil a namieril späť k brehu. Ako tak plával v ústrety milovanej, kútikom oka zazrel, že sa v lesíku, pri ktorom stála ich chatka, čosi pohlo. Nevedel povedať čo, no mal pocit...

„BU!“ bafla mu do ucha Lívia. Ani si nevšimol, kedy sa zobliekla a vliezla do vody za ním. Jej ruka mu ihneď sklzla medzi stehná.

„Počkaj, láska...“

„Čo je? Vari sa predo mnou nehanbíš! Chcem ho len trochu zohriať...“

„Mal som pocit, že...“ keď pozrel na svoju ženu, zbadal, ako sa jej na krku spravila hrčka, ktorá sa pohla smerom k brade, lícu a nakoniec zmizla niekde pod okom.

„Čo to, kurva?!“ zhíkol a Líviu od seba inštinktívne odstrčil.

„Hej! Švihlo ti?!“ zavrčala naňho.

„Pre-prepáč! Vi-videl som... Zdalo sa mi...“ habkal, nespúšťajúc zrak zo ženej tváre.

„Čo je? Prečo sa na mňa tak divne pozeráš?“

„Cítiš sa v pohode?“

„Prečo sa pýtaš?“ spozornela ešte viac.

„Len tak...“

„Len tak to určite nie je! Mám dačo na tvári? Niečo ma popŕhlilo?!“

„Nie, nie. Všetko je v poriadku. Len sa mi to zdalo. Tá studená voda mi nerobí dobre. Podme radšej von, kým nezmrzneme...“

Rýchlo vyliezli, osušili sa a polonahí utekali späť do chaty. Kým sedeli pri krbe a zohrievali sa, Marcel Líviu jedným očkom nenápadne sledoval.

„Myslím, že som videl toho losa,“ nahodil opatrne.

„Teraz?!“ mykla sa.

„Nie. Keď sme boli vo vode. Predtým než si ma vystrašila. Preto som zastal.“

„A čo robil?“

„Neviem. Videl som, ako odchádza od chaty. Zmizol skôr, ako som stihol riadne zaostriť, no musím povedať, že si mala pravdu. Je obrovský.“

„Skvelé! To aby sme sa báli vyliezť von!“

„Charlie nás ochráni,“ zažartoval Marcel a pozrel sa na psa, ktorý nehybne stál a cival na vchodové dvere.

„Myslím, že mu náš krátky pobyt vonku nestačil. Asi by sme ho mali vyvenčiť...“

„Pôjdeš s ním, prosím? Ja si potrebujem na chvíľu ľahnúť,“ zamumlala neprítomne.

„Čo by som pre teba nespravil,“ bozkal ju na čelo a postavil sa.

Prechádzal sa so psom takmer dve hodi-

ny. Nezdalo sa však, že by sa potreboval vyvenčiť. Bol akýsi divný. Skoro vôbec nebehal, nevrstel chvostom, neoňuchával. Kráčal pár metrov pred pánom so vzpriamenou hlavou a s nastraženými ušami. Marcel predpokladal, že pes cíti losa. Možno dokonca počuje. A tak, keď slnko začalo zapadať a les tmavnúť, radšej sa otočil.

Líviu našiel ležať na gauči. Deku, ktorou bola zakrytá, ležala viac na zemi než na nej. Marcel sa ju chystal napraviť, no vtom si všimol zelenkasté fláky na jej krku. Presne tam, kde predtým videl pohyblivú hrčku. Opáčil jej čelo. Bolo chladné. Chladnejšie, ako keď vyšli z vody.

„Lívia?“ skúsil a mierne ňou zatriasol.

Lívia sa pohla. Nie príliš ochotne.

„No?“ zašomrala ospalo.

„Ako sa cítiš?“

„Dobre,“ zamumlala. Ledva jej bolo rozumieť.

„Si celá studená a na krku máš akési...“

„Som len... unavená. Nechaj ma...“ odvetila malátne. Marcelovi sa to prestávalo páčiť. Zrak mu skĺzol na zelený kameň položený na stolíku kúsok od Líviinej hlavy. Potichu prešiel k vešiaku a vytiahol z vrecka bundy ukrytý mobil. Do vyhľadávča napísal: *Choroba z ožiarenia – prejavu*

Zamračil sa.

Vrátil sa k stolíku a chytil guľičku do vreckovky. Vyšiel na terasu, prešiel pár

krokov a rozbehol sa smerom k útesu. Guľičku šmaril tak ďaleko, ako dokázal. Zazdalo sa mu, že miesto, kde sčerila morskú hladinu, zažiarilo.

Keď sa vrátil dnu, zbadal, že zelených flakov na Líviinej koži pribudlo.

„Musíme ísť do nemocnice,“ oznámil tak pokojne, ako len dokázal.

„Prečo?“ zmráštila tvár. Viečka jej klipkali, nedokázala ich plne roztvoriť. Pod kožou sa jej opäť utvorili hrčky. Tentokrát na lícach a spánkoch. Hýbali sa ako tie predtým.

„Čo to, kurva, je?!“ precedil bezmocne pomedzi zuby a natiahol sa za mobilom, ktorý nechal na stole.

„Kde je?“

„Čo?“

„Mobil. Tu bol. Na stole. Kde je?“ vysvetlil, maskujúc stupňujúcu sa nervozitu vo chvejúcom sa hlase.

„Žiadne mobily...“ pošepkala a ochabla.

„Lívia!“ skríkol a opäť ňou zatriasol. Bola do nitky mokrá.

„BOHA!“ zhučal tak, že Charlie utiekol do kúpeľne.

Ako zmyslov zbavený začal rozhadzovať dečky a vankúše. „Kam si ho dala?! Kde je ten telefón?!“ hulákal na Líviu, ktorá len kde-tu voľačo nezrozumiteľné zamumlala. Začal šacovať aj ju. Celú ju ochytil, nadvihol, prevrátil. Nebránila sa. Jej studený pot sa mu lepil na ruky ako sliz. Marcelovi sa z toho začínal dvíhať žalúdok.

Nič. Mobil ani po niekoľkých minútach nenašiel.

Rýchlo utekal do kuchyne a začal otvárať jedny dvierka za druhými, až kým nenašiel vrecko soli. Polovicu nasypal do pohára a zalial trochu vody.

„Pi!“ rozkázal svojej milovanej a natlačil jej nevábny *nápoj* k zelenejúcim perám.

„Ble!“ zamračila sa, keď jej ústa zalialo to najslanšie, čo kedy cítila. Začala sa brániť.

„Musíš to vypiť, láska! Prosím ťa, pi!“ doprosoval sa.

„Preč...?“

„Sol' ti pomôže. Uvidíš! Aspoň dúfam...“ zašomral nakoniec. Lívia ho prekvapivo počúvla, pohár traslavou rukou prevzala a začala z neho po troche chlipkať.

Marcel sa ihneď rozbehol do spálne a začal sa jej hrbat' vo veciach.

„No tak, kde ho máš?!“ mumlal si popod nos, obracajúc batožinu hore nohami, až kým mu k nohám nedopadlo to, čo hľadal.

„Vďaka ti, Bože!“ zaplesal a skúsil mobil odblokovať. Neúspešne. Znova. Rovnaký výsledok. Po treťom neúspechu si konečne všimol tlačidlo núdzového volania a s úľavou vytočil stodvanásť.

Tút.

„*Pohotovosť. Ako vám môžeme pomôcť?*“ prehovorila žena na linke plynulou angličtinou.

„Potrebujeme pomoc!“ vyprskol Marcel tiež po anglicky.

„Moja žena. Náš pes našiel nejaký zelený

kameň. Žiarilo to a my sme si to nechali a moja žena, o-ona teraz leží na gauči a je celá zelená a...“

„*Musíte sa upokojiť, pane. Chápem správnosť, že je vašej manželke zle?*“

„Áno.“

„*Dýcha?*“

„Dýcha, ale je veľmi slabá. Dal som jej piť sol', lebo... lebo som počul, že sa tým lieči ožiarenie a ja si myslím, že ten kameň...“

„*Ide o jodidovanú sol'?*“

„Ne-neviem...“

„*Dobre, pane, už jej nič nedávajte a povedzte mi, kde sa práve teraz nachádzate.*“

„No... To presne neviem. Sme na dovolenke. Na chate. Presnú adresu mám v mobile, ale neviem ho nájsť. Prosím, lokalizujte nás cez tento telefón!“

„*Obávam sa, že to bude problém, pane. Dokážeme určiť, že váš hovor prichádza z oblasti súostrovia Lofoty, no určiť vašu presnú pozíciu nie je možné. Môžete mi poskytnúť nejaké dodatočné informácie ohľadom miesta vášho pobytu? Čokoľvek, čo vám napadne.*“

„Doviezol nás sem Uber. Z letiska Tromso to trvalo asi štyri hodiny. Sme na fjorde so zátokou. Sme tu len my. Len naša chata. A! A na druhej strane kopca je údolie so sochou...“

Ptíp.

„Haló? Ste tam? Haló?“ pozrel sa na tmavú obrazovku telefónu. Stlačil tlačidlo odblokovať.

Nič.

„SPIČENÝ POJEBANÝ IPHONE!“ zručal a hodil telefón na posteľ. Opäť sa začal prehrávať v Líviiných veciach.

„Dúfam, že si si zobrala nabíjačku,“ šomral, tušiac, aká bude odpoveď.

BUM, BUM, BUM!

Zamrzol uprostred pohybu. *Záchrana?* Napadlo mu ako prvé, no vtom si uvedomil, aké je naivné v niečo také dúfať. So zatajeným dychom vyliezol z izby a zpozeral sa na dvere. Stál pri nich Charlie. Natešene vrtel chvostom.

„Kto je tam?“ opáčil opäť v angličtine.

Žiadna odpoveď. Len Charlieho chvost sa rozkmital ešte rýchlejšie. Zvláštne. Charlie nikdy nebol fanúšik návštev. Aj na Marcela si zvykal niekoľko mesiacov.

„Čo cítiš?“ opýtala sa psa, ako keby očakával, že mu odpovie. Pes sa rozkňučal a začal škrabať na dvere.

„Marcel?“ ozvala sa Lívia prekvapivo zrozumiteľne.

Marcel neisto pozrel na dvere. Zaváhal. Nakoniec sa vrátil k svojej milovanej.

„Ako sa cítiš, láska?“ čupol si k nej a rýchlo si ju premeral. Všimol si, že nabrala *ružovejši* odtieň a aj pohľad mala prítomnejší.

„Divne,“ zamumlala. „Som smädná.“

„Hneď ti donesiem vodu,“ prikývol a vyskočil na nohy. Len čo sa zvrtol, zrak sa mu opäť zapichol na tmavé dvere. Charlie už pri nich nestál. Presunul sa k svojej paničke.

Marcel zodvihol nôž z baru. Odomkol.

Pomaly stlačil kľučku a so srdcom tlčúcim hlasnejšie než kostolný zvon otvoril.

Od terasy sa ozval dupot a šušťanie. V šoku dvere rýchlo zabuchol a pozrel sa na závesy. Videl už len kúsok ozrutnej siluety miznúcej niekde medzi stromami.

„Skurvený los!“ zavrčal a nôž opäť odložil.

„Marcel?“

„Áno, láska?“

„Tú vodu,“ pripomenula mu.

„Och! Jasně!“ plesol sa po čele a doniesol Lívií pohár.

Keď sa Lívia nadvihla, Marcel zbadal, že na vankúši vlhkom od slizkého potu ostal výrazný chumáč vlasov. Skoro ako keby jeho manželka nosila príčesok.

Kým pila, nenápadne si ju obzrel. Na boku hlavy jej chýbala skoro polovica vlasov.

„Bože dobrotivý!“ pošepkal a pomohol Lívií vstať.

„Poď, ľahneš si do spálne,“ oznámil, snažiac sa nevšimáť si jej nezvyčajný zápach. Aspoň už bola teplejšia ako predtým.

„Kam si mi dala mobil?“ opýtala sa čo najnenútenejšie, ako dokázal, len čo ju uložil.

„Nevidela som ho,“ odvetila a oči jej opäť zaklipkali. Musela sa premáhať, aby nezaspala. „Čo so mnou je?“

„Neviem. No budeme musieť ísť do nemocnice. Problém je, že neviem, kde mám telefón, a ten tvoj sa vybil. Zobrala si si nabíjačku?“

Miesto odpovede sa dočkal len tichého chrapotu.

S unaveným povzdychom vycúval zo spálne a zamieril ku gauču, aby poupratoval to, čo tam po jeho manželke zostalo. No len čo sa priblížil, všimol si jagavé zelené svetlo odrážajúce sa od stolíka.

Neveriacky obišiel gauč a zapozeral sa na žiarivú guľičku na zemi.

„Ved' som to vyhodil!“ precedil pomedzi zuby, zobral naberačku na polievku, nabral do nej predmet a tak ako predtým ho zahodil do morských útroh.

Hneď ako sa vrátil, vyhádzal na terasu všetky vankúše a deky a dokonca aj matrace gauča, na ktorých predtým Lívia spala. Jednak preto, že dúfal, že nájde svoj telefón, a jednak aj preto, že kdesi počul, že radiácia sa môže prenášať na veci. Keď skončil, všetko poriadne poumýval a vyvetral.

Celý čas pritom uvažoval nad tým, ako bolo možné, že guľičku našiel opäť v izbe. Bol si predsa celkom istý, že ju vyhodil. Alebo to mal len v pláne? Bola to len jeho živá predstava? Snáď sen? Čo ak strácal rozum? Nie je aj to príznak radiácie?

Prebral na bolesť z neprirodzenej polohy. Odlepil hlavu od dosky baru a poobzeral sa. Podľa hodín na stene bola hlboká noc. Ani nevedel, kedy zaspal. Ako prvé mu napadlo, že sa mu to všetko len snívalo, a tak si to hneď namieril do spálne.

Lívia spala. V slabom svetle, ktoré Marcel pri príchode do izby vpustil, sa mu zdala v poriadku, no musel sa presvedčiť. Spravil

opatrný krok dovnútra. Drevo zavízgalo. Potom ďalší a kútikom oka zbadal Charlieho sediaceho v tmavom rohu. Aj keď si spolu nie vždy rozumeli, Marcel musel uznať, že bol pes svojej paničke mimoriadne verný.

„Lívia?“ opáčil potichu.

Žiadna reakcia.

Opatrne si sadol vedľa nej. Do nosa sa mu ihneď zaryl ten nepríjemný kyslý odor. Ihneď pochopil, že sa mu nič z toho nesnívalo.

Zatajil dych a započúval sa do manželkinho dychu. Tichý, chrapľavý, nepravidelný. No nebol to len dych, zdalo sa mu, že počuje aj mumlanie.

„Hý... hýbe...“

Marcel sa posunul, aby lepšie počul, a ako presunul ruku, dľaň sa mu zaborila do slizkej zmesi plnej tvrdých a ostrých kúskov. Ruku hneď stiahol a natiahol sa za lampičkou na nočnom stolíku. Rozsvietil.

Lívia bola opäť zelená. Tvár mala opuchnutú a z úst po brade až k miestu, ktorého sa Marcel dotkol, sa tiahol široký pás červenkastej hmoty pripomínajúcej huspeninu, ktorá jej lenivo vytekala z úst. V hmote sa kde-tu, ako perličky, beledi Líviine snehovobiele zuby.

„Hýbe!“ zamumlala štrbavými ústami. Oči mala opuchnuté a pod viečkami sa naozaj niečo mykalo.

Vtom si Marcel všimol jej ruku, ktorá bola od lakťa nadol vykrútená a splasnutá. Akoby v nej neboli...

Siahol na ňu a zatlačil. Ucítol lepkavý pot, mäso, no žiadne kosti.

Bez slova sa postavil a odišiel do kúpeľne. Prehol sa nad umývadlo a vyvrátil doň obsah žalúdka. S malou dušičkou dúfal, že nezačuje zvuk cinkajúcich zubov. Pre istotu si po nich prešiel jazykom.

Pozrel sa do zrkadla, poriadne sa poprezeral. Bol strapatý, oči mal červené a zaslzené, no nevidel žiadne flaky, opuchy a ani hýbajúce sa hrčky.

„Vzchop sa!“ zachrčal a prefackal sa.

„Musíš ju dostať do nemocnice! Musíš nájsť mobil a niekoho zavolať! Musíš...!“

Pi-píp! Zaznelo spoza košíku na bielizeň. Zvuk dôverne poznal. Za košíkom nahmatal svoj telefón.

Pokúsil sa mobil odomknúť. Len čo sa ale obrazovka rozsvietila, displej namiesto jeho tradičnej tapety zobrazil len spleť blikajúcich farebných pavučín vychádzajúcich z niekoľkých čiernych bodov nápadne pripomínajúcich drobné psie zuby.

„TO SI ROBIŠ PÍČU!“ zvrieskol, ťukajúc do displeja, ktorý reagoval len občasnou zmenou farieb.

„KDE SI, TY MALÝ SKURVENEC?!“ hulákal a ako zmyslov zbavený vtrhol späť do spálne, no len čo vletel dnu, stuhol v nemom úžase.

Charlie sa kŕčovito hrbil nad Líviou. Nadrapovalo ho. Ústa mu žiarili zeleným svetlom.

Ďalšie nadrapnutie a na vankúš vedľa Líviinej hlavy dopadla zelená guľička.

Vtedy Charlie zdvihol hlavu a jeho pohľad sa stretol s Marcelovým. Marcel si uvedomil, že to nie je pohľad, ktorý poznal. Boli to oči cudzinca.

Pes sa naňho bez varovania vyrútil a zahryzol sa mu do nohy. Náhla, no najmä nečakaná bolesť primäla zmäteného Marcela zaspätkovať. Vrazil do steny v predsieni, zhodil niekoľko kabátov a sám skončil na podlahe. Tam sa ale Charlieho útok nekončil. Hrýzol do nohy znova a znova. S každým zatvorením papule Marcelom prebehla nová vlna ohromujúcej bolesti. Pán sa ho pokúšal striasť, no pes sa držal ako kliešť. Zatínal drobné tesáky skoro až do kosti.

„Bastard!“ vyprskol Marcel a niekoľkokrát psa udel. Každou sekundou zúrivosť jedného aj druhého narastala.

Marcelovi sa po niekoľkých neúspešných pokusoch psa striasť nakoniec podarilo postaviť a dotackať sa až do kuchyne. Vtedy jeho amok dosiaľ svoj vrchol. Nedbajúc na svoju vlastnú bolesť, zdrapil psa do oboch rúk a ťahal. Cítil ako sa mu svaly a koža napínajú, ako sa trhajú, no aj tak ťahal. Prskal a vrčal. Preklínal a kričal, až nakoniec pnutie povolilo. Zúrivé psisko sa metalo na všetky strany. Z úst mu pritom vypadávali kúsky Marcelovho lýtka. Marcel mu už ale ďalšiu príležitosť na zahryznutie nedal. Miesto toho psa zdvihol a z celej sily rozohnal.

Nasledoval tupý úder tvrdej lebky o hranu baru. Potom ďalší a ďalší. Marcel psom

tíkol a tíkol ako vrecom múky, až kým psia hlava nezačala plantať. A ešte aj chvíľu potom.

Nakoniec, keď psom už len kde-tu šklblo, šmaril ho na stôl, zdrapil nôž a rezal. Cítil, ako sa hrot nástroja zadrháva medzi stavcami, ako sa tupí a láme. No neprestal, až kým sa psia hlava neskotúlala na podlahu. To, čo ostalo, zdrapil za zadné nohy, zdvihol do ľufu a natriasal.

Najprv sa na zem valila len krv, no čím dlhšie psom triasol, tým si bol istejší, že sa v ňom niečo posúva. O chvíľu sa bezhlavý krk rozžiaril a z jeho útrobov vypadla zelená guľička. Po nej ďalšia a nakoniec sa spustila celá lavína. Pri Marcelových nohách sa utvorila zeleno-červená kôpka, ktorá osvetlila celú miestnosť.

Odhodil zvyšky psa na zem a zatackal sa. Musel sa oprieť o stenu, aby nespadol. Hlava sa mu točila, myšlienky mal potrhane a rozlietane, nedokázal uchopiť ani jednu. Noha ho bolela ako čert. Neschopný pohybu bezducho sledoval zakrvavenú kôpu žiarivých guľičiek.

A vtom sa jedna z nich pohla. Postupne sa pridalo ešte niekoľko.

Marcel sa zviezol k zemi a poriadne na kôpu zaostril zrak. Naozaj sa niekoľko z nich hýbalo. Knísali sa zo strany na stranu a ich steny sa nadúvali. Na prvý pohľad pevný povrch bol zrazu jemný a elastický ako balón. Postupne sa z jednej guľôčky začali vynárať nožičky pripomínajúce ihličky, ktoré túto žiarivú membránu pre-

pichli a vyslobodili z nej tenké, no dlhé teľlíčko. Už na pohľad slizké.

Bytosť, nie väčšia ako vážka, sa v okamihu rozbehla a zmizla niekde pod kredencom. Guľička vyzerala opäť ako pevný kus skaly. Len jej svetlo bolo o niečo slabšie. Postupne sa rozochvela celá kôpa.

„Vajička...“ šepol a v hlave mu vyklíčila hrôzostrašná myšlienka. Postavil sa a ako námesačný dokrivkal späť k Lívii. Zastal vedľa posteľe, zhlboka sa nadýchol a potiahol perinu.

Spáľňa razom zozelenela.

To, čo pod perinou z jeho manželky zostávalo, bolo pokryté desiatkami, ak nie stovkami drobných osemnohých bytostí, ktoré nepripomínali nič, čo doteraz videl. Hmýrili sa sem a tam, prevracali, liezli a zavrtávali sa do splasnutých nôh bez kostí. Väčšie aj menšie hrčky nadvihovali Líviinu kožu po celom tele. Ohlodávali, čo z nej ešte zostávalo.

Žena by aj kričala, no aj ústa mala plné bezbožnej hávede. Len hrôza v jej prázdnych očných jamkách prezrádzala, ako veľmi sa bojí.

Marcel sa bez slova otočil a vrátil do kuchyne. Ani si nevšimol obrovský tieň, ktorý ho troma žiarivými očami z terasy sledoval.

Zo skrinky vytiahol fľašu paliva do krbu a zapaloval. Tieň na terase sa pohol.

„Prepáč mi to, láska,“ zamumlal, odzát-koval fľašu a začal ju vôkol seba rozlievať. Najprv pokropil žiarivú kôpu, potom si to namieril späť do spálne.

„Mhmmm!“ vydralo sa jej z opuchnutého hrdla, keď sa jej páchnuca tekutina rozliala po tvári. Mykala sa, skučala, krútila hlavou, no on si to nevšimol. Uhýbal pohľadom. Nedokázal sa na tú nechutnosť viacej pozeráť. Dokonca aj z jej zúfalých vzlykov ho ňaťahovalo.

„Čoskoro bude dobre. Všetko bude dobre...“ mumlal stále dookola, kým ju palivom kropil od hlavy až po to, čo z nej ešte zostalo.

PRASK! Sklené dvere na terasu sa roztrieštili a podlaha zavrzgala. Chatou sa začalo rozliehať klopotanie.

Marcel sa trochu spamätal a zadíval na pomaly tmavnúcu chodbu. Dupot kopýt bol čoraz hlučnejší. Znelo to, akoby sa k nemu blížilo celé stádo.

„Pú munt ekki skaða börn mín!“ prehovoril odporný neľudský hlas a v dverách sa objavila ozrutná podlhovastá trojká hlava ako vytrhnutá zo surrealistických obrazov Salvadora Dalího.

„Neskoro!“ skričal Marcel, zodvihol fľašu nad hlavu a obrátil ju hore dnom. Potom, s úškrnom šialenca, vytiahol zapaľovač.

Tlačidlom sa mu ale cvaknúť nepodarilo. Palec sa mu namiesto toho ohol. Akoby v ňom neboli žiadne kosti.

Trojica očí sa rozžiarila a polárna žiara naplnila Marcelovu myseľ. Svet navôkol sa roztočil...

Deň šiesty

Sedel na terase a díval sa na fjord otvára-

júci sa do nekonečného mora. Jeho milovaná sa rozprestierala vedľa neho. Už ju nič netrápilo, aj keď hmýriace sa hrčky pod kožou prezrádzali, že je stále plná života. A on sa len díval, snažiac sa nevnímať chrúmanie v jeho lebke. Osmoro kopýt sa opäť blížilo a spolu s nimi ďalšia záplava polárnej žiary.

ANDREJ OŠKO

Autor z Liptova, ktorý zo všetkého najviac miluje fantasy. Jeho tvorba v sebe často nesie prvky naturalizmu a ani horor mu nie je úplne cudzí. Prvý úspech zaznamenal v roku 2019 v súťaži Istrocon, kde sa jeho poviedka *Zmok* dostala do finálovej trojky a následne vyšla v rovnomennom zborníku. Gotickým príbehom prispel do antológie *Slovenské temno* a čoskoro vyjde aj jeho prvý fantasy román *Athernium I*. Za svoj najväčší dar považuje bujnú fantáziu, ktorú rád pretavuje aj do jeho ďalších projektov, akým je napríklad séria audiopoviedok *Príbehy z iných svetov*, či do D&D kampaní.

RECENZIA

H. P. LOVECRAFT

VOLANIE CTHULHU A INÉ HRÔZOSTRAŠNÉ PRÍBEHY

napsal: Radoslav Kozák

Meno Howard Phillips Lovecraft sa stalo synonymom hrôzy dvadsiateho storočia. Je mnohými pokladaný za priekopníka temnej literatúry a spoločne s Edgarom Allanom Poeom a Stephenom Kingom zrejme za jej najznámejšieho predstaviteľa. Kozmický horor teraz po dlhom čase prichádza konečne aj na stánky našich kníhkupectiev v slovenčine. Ste zvedaví, ako kniha dopadla a čo všetko v nej nájdete? Čítajte ďalej.

Rok vydania: 2023

Vydavateľstvo: Sol Noctis

Počet strán: 288

Jazyk: slovenský

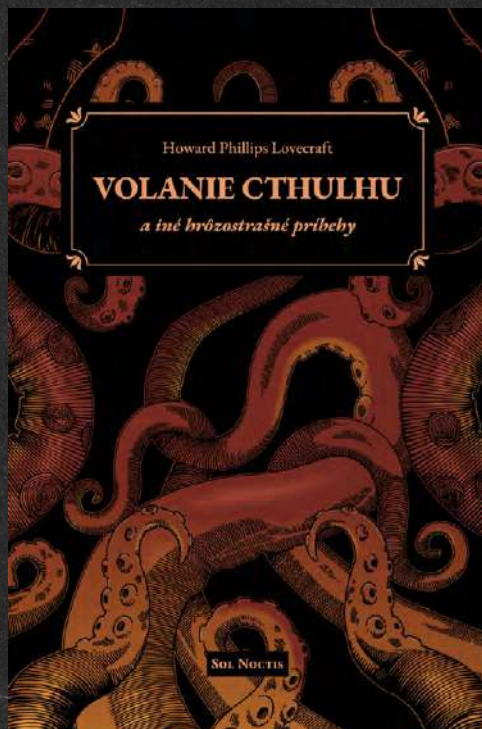
Väzba: pevná

Hurá! Dočkali sme sa!

Po slovenskom preklade H. P. Lovecrafta sme mnohí volali už roky a zdá sa, že na výzvu sa rozhodlo reagovať vydavateľstvo Sol Noctis. Tunajší hororoví fanúšikovia trpia na nedostatok prekladov, siahame preto najmä po tých českých. H. P. Lovecraft si však vyjsť aj v slovenskej jazykovej mutácii rozhodne zaslúžil, aby mohol robiť na našich poličkách úctyhodnú

spoločnosť Kingovi a Poeovi. Z toho počínajú sa rozhodne musíme tešiť. A veruže naozaj je z čoho.

Ako som už spomínal, neľahkej úlohy priniesť opäť Lovecraftove texty do slovenského jazyka sa chopilo vydavateľstvo Sol Noctis, ktoré sa prevažne zaoberá

literatúrou faktu, nie beletriou. Napriek tomu sa ľudia z vydavateľstva zhostili vytýčenej misie s vervou a nadelili nám nádhernú knihu, rozhodne hodnú slávneho mena jej autora.

Už na prvý pohľad je jasné, že sa s knihou jej tvorcovia vymaznali. Je v pevnej väzbe s prebalom, dokonca aj s dnes už často opomínanou lacetkou a mnohými bonusmi.

Obsah knihy tvorí desať poviedok, jedna esej, životopis autora i rozsiahle poznámky a rôzne bonusy v sekcii Príloha. Nájdeme medzi nimi napríklad fotografiu samotného Lovecrafta, titulné strany vybraných poviedok, ako vyzerali pri pôvodnom uverejnení, či zábery rukopisov napísaných na písacom stroji.

Jednoducho množstvo vecí, ktoré ocení každý správny fanúšik.

Zbierku poviedok zostavil a preložil Ivan Šebesta, obálka a početné ilustrácie pochádzajú od Marcela Hamzu. Príbehy sú radené podľa chronológie ich tvorby. Začneme teda krátkymi poviedkami z raného obdobia a postupne sa presunieme ku komplexnejším a azda aj známejším dielam.

Stretneme sa s *Dagónom*, *Nyarlathepom* i samotným titulným *Cthulhu*

om (*Volanie Cthulhu*). Okrem nich na nás čaká *Vyvrhel*, *Krasy v stenách*, *Mačky z Ultharu*, *Bezmenné mesto* či *Slávnosť*. A taktiež známe poviedky *Farba z vesmíru* a *Hrôza v Dunwichi*. Isto vám v tomto výpočte chýba nejedna klasika, ale vydavateľstvo sa netají tým, že plánuje v prípade záujmu pokračovať vo vydávaní Lovecraftovej tvorby aj naďalej.

Všetky poviedky obsahujú krátky predhovor od prekladateľa, ktorý pridáva k textu historický kontext zasaďujúci ho do konkrétneho obdobia. Tento ďalší drobný bonus je rozhodne vítaným spštením zbierky. Po poviedkach nasleduje ešte esej o bájnom *Necronomicone* (*História Necronomiconu*). Za ním už spomínaný životopis, poznámky

k jednotlivým poviedkam a prílohy s bonusmi.

Čo sa týka hodnotenia samotného textu, je ho nutné rozdeliť na dve oblasti:

Lovecraftove umenie

Fanúšikovia temného mága určite už veľmi dobre vedia čo od knihy očakávať. Dokázal vytvoriť zaujímavú mytológiu, ktorá pretrvala dlho po jeho smrti a na ktorú dodnes nadväzuje množstvo iných

autorov. Jeho spisovateľské umenie má svojský umelecký štýl kombinujúci ťažký text, takmer bez dialógov v priamej reči, s temnou atmosférou. V jeho príbehoch sa vyskytuje náročný, archaický jazyk, filozofické prvky i množstvo odborných výrazov, rovnako tak krkolomné mená prastarých božstiev. Temnota je však naproti tomu vždy nepochopiteľná, neznáma, neopísateľná, hoci obludná, naháňajúca hrôzu a šialenstvo. Takže konkrétnych popisov sa rozhodne nedočkáte. Na nového čitateľa z dvadsiaty rokov nášho storočia, ktorý na Lovecrafta ešte nie je zvyknutý, môže jeho štýl spred sto rokov pôsobiť ťažkopádne, ubíjajúco. Ak mu ale dáte šancu, odmení sa vám. Toto nie je kniha, ktorú by ste mali preletieť. Treba si ju poriadne užiť.

Temný odkaz z minulého storočia

Druhou zložkou, cez ktorú knihu vnímame, je samotný preklad do slovenčiny. Neľahkej úlohy sa zhostil Ivan Šebesta. Preniesť nuansy notoricky komplikovaných textov a spôsobu vyjadrovania sa ich autora, a zároveň zachovať pôvodnú hutnú atmosféru, nie je jednoduché.

V niektorých vetách sa vyskytuje príliš úzkoprsé lpenie na originálnej anglickej vetnej konštrukcii, ktorá v slovenčine nie vždy dokonale funguje, inde sa objavujú drobné štylistické nedostatky. Veľmi oceňujem preklad pôvodných nárečových pasáží do záhoráčtiny.

Občas nájdete v tom istom odseku odborný výraz a hovorový archaizmus, ale ako som spomínal, je to zrejme snaha zachovať pôvodný autorov štýl. A je nutné povedať, že v tomto ohľade sa zámer podľa mňa podaril. Z knihy dýcha Lovecraft spred sto rokov, hoci teraz sa k nám prihovára v našom rodnom jazyku.

Horor prichádza na Slovensko

Na záver môžem teda najnovší preklad Lovecraftovej tvorby do slovenčiny zhodnotiť veľmi jednoducho: Tešme sa z neho!

Je to zbierka, z ktorej srší láska k originálnym textom podivného muža z Providence, ktoré vznikali zhruba presne pred sto rokmi. Svedčí o tom tak nádherná vizuálna stránka knihy, ako aj samotný text poviedok doplnený o množstvo informácií a iných bonusov. Nehovoriac o záujme vydavateľstva Sol Noctis pokračovať v edičnej činnosti textov tohto hororového veľikána.

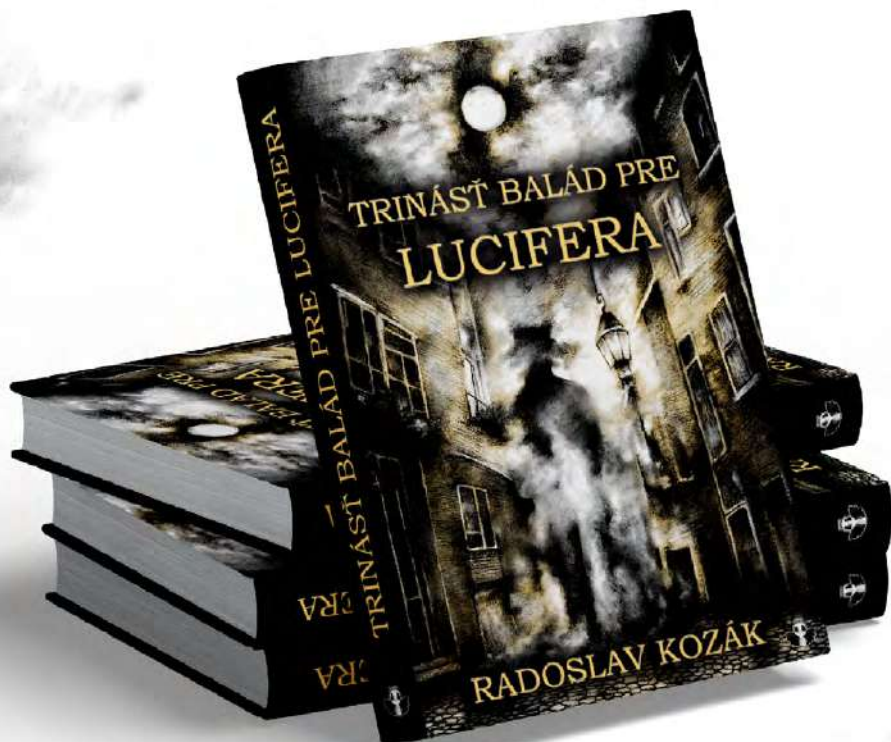
Množstvo vydaných kníh z nášho obľúbeného žánru na Slovensku pomaličky rastie. Vydavateľstvá si ho začínajú všimnúť čoraz viac. Držme si teda palce, že ani toto nebolo posledný raz, čo sme mali možnosť prečítať si nového Lovecrafta v materinskej reči. U mňa sa bude rozhodne vynímať na čestnom mieste.

TRINÁŠŤ BALÁD PRE LUCIFERA

Na svete sú dva druhy ľudí: tí, ktorí vám povedia, že sú ochotní za niečo zabiť, a tí, ktorí by za to niečo pokojne položili život. Z prvých sa stávajú monštrá. A tí druhí? Tí jednoducho skončia mŕtvi.

Istého spisovateľa raz vyhľadal mysteriózny stavec s ponukou, aby preňho napísal trinásť príbehov. Zadanie bolo jednoduché, no o to desivejšie: „Ukáž ľuďom temnotu. Nechaj ich pocítiť jej bezútešnú ťažobu. Cez ňu sa dostanem k ich duši. Inak si vezmem tú tvoju.“

Túto zbierku trinástich poviedok temného magického realizmu a hororu si vraj objednal sám diabol.
Je však skutočne prekliata?

MAREK VAŇOUS

WHALEY HOUSE

ilustroval: Adam Kubík

„Po pár hodinách v tomto dome mám ďalší dôvod veriť. A čo vy? Veríte?“ Chalan na obrazovke ukázal prstom do kamery. „Som Bill Wallace a teším sa na vás opäť nabudúce.“

Nasledoval zostrih záberov na hudbu a s posledným tónom sa objavila grafika *Do you BILLieve?*

Bill stál pri počítači, ale monitor ignoroval. Celú pozornosť venoval Marion. Uprene sledovala video. Ruky mala spojené končekmi prstov a ukazovákmi sa dotýkala úst. Po piatich spoločných rokoch vedel, čo to znamená. Bolo to gesto spokojnosti.

„Tak čo?“ spýtal sa napriek tomu.

„Je to skvelé. Zlepšuješ sa od časti k časti.“

Bill to nahlas nepovedal, ale súhlasil.

Nikdy by mu nenapadlo, že z neho bude youtuber. Začalo sa to ako nevinný projekt v prvom ročníku školy filmu a mediálnych umení. Mal za úlohu nakrútiť krátku dokumentárnu reportáž, ale spomenul si na ňu až na poslednú chvíľu. Zo zúfalstva

siahol po tipe spolubývajúceho na strašidelný dom kúsok od internátu. Toto rozhodnutie mu zmenilo život.

Na hodine s klipom ovácie nezožal. Pri strihu si však všimol na viacerých záberoch zvláštne úkazy. Občas to vyzeralo, akoby sa nezvyčajne pohol tieň, inokedy zas obraz narušila statická elektrina a najviac ho zaujala malá biela škvrna pri jeho nohách. Bolo ju vidno iba v určitom uhle, ale zdalo sa, že ho prenasleduje. Po návrate zo školy reportáž prerobil. Pridal k nej viac zo svojich autentických reakcií a samozrejme všetky čudné zábery. Kamarát ho presvedčil, aby výsledok zavesil na youtube. Titulok bol prostý: *veríte?*

Ako sa ukázalo, Spojené štáty sú plné ľudí, ktorí veria. A rovnako Európa či Ázia. Jeho videa sa chytilo viaceré portálov s nadprirodzenými javmi a v priebehu pár dní malo dvadsaťtisíc pozretí.

Šialené, sledoval rastúce čísla Bill.

Celé hodiny strávil nad debatami ľudí v komentároch. Miešalo sa v nich všetko od obvinení z podvodu až po

ódy na Billove nadprirodzené schopnosti, ale tento konflikt ešte zvyšoval záujem o jeho produkt. A takmer všetci chceli viac. Množstvo fanúšikov pridávalo tipy na ďalšie podobné miesta a so sledovanosťou rástla aj jeho chuť skúsiť to znova.

V čase, keď na svoj novozaložený kanál vešal druhé video, mal nielen osemdesiat tisíc pozretí, ale aj päťsto odberateľov. Ďalšie udalosti nabrali pomerne rýchly spád. Nakopnutý úspechom trávil viac a viac času štúdiom online marketingu než v škole. Washingtonská SOC-ka (oficiálne School of Communication na American University) nakoniec dostala kopačky a z potenciálneho dokumentaristu bola rodiaca sa internetová hviezdička.

Medzi najbližšími však toto rozhodnutie ovácie nezožalo. Pre rodičov to bolo iba ďalšie zo zástupu sklamaní v jeho nepodarenom živote. *„Už dokumentaristika bola umelecký blud, ale aj tak sme ti ju zaplatili. A ty sa vykašleš aj na to? Prečo nemôžeš byť ako Mike? Prečo občas nemôžeš niečo urobiť ako normálny človek?“*

Normálny človek. Dve slová, pri ktorých od detstva škrípali zubami. Jeho starší brat nastavil trend dokonalého syna – maturita s vyznamenaním, právo, práca vo veľkej úspešnej firme – a každá odbočka z cesty svätého

Mikea znamenala pre rodičov ďalšie zlyhanie.

Jedinú oporu mu ponúkla Marion. Nikdy ho nespochybňovala, bez ohľadu na to, ako šialene jeho nápad znel. Práve preto ju tak miloval.

Z jeho novej kariéry mala úprimnú radosť hneď z niekoľkých dôvodov. V čase keď odchádzal na školu, spolu chodili iba chvíľu a vzťahom na diaľku neverila. Popravde, ešte donedávna neverila vôbec žiadnym. Bol to Bill, kto jej pomohol urobiť prvé nesmelé krôčiky. Zrazu bol naspäť na západnom pobreží a ona pomaly začínala veriť v šťastnú budúcnosť.

Prešli štyri roky. Sedela v pracovni ich spoločného bytu v mestečku Poway a pri pohľade na jeho posledné video vedela, že majú o budúcnosť naozaj postarané.

„Kto by to bol do vás povedal, pán Wallace,“ zdvihla obidve obočia.

„Miliónov odberateľov,“ vstala zo stoličky a prsty mu zaryla do jeho tmavých vlasov.

„Veď vy ste celebrita!“ z hlavy zišla po krku na hrudník.

„A ja som si vždy predstavovala, aké by to bolo...“ klesala stále nižšie.

„... mať nejakú celebritu vo vlastných RUKÁCH!“ S posledným slovom doňho strčila a zhodila ho na posteľ.

Bill mal na tvári výraz, ktorý skrýval

tolko rôznych pocitov. Vzrušenie, prekvapenie aj úprimné pobavenie. Marion stačilo pár ďalších sekúnd a zostal z nich iba jeden.

„Všetko najlepšie,“ zašepkala mu do ucha keď sa k sebe zadýchaní túlili.

„Aké všetko najlepšie?“ namietal Bill. „Veď narodeniny mám až budúci týždeň.“

„To áno, ale darček mám pre teba už teraz. Veď dary sa majú dávať na oslavách, nie? A to, čo sa práve udialo, by sme oslavou nazvať mohli,“ žmurkala naňho veľkým zeleným okom.

„Ale prečo už teraz?“

„Otvor a zistíš.“ Ruku mu pod plachtou pricapila na brucho a posúvala smerom hore, až vykukla bledomodrá obálka.

„Hej, ty si to mala celé pripravené,“ škeril sa na ňu Bill.

„Iba trošku. Načasovanie a naša oslava boli úplne spontánne,“ zahryzla si na konci provokačne do pery.

„*Krásne narodeniny na Floride,*“ stálo na ručne vyrobenom poukaze, ktorý z obálky vylovil. Pod ním sa schovávali dve letenky.

„Ty si sa zbláznila!“ odtiahol sa. Z úsmevu nezostalo nič, no jeho oči naďalej svietili.

„Možno trochu, ale zaslúžiš si to. Stále iba robíš a viem, ako dlho sní-

vaš o dovolenke. Tak tu ju máš,“ kývla na papier v jeho rukách.

„Ale čo robota? Moji partneri? Vieš, že mám zmluvy a termíny, ktoré musím dodržať. A k tomu hypotéka. Ja nemám dovolenku. Keď nerobím, nemám peniaze. Nemôžeme si to dovoliť. A z čoho to vôbec zaplatíme.“

„Neboj, všetko som premyslela,“ vystrúhala pyšný výraz. „Peniazmi sa netráp. Šetrila som a všetko je uhradené. Viem, že to nie je nič špeciálne, ale aspoň niečo.“

„O to vôbec nejde,“ skočil jej do reči, ale Marion sa nenechala vyrušiť.

„A čo sa týka tvojej práce... dnešné video ti pokryje budúci týždeň a aby sme si mohli v pohode užiť dovolenku, potrebujes jedno do rezervy. Viem, že ti nezaplatia a prídeš o jeden z príjmov, ale myslím, že to za to stojí. Stále zarobíš na reklame.“ Z nočného stolíka zdvihla telefón a nalistovala na ňom stránku.

„Je to hneď tu v San Diegu a úlohu to splní, nie?“

Bill s úžasom sledoval, ako pridáva jednu informáciu za druhou. Organizovanie ich spoločného života bola jeho doména. Prispôboval ho svojmu nakrúcaniu a výletom, ktoré s tým súviseli. Marion vždy všetko poslušne odkývala. Tentoraz to bola ona, kto mal pripravený podrobný plán. A on jej ho odmietal pokaziť.

Whaley house bol jeden z obľúbených fanúšikovských tipov – objavil sa už pod prvým videom – no Bill ho do zoznamu najbližších nakrúcaní nikdy nezaradil. Dôvodov bolo viac. Marion vystihla ten najdôležitejší. Zo strašidelných miest sa stala jeho práca a už dávno si ich nevyberal podľa záujmu. Hlavné slovo mala ponúknutá cifra. Jedno video na kanáli *Do you BILLieve* znamenalo výrazné zvýšenie obratu a majitelia atrakcií – často v spolupráci s okolitými reštauráciami či mestskými zastupiteľstvami – boli ochotní prilákať pána Wallacea práve k sebe. Whaley house sa však nikdy neozval.

Tak sa konečne stretneme, usmial sa Bill na obrazovku.

Stránku www.whaleyhouse.org mal otvorenú nespočetnekrát. Teraz ju však študoval s novým záujmom.

Najdesivejší dom v Amerike, hlásal hlavný slogan.

Tých som už videl, preletelo Billovi hlavou. Zaujala ho iná informácia. Whaley house bol od roku 1960 Ministerstvom obchodu USA oficiálne uznaný za strašidelný. S takým zatiaľ česť nemal a plánoval to vo svojom príspevku patrične využiť.

Marion sa medzitým venovala dovolenke. Do odletu zostávali štyri dni. Z hľadiska príprav málo času, pri predstave spoločných dní bez práce

zas celá večnosť. Ako obvykle, jedným okom nazerala Billovi cez rameno. Nemal rád, keď ho počas prípravy rušila a toto bol najjednoduchší spôsob, ako sa dozvedieť, čo ho čaká.

Potešila sa, že jej tip uspel. Obzvlášť kvôli lokalite. Jej drahý často lietal do Chicaga či New Orleans a párkrát bol dokonca v Európe. Tentoraz ho nečakala žiadna dlhá cesta, iba jedna noc v Starom meste. Spokojne sa vrátila k batožine a hodila do nej obidva pasy.

Ďalší podvečer už Bill stál pred domom Whaleyovcov. Kedysi luxusné sídlo v gréckom štýle, dnes múzeum a celosvetová atrakcia. Hneď vedľa sa krčil maličký darčekový obchod s nápisom *Whaley house – lístky a akreditácie*.

„Pán Wallace?“ zavolala naňho mladá dáma od pokladne.

„Dobrý deň,“ kývol jej Bill a vošiel dnu. „Neviem, či vám o mne hovorili. Dohodol som to iba včera...“

„Samozrejme, už vás čakáme. Ani neviete, ako dlho som dúfala, že k nám prídete. Už dva roky hovorím, že teraz sme na rade my a nikto mi neveril. Ale ste to vy. Naozaj ste tu.“ Obidvoma rukami mu zovrela dľaň a nadšene ňou triasla. Tón jej hlasu postupne stúpil, až dosiahol úroveň, ktorá bola príliš vysoká aj pre delfinov.

„Vidím, že akreditácie dávate tu...“

„Vy žiadnu nepotrebuje,“ nenechala ho dohovoriť ani tento raz. „Všetko je pre vás pripravené. Zrušili sme večerné a nočné prehliadky, takže dom je iba váš. Och, pán Wallace a u nás. Toto mi nikto neuverí.“

Úspech a rozbehnutá kariéra Billa tešili, ale slávu prijímal ťažšie. Stále častejšie ho na ulici zastavovali ľudia s rôznymi požiadavkami. Podpisy alebo fotky boli ten najmenší problém. Nezaberali toľko času a výrazne pomáhali predaju darčkových predmetov. Tie sa stali ďalšou dôležitou súčasťou jeho príjmovej štruktúry. Pribúdali však aj takzvané *koBILLky*, teda fanúšikovia, ktorí ho bombardovali požiadavkami typu „*potrebujem vyhnať ducha z bytu*“ alebo „*pošlite správu mojej mŕtvej matke*“. Bill mal pocit, že ho raz na ulici zaplaví celý roj a zožerie ho zaživa. Nad ich prezývku dlho uvažovať nemusel.

Sláva však mala aj svoje výhody. Už nemusel komplikovane vybavovať povolenia k vstupu a nahrávaniu. Aj keď nebol domom priamo oslovený, stačil jeden telefonát a ďalší deň mal všetko prichystané.

„Ďakujem, rád som vás spoznal“ usmial sa na predavačku a zamieril k hlavnému vchodu.

„A natočte nás pekne!“ kričala za ním, keď odchádzal.

Na Whaley house bolo na prvý pohľad vidieť, ako postupne rástol. Internetová stránka Billovi prezradila, že ľavú prízemnú časť pôvodne vybudovali ako sýpku a až neskôr ju pripojili k domu. Vstupné dvere boli v novej poschodovej časti. Bill zaklopil a po chvíľke čakania mu otvorila staršia pani. Mala na sebe staroručové šaty s kvetovým motívom. Zo zúženého pásu vyrážala široká sukňa až po zem a šedivé vlasy jej skoro úplne schovával čepiec.

„Dobrý deň, pán Wallace,“ oslovila ho prízvukom, ktorý akoby ušili pred niekoľkými storočiami spolu s šatami. „Moje meno je madam Louise. Podte ďalej.“

„Ako si predstavujete, že to bude prebiehať?“ spýtala sa, keď vstúpili do chodby.

Bill sa obzeral okolo seba a hltal každý detail. Mal pocit, že sa vrátil v čase. Dom vyzeral, že sa ho od devätnásteho storočia nikto nedotkol. Všetko od lustrov až po tapety bolo v bezchybnom stave. Vo vzduchu visela jemná vôňa starého dreva a petroleja. Vstup bol povolený iba do niektorých miestností. Ostatné boli ohradené sklenenými výkladmi.

„Pán Wallace,“ vrátil ho do reality jej hlas. Bol neuveriteľne pokojný. Namiesto prudkého vytrhnutia z myšlienok ho skôr jemne vyviedol za ruku.

„Prepáčte... popravde, snažím sa to robiť čo najprirodzenejšie. Veľké scenáre si nechystám. Nevieam, či ste niekedy videli niektoré z mojich videí, ale zábery, ktoré hľadám, sa úplne naplánovať nedajú.“

„Videla. Sledovala som vás ešte v čase, keď ste v *Believe* nemali *Billa*.“ Takúto odpoveď naozaj nečakal.

„Máte talent, pán Wallace. Možno si ani neuvedomujete aký veľký,“ zvažnela. Jej hlboké oči s výraznými vráskami akoby mu chceli povedať ešte viac.

„Asi teda viete, že aspoň nejakú štruktúru sa mojím videám snažím dávať. Chcem tam mať informácie a zaujímavosti o mieste, ktoré točím. Väčšinou ich musím hovoriť ja, ale dnes by ste mi mohli pomôcť.“

„No, neviem, či som práve najlepší adept na kameru,“ sklopila pohľad a rukami si podvedome napravila čepiec na hlave.

„Kameru si vôbec nemusíte všímať. Netreba robiť nič špeciálne, stačí, ak ma prevediete po dome ako bežného turistu. Ja aj tak vo veľkej časti použijem iba zvuk. Aby to bolo zaujímavejšie, prekryjem to ilustrákmi.“

„Tak dobre. To, myslím, zvládnem,“ usmiala sa.

„Kam si toto môžem zložiť?“ Bill podvihol dva kufre, ktoré so sebou priniesol.

„Pokojne sem za dvere,“ odvetila. „A to je všetko? Viac toho mať nebudete?“

„Nie, tu mám všetko, čo potrebujem.“

Oproti tomu s čím začínal, bola jeho dnešná výbava oveľa rozsiahlejšia. Mobilný telefón nahradili malé akčné kamery a hlavný fotoaparát s objektívmi. K tomu pridal mikrofóny, audio adaptér, svetlá a stabilizátor na kameru, ktorý zároveň fungoval ako selfie tyč. Lacná záležitosť to nebola, ale našťastie veľa miesta nezaberala. Všetko si dokázal sám odnieť aj obslužiť.

Vybral a pripravil potrebnú techniku. Jeden bezdrôtový mikrofón pripol na šaty Louise a druhý sebe. Tretí – ručový zaujal miesto na vrchu kamery. Po pár rýchlych testoch obrazu a zvuku bol pripravený.

Vydrž to ešte jeden deň. Potom máš na dva týždne pokoj, upokojovala sa Marion, keď sa po práci zvalila do kresla. Už rok a pol učila angličtinu na základnej škole Painted Rock. Rozhodne to nebol job snov, ale s hypotékou na krku by iba z Billovho príjmu nevyžili. Marion tak stále dokázala nájsť dosť argumentov, prečo zostať.

Nikde to nebude dokonalé, ale tu si aspoň 7 minút od bytu, znel ten najúčinnejší. Vzdialenosť bola pre ňu prioritou. Síce mala iba 25 rokov, ale veľmi

túžila po dieťati. S pracovnou dobou učiteľky a školou za rohom by sa mu mohla plnohodnotne venovať aj po materskej.

Po krátkom oddychu sa vrátila k plánovaniu dovolenky. Mala na nej vymyslených pár ďalších prekvapení a konečne ich mohla oficiálne potvrdiť. Otvorila laptop, z ktorého na ňu vyskočila Billova príprava.

„To sú tie tvoje sľuby, že ho budeš po sebe vypínať,“ zahundrala.

Strih bol jediná činnosť, pri ktorej Bill používal vlastný stolový počítač. Inak sa zásadne zvalil do kresla s Marioniným notebookom a na konci ho iba zaklapol. Aj tentoraz ju privítala záplava pootváraných okien. Postupne ich vypínala, ale vyrušili ju fotky v prehliadači. Prvá zachytávala nočný Whaley house so zakrúžkovaným ľavým horným oknom. Stála v ňom silueta postavy, ktorá akoby zdvíhala ruky. Ďalšie ukazovali zvláštne šmuhy v rôznych miestnostiach domu. Na jednej z nich Marion rozpoznala pokrivenú tvár ženy v odraze zrkadla. Na krku sa jej zježili chlpy. Za tie roky s Billom videla množstvo čudných výjavov, ale tieto v nej z nejakého dôvodu zarezonovali. Whaley house bol jej nápad. Navrhla ho však iba podľa lokality a nič viac si o ňom nenaštudovala. Aspoň doteraz.

Klikla na vedľajšiu záložku s oficiál-

nou stránkou domu a prípravy na dovolenku boli zabudnuté.

„Môžeme začať?“ oslovil Bill madam Louise.

„Áno,“ prikývla. „Začnete vy úvodom ako vždy?“

Teda, ona to má naozaj napozierané, pousmial sa Bill. „Nie, pokojne môžete hovoriť rovno vy. Úvod si natočím neskôr pred budovou a potom ho dostrihnem. Tým vás nechcem zdržiavať.“

„Ako poviete,“ mykla ramenami a zaujala pozíciu v strede chodby.

Bill stlačil červený gombík a ukázal zdvihnutý palec. Sprievodkyňa spustila.

„Dom postavil pán Thomas Whaley v roku 1857. Bol to vôbec prvý tehlový dom v San Diegu. Pán Whaley prišiel do Kalifornie osem rokov predtým z New Yorku počas zlatej horúčky...“

„NIEEE!!!“ ozval sa ženský výkrik. Billa strhlo. Pozrel sa doľava, odkiaľ mal pocit, že prichádzal. Nič nevidel, ani nepočul. Hlas však akoby v jeho hlave stále doznieval. Po chvíli obrátil pozornosť naspäť k madam Louise, ktorá pokračovala vo svojom výklade. Nič nezaregistrovala.

„... tu je fotografia rodiny Whaleyovcov. Je na nej Thomas s manželkou Annou a dvoma deťmi.“ Bill pristúpil bližšie a nakrúcal podľa jej výkladu.

„Dom mal počas svojej histórie mnohoraké využitie. Okrem kancelárie rodiny slúžila jeho časť ako divadlo a dokonca bol aj sídlom miestneho súdu,“ povedala, keď prešli do vedľajšej miestnosti. „Súdna sieň je zrenovovaná do identickej podoby z roku 1869.“ Bill si podobne ako v chodbe urobil množstvo ilustračných záberov.

„A čo história strašenia? Prečo sa mu hovorí najdesivejší dom v Amerike?“ prešiel Bill k hlavnej téme.

Madam Louise sa otočila a venovala mu dlhý pohľad. „Tá je staršia ako všetky tieto steny. Než pán Whaley pozemok kúpil, tu totiž bolo popravisko. Hlavne provizórne šibenice, ale z času na čas tu niekoho aj zastrelili. Bolo to výhodné miesto. Kúsok odtiaľto je totiž cintorín El Campo Santo.“

Presne toto chcel Bill počuť. Dával si záležať, aby zabral Louisin vážny výraz vo veľkom detaile.

„Thomas bol dokonca svedkom najslávnejšej popravy. V roku 1852 tu z voza obesili Yankeeho Jima Robinsona. Bolo to presne na rozhraní dnešného salónika a študovne,“ ukázala smerom k miestnostiam za sklom a pomalým krokom sa k nim presunula. „Práve on bol prvým známym duchom v dome. Whaleyovci ho počuli prechádzať sa po nociach vo svojich ťažkých čižmách.“

„A čo ďalší duchovia?“

„Za tými musíme ísť o poschodie vyššie,“ odpovedala pohotovo.

Cez súdnu sieň a kuchyňu prešli do zadnej časti chodby, z ktorej viedli staré drevené schody. Ich vek prezdral každý jeden krok. Aj pod útlou madam Louise odohrali ohlušujúci koncert búchania a vŕzgania.

„Whaleyovci mali celkovo šesť potomkov,“ ukázala smerom k prvým preskleným dverám na poschodí. Za nimi sa rozprestierala dokonale zariadená detská izba. Pri posteli bol modrý kočík a na zemi viacero dobových bábik sediacich za maličkým stolom. Všetko pôsobilo nedotknuté. Akoby sa tu ešte dnes ráno niekto hral.

„Žiaľ, väčšine z nich tento dom neprial. Thomas junior zomrel ako 18-mesačný na šarlach a ešte smutnejší osud mala dcéra Violet. V roku 1882 sa vydala za podvodníka, ktorý počas ich medových týždňov utiekol. Zo zúfalstva si strelila do srdca otcovou pištoľou. Na rozlúčku nechala úryvok básne Most nárekov od Thomasa Hooda:

Šialená históriou života,
do tajomstva smrti,
preč z tohto sveta,
rýchlo sa rútim.“

Pri prednese mala madam Louise zavreté oči a rukou si diktovala tempo ako dirigent.

Skvelý materiál, prebehlo Billovi hlavou.

„To sú ďalší dvaja z našich duchov, ak ich tak chcete nazvať,“ pokračovala po krátkej prestávke. „Množstvo návštevníkov počuje detský plač. V spálni, ktorá posledné mesiace patrila Violet, zas vidia zúfalú mladú dámu.“

„A čo vy?“ prerušil dlhý monológ Bill. „Zažili ste tu niečo nadprirodzené?“

„Skoro každý deň, pán Wallace. Tento dom toho skrýva oveľa viac ako iba jedného popraveného zloдея a dvoch mladých Whaleyovcov. Behajú tu po schodoch deti, šteká pes a obtiera sa okolo nôh. Thomas s fajkou v ústach stojí nad schodiskom a kontroluje svoj palác. Existuje legenda deviatego schodu. Niečo alebo niekto sa vás na ňom pravidelne snaží zastaviť, aby ste nešli hore. Vraj je to Anna, ktorá stráži svoje ratolesti. Občas je dokonca počuť, ako im spieva uspávkanky. Vonia tu francúzsky parfum aj kubánsky tabak. Z kuchyne sa ozýva štrnganie príborov o tanieru a odtiaľto, z divadla, sa šíri hudba a smiech ľudí.“

S poslednou vetou vstúpila do jedinej otvorenej miestnosti na poschodí. Bolo v nej pódium s pripravenou scénou a pod ním tri rady drevených stoličiek.

„Nie je to pár duchov s nepokojným spánkom. Je to zmes všetkého, čo sa tu

stalo. Dobré aj zlé, dávne aj nedávne. Tento dom dýcha svojou minulosťou a stále ju prežíva.“ Madam Louise kládla dôraz na každé slovo, akoby sa stala jedným z hercov, ktorí pred desaťročiami privádzali divadlo k životu.

Toto predstavenie však uvidia milióny, pomyslel si Bill.

„UÁÁÁ!!“ vyrušil ho zrazu detský plač. Kým si stihol uvedomiť, čo sa stalo, bolo opäť ticho. Zdvihol ukazovák voľnej ruky. Hlavu natočil na stranu uchom do chodby.

„Deje sa niečo, pán Wallace?“ oslovila ho madam Louise.

„Vy ste to nepočuli?“

„Nie, ale to nie je nič nezvyčajné. Málokedy tu dvaja ľudia počujú alebo vidia to isté. Je to špeciálne miesto a na každého reaguje inak.“

Bill uvažoval, či to nie je iba trik pre platiacich zákazníkov. Po rokoch v tejto brandži však vedel vycítiť, čo je skutočné a čo nie. A tu nemal dôvod pochybovať.

„Chcete počuť moju teóriu o tom, čo sa tu deje?“ spýtala sa Louise. Skôr ako stihla prísť odpoveď, otvorila zložku, ktorá ležala na drevenom stolíku vedľa nej. „Pozrite sa na tieto dve fotografie divadelnej scény. Vidíte medzi nimi nejaký rozdiel?“

„Jasné,“ odpovedal Bill a kamerou na stabilizátore zaostril na obrázky. „Je na nich úplne iný nábytok.“

Presne to, ktoré sme v ten deň všetci videli pred sebou. Druhý obrázok vznikol iba o sekundu neskôr. Scéna na ňom je ale osem či deväť rokov stará. Viem to podľa týchto stoličiek.“

Billov výraz jasne naznačoval, že toto vysvetlenie nepomohlo.

„Bola som tu, keď to ten pán fotil. Videla som obidve snímky hneď, ako ich spravil. A nebolo to prvý ani poslednýkrát, čo sa tu niečo podobné stalo. To, čo nazývame duchmi, môže mať úplne iný rozmer. Vesmírny, fyzikálny, časový. Akokoľvek to nazvete. Je toho stále toľko, čo o tomto

„Správne. A teraz sa pozrite na údaje v ľavom dolnom rohu.“

Bill sa naklonil a tradičné červené čísla s dátumom a časom preštudoval. Na obidvoch obrázkoch boli rovnaké. „Nerozumiem,“ zakrútil hlavou.

„To nikto, pán Wallace. Na ľavom obrázku je skutočné zariadenie divadla.

svete nevieme. Všetkým zvláštnym úkazom máme tendenciu dávať posmrtné vysvetlenie. Ja mám v tomto prípade iné. Podľa mňa sa tu jednoducho spájajú svety alebo časové roviny, ak chcete. Hranica medzi nimi tu je tenšia ako inde. Väčšina z nás to cíti a kamery to zjavne dokážu zachytiť.

Nesledujeme tu mŕtvych ľudí, ktorí sa vrátili, aby nás strašili. Skôr cez priehľadný obal dostávame záblesky ich životov. Život celého tohto miesta,“ dokončila a položila svoj ukazovák na druhú snímku v zložke. „Toto je dôkaz.“

S každou ďalšou fotkou či prečítanou stránkou mala Marion horší pocit. Nedokázala vysvetliť prečo. Niečo na dome Whaleyovcov ju znepokojovalo. Možno to bola jeho história alebo to množstvo ľudí so zvláštnymi zážitkami. Hlavne ho vybrala ona a cítila sa zodpovedná. Pozrela sa na mobil a ešte raz si prečítala poslednú správu od Billa.

Doručená 15:45: „*Vyrážam na miesto činu. Máš odo mňa ešte jednu noc pokoj a potom sa ma nezbovíš.*“

Bolo ešte len štvrt' na deväť večer, ale pripadalo jej, že odvtedy prešla celá večnosť.

„*Keď budeš mať chvíľu voľno, zavolaj mi,*“ odpísala mu.

Bill sa ozval asi o dvadsať minút. „Čo sa deje, zlato?“

„Nič, len som ťa chcela počuť. Už si točil? Ako to tam ide?“ Snažila sa hovoriť čo najnormálnejšie.

Neúspešne.

„To neznie, že sa nič nedeje,“ dostala namiesto odpovede.

„Naozaj nič... teda neviem. Mám div-

ný pocit. Asi sa už neviem dočkať a som paranoidná. S tebou je všetko ok? Povieš mi, ako to tam vyzerá?“

„Práve sme si so sprievodkyňou prešli celý dom a nahral som jej výklad. Vyzerá to naozaj super. Keby si videla, ako je oblečená a čo rozpráva. Taký dobrý úvod som ešte nemal.“

„To som rada,“ odpovedala, aj keď to bolo to posledné, čo ju trápilo. „A už si niečo videl? Myslím niečo divné.“

„Nevidel.“

„Iba počul,“ dodal po chvíli. „Sám ešte neviem, čo to bolo. Možno je to súčasť prehliadky, ale neznelo to tak. Inak nič.“

„Čo si počul?“ vybehlo z nej.

„Neviem presne. Znelo to ako detský plač a predtým výkrik nejakej ženy. Ale vždy to bola len sekunda a bolo to preč. Som zvedavý, či to bude na videu.“

„Joj, už aby si bol doma. Neviem prečo, ale necítim sa dobre. Si si istý, že tam chceš zostať?“

„Zlato, veď si to sama vymyslela.“

„Veď práve.“ Pravá noha jej kmitala ako metalovému bubeníkovi. Rukou si pritom podvedome hladila jazvu na pravom predlaktí. Bola pre ňu každodennou pripomienkou šťastia, ktoré v Billovi má. Väčšina žien jej závidela jeho úspech a popularitu. Marion stačilo, že nepil a neponižoval ju. Úprimne ju miloval a hlavne by jej nikdy neublížil. Dôkaz, že to nie je samozrejmosť, mala práve pod prstami.

„Ak chceme ísť na dovolenku, jedno video spraviť musím a ešte nemám dost materiálu. Hlavne nič zaujímavé,“ pokračoval Bill. „Neboj, všetko bude v poriadku. Už sa len raz vyspiš a budem s tebou.“

„Máš pravdu. Viem, že máš pravdu. Len... len si, prosím ťa, dávaj pozor.“

„Budem. Určite budem.“ Pôvodne jej chcel porozprávať o dome a teórii madam Louise viac, ale vycítil, že by to nebolo rozumné. Nechcel ju ešte viac rozrušovať.

„A ty sa hlavne neboj a dobre sa vyspi,“ dokončil.

„Pokúsím sa,“ povedala. Bolo jej však jasné, že aj ju čaká veľmi dlhá noc.

„VRRRR... HAF, HAF!“

Bill práve zložil telefón a okamžite skočil po kamere. Zapol nahrávanie. Dvojklikom na stabilizátore otočil fotoaparát na seba.

„Práve som tu počul štekot psa,“ ohlásil do objektívu. „Už som v dome slušnú chvíľu a viem vám garantovať, že tu žiadny nie je. Teda aspoň živý. Podme sa pozrieť, či nenájdeme iného,“ dokončil a nasmeroval obraz späť dopredu. Z divadelnej miestnosti prešiel do chodby a nazrel do všetkých izieb za sklom. Po psovi ani stopy. Ešte chvíľu hľadal a potom záznam vypol. Bežných záberov domu si urobil dosť ešte pred prestávkou.

Madam Louise počas nej odišla na-

späť dolu. Bill zišiel po schodoch a našiel ju sedieť v kuchynke. Vonku sa už zotmelo a v blikajúcom svetle petrolejovej lampy pôsobila ešte tajomnejšie.

„Všetko v poriadku, pán Wallace?“ spýtala sa.

„Jasné. Prečo?“

„Zdalo sa mi, že v telefóne zniete trochu rozrušene.“

„To bola moja priateľka. Trochu sa o mňa bojí. Viete, ako to býva,“ zagúľal očami.

„Zvykne sa o vás vždy takto báť?“ Louisin výraz zostal rovnako vážny.

„Nie, ani nie, ale...“

„Tak na tom asi niečo bude,“ prerušila ho. V dome bolo úplné ticho a osvetlenú mala iba ľavú časť tváre. Jej slovám to dodávalo úplne iný dôraz. „Naozaj tu chcete zostať celú noc?“

„Myslel som, že sme sa dohodli.“

„To áno, o mňa tu nejde. Dom je váš,“ rozpažila ruky v pozývacom geste. Mal pocit, že aj jej končatiny sú na stabilizátore. Žiadny trhaný pohyb. Každý kĺb dokonale uvoľnený. „Je ale dôvod, prečo som vám nikdy nezavola- lala, pán Wallace.“

Mal sto chutí spustiť nahrávanie. Táto scéna bola dokonalá. Cítil však, že by tým atmosféru pokazil. Podišiel k stolu a sadol si oproti madam Louise.

„Nemyslite si, že o podobnú reklamu nestojíme. Som rada, že ste tu. Určite by sme nemali problém ponúknuť aj nejakú zaujímavú čiastku, ale mala som pocit, že to nie je dobrý nápad.“

„Prečo?“

„Pretože máte talent, pán Wallace. Už som vám to vravela. Talent, ktorý je pre divákov zaujímavý, ale pre vás môže byť nebezpečný.“ Dívala sa mu priamo do očí. Zreničky jej v prítmí pohltili celú dúhovku. Bill cítil, ako mu na rukách naskakuje husia koža. Niečo podobné sa mu často nestávalo. Na to mal príliš veľa nadprirodzených zážitkov a nielen za posledné roky. Aj to bol dôvod, prečo ho táto práca tak lákala. Dôvod, ktorý nepovedal nikomu. Ani Marion. Už ako dieťa videl úkazy a počul zvuky, ktoré jeho rodičia považovali za výplod fantázie. „*Toto normálne deti nehovoria*,“ kričali naňho. Práve tam prvýkrát počul výraz *normálny človek*. Tam sa začala jeho inakosť a s ňou ich celoživotné sklamanie. Po čase na svoje vidiny prestal upozorňovať. Najskôr sa za ne hanbil. Postupne si jednoducho zvykol a považoval ich za bežnú súčasť života. Vďaka jeho práci sa ňou nakoniec skutočne stali.

Práve táto robota bola dnes tou najkrajšou pripomienkou, že byť iný, neznamená byť horší. Dokonca ani v porovnaní so svätým Mikeom. Kým jeho brat naďalej mukloval pre tú istú

firmu, Bill si z pohodlia domova riadil vlastný úspešný biznis. Bol známy po celom svete, slušne zarábala a hlavne robil to, čo ho bavilo. Väčšie zadostučenie neexistovalo. Bol hrdý na to, čo dokázal a každé nové video znamenalo ďalší symbolický prostredník pre Mikea a vždy nespokojných rodičov.

„Viete, o čom hovorím, však?“ naklonila sa k nemu Louise, akoby mu videla do hlavy. „Alebo si vážne myslíte, že váš úspech je náhoda? Že by sa všetky tie veci, čo ste natočili, stali aj iným? Pozrite sa, koľko ľudí vás sleduje. Koľko ľudí zaujíma všetko mystické. Prečo si myslíte, že nie sú ďalšie tisíce s podobnou prácou, hm?“

Bill nebol schopný reagovať. Iba sedel a počúval.

„Hovorila som vám, že tu niečo vidím takmer každý deň. Z bežných návštevníkov viac ako dve tretiny odídu bez akéhokoľvek zážitku. A čo vy? Koľko ste toho za tú chvíľu zažili?“

„Tri hlasy. Počul som tri hlasy,“ priznal.

Louisina tvár sa zachmúrila. „A to sme tu boli spolu a cez deň. V noci je spojenie neporovnateľne väčšie.“

„Práve preto som tu,“ usmial sa Bill. „Je to moja práca, a ako ste povedali, je to v záujme nás oboch. Prežil som noci na oveľa horších miestach. Indiánske cintoríny, väzenia či bane. Myslím, že jeden starý dom zvládnem.“

„Ako chcete.“ Podala mu kľúče. „Všetky inštrukcie máte tu na papieri. Ak by ste čokoľvek potrebovali, je tam aj moje číslo. Nebojte sa mi zavolať.“

„Kedykoľvek,“ dodala po krátkej prestávke, aby posledné slovo ešte viac zdôraznila.

„A hlavne,“ otočila sa v otvorených vchodových dverách. „Nehrajte sa na hrdinu. Keby toho bolo veľa, odíďte. Sú veci, ktoré sa oplatí sledovať iba zvonku, pán Whaley.“

Dvere sa zabuchli.

Bolo 23:37, keď Marion dostala tretiu fotku. Stále viac jej dochádzalo, ako zle musela v telefóne znieť. Počas práce jej Bill nezvykol ani len písať.

Stále živý :), prečítala pod prvou ešte pred niekoľkými hodinami. Jej drahý sa na nej škeril od ucha k uchu.

Na druhej Marion posielal pusu s textom *Teším sa na teba*.

Tak veľmi mu túžila zavolať, ale neurobila to. Nebol na to žiaden dôvod. Aspoň nie logický. Nechcela ho rušiť a hlavne ešte viac znepokojovať. Vždy iba odpísala.

Posledná správa bola rovnako stručná. *Dobrá noc*. Bill na fotke ležal so zátvorenými očami a rukami pod hlavou. Jeho typický šibalský úsmev nechýbal ani tentoraz.

Marion zdvihlo kútik. Aj toto upo-

kojenie však trvalo iba pár minút. Hneď ako si ľahla a pokúsila sa zaspáť, vybavila sa jej pokrivená tvár z obrázkov. *Najdesivejší dom! Yankee Jim*, striedali ju rôzne nápisy. Sprava doľava sa pred ňou húpala slučka na šibeni. Vedľa sa hrbil zarastený štrbavý chlap. Na sekundu ho na nej videla visieť. Jeho tvár zmodrala, oči mal čisto biele. Hneď nato zas stál na nohách a na plné ústa sa rehotal.

„Že som si vôbec niečo čítala,“ zahundrala, keď sa tretíkrát prehadzovala na ten istý bok. Otvorila oči a pozrela sa na hodinky. Práve odbila poľnoc.

Zážitky v dome sa v noci skutočne rozbehli. Bill počul všetky tri zvuky čoraz častejšie a doplnili ich ďalšie. Mumľavý mužský hlas, kovové štrnganie, hlasné cvaknutie. Nevidel však stále nič. Po odchode madam Louise rozmiestnil aj statické akčné kamery a ďalšie ruchové mikrofóny. Dúfal, že aspoň tie niečo zachytili.

Úplne inak vyzeral po zotmení aj Whaley house. Bill mal pocit, že sa zväčšil. Pôvodne útle izbičky pôsobili ako sály s vysokými stropmi. Každý jeho pohyb alebo dotyk nábytku vydával hlasné zvuky, ktoré dlho doznievali v ozvene. Akoby sa dom po dennom spánku postavil na nohy, natiahol si kĺby a začal rozprávať.

To však boli iba jeho pocity a tie sú mu pri strihu nanič. Úvod bol taký slubný. Dokonalé prostredie, bohatá história a k tomu skvelý príbeh od tajomnej dámy v ružovom. Len už nutne potreboval nejakú akciu.

S pribúdajúcim časom začínal byť otrávený. Vytiahol telefón a odpotil sa. *Stále nič*, dopísal pod fotku s kyslým výrazom a poslal ju Marion.

„NIEEE!!!“ ozval sa opäť ten ženský hlas.

„UÁÁÁ!!!“ pridalo sa dieťa.

Bill vyskočil na nohy. Pustil mobil a zapol kameru.

Pokrivená tvár, nápisy, obeseny a rehotajúci sa muž. Predstavy sa vkradli Marion aj do sna a naberali na obrátkach. Počula detský plač. Bol stále hlasnejší a hlasnejší. Už to nebol hlas dieťaťa. Zmenil sa v ženský krik – zúfalý a prenikavý. „NIEEE!!!“ Zahalená pani si v záchvate trhala vlastné šaty. Pod ňou nehybne ležalo batoľa. Ženu niekto za nohu ťahal preč. Jej ston sa stále stupňoval. Bojovala, nechtami sa zarývala do podlahy a nechávala za sebou hlboké ryhy. Teličko sa jej naďalej vzdalovalo. Vo vzduchu sa vznášala pištoľ. Pomaly ako pierko klesala a pristála v rukách tmavovlasého dievčatka. Otočilo ju a namierilo si hlaveň na srdce. „BANG!!!“ V momente výstrelu sa zjavila Billova tvár.

Marion sa strhla a s hlbokých nádychom sa posadila. Bola celá spotená. Zvuk pištole a usmiata tvár jej stále pulzovali v hlave. Bol to iba záblesk, ale videla ho úplne jasne. Ten Billov úškrn z prvej fotky večera. Niečo na ňom však nesedelo. Nie na ňom, za ním. Bolo tam niečo... niečo navyše.

Vrhla sa po telefóne. Chcela natúkať kód, ale ruka sa jej tak triasla, že si musela pomôcť druhou. „Stále živý... stále živý!“ mrmlala si popod nos. Otvorila obrázok a uvidela to. Bolo to tam. Také nenápadné, že si to prvýkrát neuvedomila. Ale bolo. Za vysmiatej Billovom videla jemnú škvrnu. Dvojklikom fotku zväčšila. Vyzeralo to ako silueta postavy.

Prepla na druhú fotku. V pozadí jeho vyšpúlených pier stála divadelná scéna. Aj túto snímku si priblížila. Sledovala každý detail. Nevidela nič. Presúvala výrez sprava doľava a zhora dole. Už to chcela vzdať, keď ju uvidela. V ľavom dolnom rohu trčala spoza Billovho ramena ruka. Bola jasnejšia ako postava na prvom obrázku a niečo držala. Niečo tenké a dlhé. Stále to však boli iba obrysy. Príliš jemné, aby vedela, o čo ide.

Na tretej fotke takmer hľadať nemusela. Za Billovom zloženým na stole bola noha v čižme. Na prvý pohľad nenápadná. Keď vedela, čo hľadať úplne jasná.

Bzzz, Bzzz. Telefón zavibroval a Marion ho len tak-tak udržala v rukách. Srdce sa jej ešte viac rozbúšilo. Prišla ďalšia správa od Billa. Otvorila ju a klikla na fotografiu. Ruka jej automaticky vyletela hore a pritlačila sa na otvorené ústa. Do očí jej vyhrkli slzy. Nedýchala.

Nad znudeným Billom sa skláňala zjazvená mužská tvár.

Bill počul, ako za ním zvoní telefón. Nevšímal si ho. So zapnutou kamerou letel dolu schodmi.

„HAF, HAF, VRRRR,“ počul opäť brechot psa. Vychádzal odniekiaľ z chodby alebo súdnej siene. Tak mu to aspoň pripadalo.

„NIEEE!!!“ zakričal mu zrazu niekto do ucha. Bill podvedome odskočil a ramenom narazil do steny.

„NECHAJTE HO! NEUBLIŽUJTE MU!“ Hlas znel všade okolo neho. Zostal stáť, objektív otočil na seba a natiahal ruku, aby záber čo najviac rozšíril.

„PLSSSM MMMM!“ pridala sa ten priškrtentý mužský ston. Mal pocit, že vychádza z dverí do študovne. Urobil pár krokov a zastal priam pri skle. Zrazu vnímal všetky zvuky naraz. Jasné a čisto.

„UÁÁÁ, UÁÁÁ!“ Kvílenie dieťaťa prerušovali prosby ženy. „NIEEE! PROSÍM VÁS, NIEE!!!“

Priamo za sebou počul štrnganie kovu a ďalšie nezrozumiteľné slová.

„KLIK. CVAK,“ ozvalo sa asi meter pred ním.

„HAF, HAF, HAF,“ zúrivo štekal pes.

Billa prepadol strašný pocit úzkosti. Zvuky sa mu v hlave miešali a vytvárali hrôzostrašnú symfóniu. Cítil vietor na tvári a v nose zvláštny pach spáleniny. Miestnosť okolo neho sa začala vlniť ako horizont nad rozpálenou cestou.

Nebrajte sa na brdinu, vkradli sa mu do hlavy slová madam Louise. V diaľke uvidel vchodové dvere. Po ničom netúžil viac, ako rozbehnúť sa k nim. Utiecť za Marion. Spomenul si však na Mikea a rodičov. *Prečo nemôžeš byť normálny,* kričali naňho a jeho brat pohrdavo krútil hlavou.

Nie, takúto radosť im urobiť nemohol.

Prinútil sa pozrieť naspäť. Izba sa roztriasla. Mal dojem, že sa nakláňajú steny a padá strop. Jeho úzkosť s každou sekundou rástla. *Uteč, uteč!* hlásili mu všetky kontrolky v mozgu. *Bud ako normálny človek.*

Nikdy!

Pohľad mu padol na kameru a blikajúce červené svetlo. Hlboko sa nadýchol, narovnal ramená, zdvihol hlavu a dostal zo seba najlepší pokus o úsmev.

„TAK ČO, UŽ VERÍTE?!“ zakričal do kamery s posledným zvyškom sebakontroly. Krútil sa okolo svojej osi s rukami vystřčenými dopredu a očami prišpendlenými na objektív.

Sú veci, ktoré sa oplatí sledovať iba zvonku, pán Whaley, prebral opäť opraty Louisin hlas v jeho hlave.

Pán Whaley?! vytreštil oči. Viac už zo seba nedostal. Počul ohlušujúcu ranu a zrútil sa na zem.

Marion sa popri vzlykoch snažila chytiť dych. Znova a znova vytáčala Billovo číslo. Nikto nezdvíhal.

„Bill!“ vykrikla do telefónu, keď konečne zavolať naspäť. Bolo už 6 hodín ráno.

„Dobrý deň, tu je madam Louise z Whaley house múzea,“ ozvalo sa na druhej strane.

Mahagónový hlas pridala ďalšiu vetu a Marion sa podlomili kolená. Bolo to pár spojených hlások. Každá z nich jej však utrhla gigantický kus srdca. S rukou pri uchu hľadela do steny a celý okolitý svet prestal existovať. Jej svet prestal existovať. A už sa nikdy nevráti.

Prešli štyri dni, keď Marion objavila na zemi obálku. Poštu, tak ako iné správy či telefonáty, ignorovala. Jediné, na čo sa zmohla, bol spánok. Tento list však bol zvláštny. Chýbala na

ňom adresa odosielateľa aj príjemcu. Niekoľko ho musel prestrčiť popod dvere. Otvorila obálku a ucítila nenápadnú vôňu sušených bylín. Na dopise vnútri stál dokonale uhladený odkaz atramentovým perom:

Drabá Marion, nikdy sme sa nestretli, ale dovoľte, aby som vám vyjadrila úprimnú sústrasť. Viem, že neexistuje nič, čo by dokázalo zmierniť vašu bolesť. Verím, že môj dar aspoň prinesie odpovede na otázky, ktoré máte, a pomôže vám uzavrieť túto smutnú kapitolu.
Madam Louise

Marion už pri prvých slovách zaplavilo oči. Zvyšok správy ledva rozlúštila. S poslednou vetou však akoby niekto zastavil vodovodný kohútik. Prudko sa posadila a rovnako prudko odpovedala aj jej vždy prítomná bolesť hlavy. Ignorovala ju. Roztrášenými rukami z obálky vysypala čierne vrecúško a vytiahla z neho niekoľko zviazaných SD kariet. Nepotrebovala ďalšie vysvetlivky. Presne vedela, čo na nich nájde.

Jednu po druhej skopírovala na Billov stolový počítač. Otvorila zložku *hlavný foták* a spustila prvý súbor.

„Jeden, dva, test,“ sústredene na ňu hľadela Bill. Z úst sa jej vydral hlasný vzlyk, celé telo zovrel silný kŕč.

Trvalo niekoľko minút, kým sa trochu pozviechala a znovu zdvihla hlavu nad počítačový stôl. Myšou rolo-

vala medzi klipmi a hľadala odvahu otvoriť ďalší. Zahľadela sa na posledný v zozname. Súvislý pramienok z nosa jej nad roztrasenou perou vytváral siluetu fúzov. Utrela si ho do rukáva, hlasno sa nadýchla a dvakrát klikla.

Z reproduktorov začula známy tón. Bol to Billov telefón. Na obraze sa v rýchlosti mihali schody. Zvonenie slablo, až sa úplne stratilo. Na chvíľu uvidela časť kuchyne, potom sa záber opäť rozbehol. Zastavil sa v miestnosti, ktorá vyzerala ako chodba. Okrem dupotu topánok nebolo počuť vôbec nič. Na monitore sa objavil Bill. Mal výraz, ktorý nikdy nevidela.

Marion si rukami zakrývala tvár a aspoň čiastočne tlmila stony, ktoré z nej samovoľne vychádzali. Bill sa obzeral zo strany na stranu, potom sa na ňu uprene zahľadel. Oči mal vytreštené, ústa stiahnuté do bolestivej grimasy.

A k tomu to ticho. To ohlušujúce ticho.

Vyceril zuby a zakričal „TAK ČO, UŽ VERÍTE?!“ Šialenstvo v jeho hlase na ňu pôsobilo ako žeravé ihly pod nechtami. A zarývali sa stále hlbšie.

Obraz zašumel. Akoby ho narušila statická elektrina a Marion za Billom niečo uvidela. Vyzeralo to ako časť hlavy a ucho. Kamera sa jemne pohla a zjavila sa celá postava muža. Na rukách mal reťaze a ústa zapcha-

té kusom látky. Šklbal sa zo strany na stranu. Nebol dokonale ostrý, ale to už ani Bill. Pôsobilo to, ako keď sa pri ladení anténou miešajú dva obrazy dohromady.

Marion sa zviezla zo stoličky na zem. Očami však zostala prikovaná k obrazovke.

Záber sa pomaly otáčal. Dom a nábytok v pozadí už takmer nebolo vidno. Nahradila ich tráva a stromy. V reproduktoroch zachrapčalo a naskočil zvuk. Najskôr trhaný, postupne čoraz jasnejší. Bill natáhoval ruky a krútil sa. Záber bol širší a jasnejší. S každý ďalším centimetrom odkrýval viac a viac. Objavil sa malý pes. Divoko štekal a vrčal. Vedľa neho na kolenách kľáčala pani v bielom. Natáhovala ruku smerom k Billovi a spútanému mužovi. „NIEEEE! PROŠÍM VÁS, NIEEEE!!!“ úpenlivo stonala. V náručí držala malé dieťa. „UÁÁÁÁ, UÁÁÁ!“ Jeho plač naberal s každou ďalšou sekundou na intenzite. „PLSMMMM!!“ mumlal tmený mužský hlas za Billom. Dopĺňalo ho rachotenie pút. Obraz sa zase otočil a skupinka zmizla zo záberu. „KLIK. CVAK,“ prehlušil všetko kovový zvuk. Znel tak blízko. Na monitore sa objavila silueta človeka a pred ňou nejaká lesklá kružnica.

Čo to je? Marion sa snažila zaostriť. Vyskočila naspäť na nohy a približo-

vala sa. Lúštila každý detail. Vyzeralo to ako – tvár mala už skoro nalepenú na obrazovke – ako hlaveň.

Naspäť na zem ju vrátila obrovská rana. V ušiach sa jej rozpišťalo. Zakryla si ich rukami. V krútiacom sa svete naokolo konečne našla monitor. Nebolo na ňom vidieť nič, iba hustý kúdol dymu.

Marion ucítila zvláštne šteklenie na stehne. Bol to telefón, ktorý jej vibroval vo vrecku nohavíc.

„Prosím,“ zdvihla ho po chvíľkovom boji s rukou, ktorá akoby mala sto kíľ.

„Dobrý deň, hovorím s pani Braidfutovou?“ ozval sa mužský hlas na druhej strane.

„Áno.“

„Prepáčte, že vás otravujem, ale máme výsledky pitvy pána Wallaca.“

„A?“ Marion sa prudko posadila. Únava spred niekoľkých sekúnd bola preč a nahradilo ju divoké pulzovanie v spánkoch.

„No, neviem úplne ako to vysvetliť.“ Nasledovala krátka pauza. „V mozgu sme mu našli guľku z 19. storočia.“

MAREK VAŇOUS

Narodil sa v Považskej Bystrici. Mesto toho veľa neponúkalo, a tak ho zlákali okolité hory. Za každým stromom, dierou v zemi alebo opustenou kaplnkou si predstavoval strašidelné príbehy, o ktoré sa delil s kamarátmi. S dospievaním na ne na dlhé roky zabudol. K storytellingu ho vrátila až nečakaná zmena kariéry. Najskôr rozprával skutočné príbehy ako novinár, športový komentátor a dokumentárny režisér, až ucítil potrebu vytvoriť vlastné. A aspoň v nich zase utiecť do sveta neobmedzenej fantázie.

V/H/S: KLENOT FOUND FOOTAGE HORORU

napísal: Lukáš Polák

Found footage horror (ďalej FFH) milujem pre jeho odvahu a autentickosť. Málokto-rý horor ma dokáže tak vtiahnuť, vystrašiť alebo prekvapiť svojim nápadom ako práve FFH. A všetko toto nájdete v sérii V/H/S. Týmto článkom vás prevediem všetkými čas-tami a každým kratasom. Čaká nás dokopy 6 filmov a v nich 31 príbehov. Pár ich je síce slabších, no iné vynikajú nápadmi, atmosfé-rou či brutalitou a zároveň v sérii nájdeme skutočné klenoty, ktoré by žiadnemu fanúši-kovi hororu nemali ujsť. Poďme na to!

V/H/S (2012)

Tape 56

Sprievodný príbeh sleduje partiu grázlov, ktorá sa vlámala do cudzieho domu. Všet-ko ničia a prehľadávajú, až narazia na mŕt-veho uja sledujúceho naraz niekoľko obra-zoviek. K tomu sú všade vokol rozhádzané VHS kazety. Postupne si ich začnú púšťať. Väčšina týchto sprievodných príbehov nebude stáť za veľa, no tento je vydarený a funkčne doplní atmosféru jednotlivých krátkych príbehov.

Hodnotenie: 6/10

Amateur Night

Prvý príbeh pochádza od dnes už známe-ho Davida Brucknera, režiséra *The Ritual* (2017), *The Night House* (2020) alebo *Hel-lraiser* (2022), a hneď tne do živého. Par-tia troch mladíkov sa vyberie na párty do mesta, aby si vypili a zbalili dievčatá. To sa im aj podarí. Na izbu si zoberú dve dievča-

tá. Jedna z nich je opitá a hneď zaspáva, no druhá sa chová divne. Má vypúlené hypnotické oči, ledva rozpráva a keď ju vyzlečú, zbadajú nohy s dlhými pazúrmí. Nie je to dievča, ale monštrum!

Úvodný krataš sa vydaril. Príbeh postavený na jednoduchom zvrate, no podaný s dávkou strašidelnej atmosféry, množstvom krvi, dokonca sa nebojí ísť do *gore* sféry a so super vygradovaným koncom. Práve preto mám rád FFH; dokáže aj takéto šialený koncept beštie podať realisticcky. A na mňa to fungovalo!

Hodnotenie: 8/10

Second Honeymoon

Aj druhý príbeh mal na starosti známy hororový režisér, tentoraz Ti West. Autor hororov pripomínajúcich staré filmy zo sedemdesiatych a osemdesiatych rokov – napríklad rituálny *The House of the Devil* (2009), duchárčiny *The Innkeepers* (2011) či *X* (2022) vzdávajúci poctu starým *slasherom* – si vybral netypický námet. Mladý párik chodí autom po štátoch a spáva v moteloch. Jednej noci na dvere zaklope dievča a žiada odvoz, no chlap ju odmietne. Dievča ich však sleduje aj počas spánku. Čo má za lubom? Alebo jeden z páru plánuje ohavný čin?

Musím napísať, že tento kúsok ma sklamal. Zo začiatku šikovne staval dej na tom, že pár čaká niečo nepríjemné, no následne prišiel s odfláknutým zvratom, kto-

rý so mnou nepohol. Chcel za každú cenu šokovať a pritom by sa s ním dalo vyhrať zaujímavejšie, nielen rýchlo odbiť a koniec. Bohužiaľ, mne to nestačilo a pritom námet mal silný potenciál.

Hodnotenie: 5/10

Tuesday the 17th

Štvorica mladých ľudí sa vyberie k jazeru, ku ktorému nikto nechodí, pretože sa tam stalo nešťastie – neznámy vrah zabil hŕstku ľudí. Cesta k jazeru vedie naprieč lesom a tesne pred príchodom k jazeru im povie jedna z nich, že všetci umrú. Myslí to vážne?

Autorom diela je neznámy Glenn McQuaid. Vzdáva poctu starým a klasickým *camp slasherom*. Už sám názov prezrádza, o čo pôjde – rýchla a drsná vyvražďovačka s tajomným záporákom. Na jednej strane sa mi páčil koncept neviditeľného a mysteriózneho vraha, no na druhej by si tento koncept zaslúžil viac priestoru. Zbehlo sa to až príliš rýchlo, podobne ako pri predchádzajúcom príbehu, len tu to dopadlo o trochu lepšie.

Hodnotenie: 6/10

The Sick Thing That Happened to Emily When She Was Younger

Tento kúsok by som vedel zaradiť aj medzi streamovací horor, keďže dej filmu

CHARON

sledujeme pomocou videochatu dvoch osôb. Z toho jedna, dievča, si myslí, že má v dome ducha a chce ho ukázať svojmu priateľovi. Aká je však pravda?

Kraťas by lepšie fungoval, keby sa držal iba duchárskeho hororu – atmosféra v noci je silná a ľakačky fungujú, len škoda, že do toho Joe Swanberg (neznámy režisér) zapojil aj pokus o sci-fi (*gore*) presah, ktorý dej zbytočne narúša a zároveň neguje duchársku stránku. Avšak ide o vydarený, len zmätený kúsok.

Hodnotenie: 7/10

10/31/98

V/H/S antológie budú mať štyri vrcholy a toto je jeden z nich. Temnota až lovecraftovského metafyzického charakteru s dusnou atmosférou a neskutočným adrenalínom. A drsný záver slúži ako skvelá čerešnička na torte. Tento kraťas má len jednu chybu – dal by som si ho ako celovečerný film v kine. Srdce by mi plesalo šťastím. Počujete, kvartet Radio Silence (tvorcovia), mali by ste to napraviť! O čom je tento príbeh? Štyria chalani sa vyberú na halloweensku párty, no dom, v ktorom sa mala konať, sa javí ako opustený. Pri jeho prehliadke sa im zjavujú zvláštne veci, a na povale narazia na čudný rituál, ktorý prerušia, čím sa spustí nezastaviteľná lavína hrozivých udalostí.

Hodnotenie: 10/10

V/H/S/2 (2013)

Tape 49

Sprievodný príbeh je veľmi podobný tomu z jednotky. Tentoraz sa najatý detektív s frajerkou vlámu do domu, kde musia všetko natočiť. Popritom objavia VHS kazety a postupne si ich začínajú púšťať. Zároveň sa okolo nich dejú temné veci.

Aj keď ide o nutnú výplň medzi filmami, vie zaujať, dokonca ponúknuť aj *creepy* scény a záver má zaujímavé rozuzlenie. Nič extra, ale ani vyložené nenudí.

Hodnotenie: 6/10

Phase I Clinical Trails

Chlapík sa zobudí po operácii oka. Dohoda so spoločnosťou znela, že operáciu má zadarmo, no zároveň bude mať v oku nainštalovanú kameru, ktorá bude snímať dvadsaťštyri hodín denne. Keď príde domov, zistí, že nové oko má ešte jeden dar. Vidí pomocou neho mŕtvych.

Vydarený duchársky hororový bombónik. Slušne vygradovaný dej, výživné ľakačky a hutná atmosféra. Režisérom je Adam Wingard, ktorý natočil nepodarený *Blair Witch* (2016), ale napríklad aj blockbuster *Godzilla vs. Kong* (2021). Pokiaľ máte radi duchárske horory, tento kúsok vás určite poteší. Ako aj mňa.

Hodnotenie: 8/10

A Ride in the Park

V tomto prípade je príbeh úplne jednoduchý. Bicyklista s GoPro kamerou stretne ženu, ktorá ho požiada o pomoc. Naháňajú ju totižto zombie.

Autormi filmu sú ľudia, ktorí stáli za kultovou snímku *The Blair Witch Project* (1999), Eduardo Sánchez, jeden z dvoch režisérov *found footage* klasiky, a Gregg Hale, ktorý film produkoval. Na kratasi oceňujem, že má od začiatku riadne „gule“, nebojí sa použiť ani *gore* a hlavne sa mi páči, že príbeh sledujeme aj z pohľadu zombie. Inovatívny prvok, ktorý som nikde inde nevidel. Čiže

ide opäť o vydarený kúsok.

Hodnotenie: 8/10

Safe Haven

Vyššie som spomínal, že séria VHS príbehov bude mať štyri vrcholy, toto je ďalší z nich. Dokonca si myslím, že ide o vôbec najlepšiu časť z celej série. K tomu sa jedná o najlepší sektársky horor, aký som kedy videl. Ide o hotové umelecké dielo priamo z pekla.

Tím ľudí natáča reportáž o zvláštnej sekte, ktorá má kľúče od raja. Pozve ich do sídla, kde si prehliadnu interiéry, spoznajú rodinu a urobia rozhovor s vodcom. Novinári majú podozrenie, že sa tam zneužívajú deti, ale pravda je temnejšia.

Za dielom stojí dvojica autorov. Gareth Evans natočil adrenalinový *The Raid* (2011) alebo podarený horor *Apostle* (2018) a druhým, možno ešte dôležitejším tvorcom, je Indonézan Timo Tjahjanto. Toto meno si zapamätajte. Ešte raz ho spomeniem a opäť to budú slová chvály. Príbeh nám od začiatku podsúva maličké prvky, ktoré ukázkovo budujú tajomnú atmosféru sekty. V polke sa film prelomí a nastane hotové hororové inferno. Nepreháňam, začnú sa diať veci, počas ktorých každé hororové srdce dostane orgazmus. Záver podčiarkne príbeh skvelým béčkovým motívom. Nemám čo vytknúť. Skvost!

Hodnotenie: 10/10

Slumber Party Alien Abduction

Rodičia opustia dom a nechajú deti spolu s kamarátmi samé doma. Zo začiatku si robia naprieky, až ich doma napadnú mimozemšťania.

Za dielom stojí Jason Eisener, ktorý natočil šťavnaté béčko *Hobo with the Shotgun* (2011) alebo retro sci-fi horor *Kids vs. Aliens* (2022) práve na základe tejto krátkometrážnej snímky. Ani teraz nemôžem povedať, že ide o slabší kúsok, aj keď v rámci celej V/H/S/2 ťahá za kratší koniec. Mimozemšťania pripomenú tých z filmu *Znamená* (2002), no majú v sebe niečo desivé. Oceňujem prácu so zvukom, ktorý skvelo pridáva temnú atmosféru. Zaujímavosťou je, že väčšinu deja sledujeme z pohľadu psa, čo je na jednej strane inovatívny prvok, no na druhej ruší desivosť snímky. Keby kameru nechali jednému z detí, mohlo to dopadnúť o kus lepšie.

Hodnotenie: 7/10

V/H/S: Viral (2014)

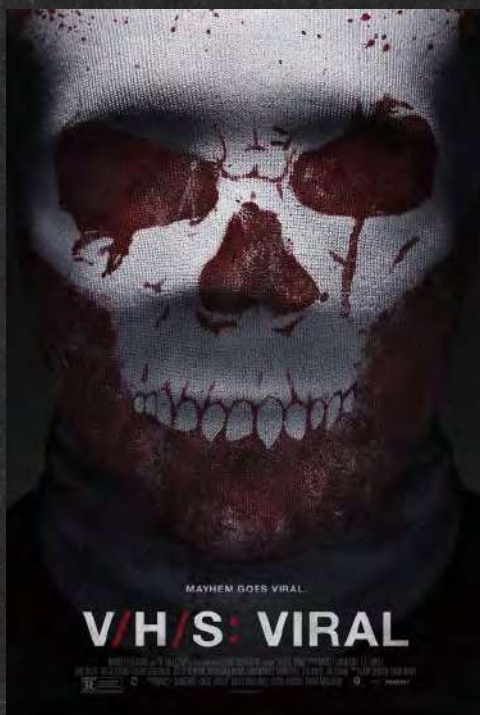
Vicious Circles

Sprievodný príbeh sleduje čudnú sanitku, ktorá jazdí mestom a zanecháva za sebou paseku. Hlavná postava je týpek, ktorému sanitka ukradla priateľku a jazdí za ňou na bicykli. Z nepochopiteľného dôvodu je rýchlejší ako policajné autá. Táto blbosť narúša autenticitu snímky.

Bicyklista je tam doslova nasilu, aby sme pomocou jeho kamery sledovali dej.

Ako ide sanitka, ľudia bláznia – mexický gang sa vyvraždí pomocou príboru alebo ženská v aute bude chcieť odstrelit gule partnerovi (totálne od vecí scény), až dôjde do finále, kde sa tvorcovia pokúsia spojiť filmy do celku, ale zlyhávajú. Absolútne to nedáva zmysel. Najslabší sprievodný príbeh a vlastne aj celá VHS antológia zo série, aj keď sa nájdu dva zaujímavé námety.

Hodnotenie: 2/10

Dante the Great

Na začiatok treba povedať, že už tento prvý, povedzme oficiálny krátas, nabúra koncept VHS antológií. Nevie, čo viedlo tvorcov k tomuto kroku, ale nemyslím si, že bol správny. Zrejme ani oni, keďže sa to viackrát nestalo. V tejto časti už nepozeráme temné zábery z kamier. Dokonca nemôžeme vraviť, že ide o FFH, pretože príbeh je prerozprávany cez policajnú kameru, domácu kameru, ale aj pomocou rozhovorov policajtov akoby z televízie či dokonca sa nájdu zábery, ktoré nikto nenahráva, čiže ako klasický film. Oko rozprávača. Prečo?

Príbeh má skvelý potenciál. Ale! Dante je kúzelník, ktorý získal moc vďaka plášťu, v ktorom sídli temná bytosť. Tá mu na dáva tajomnú silu, no zároveň si žiada ľudské obete. To by mohol byť skvelý mysteriózny horor, že? Mohol, lenže príbeh pozeráme z viacerých pohľadov či rozhovorov, čím stráca dôveryhodnosť; príliš sa skáče, netvorí sa súvislý dej a hlavne, príbeh nebuduje atmosféru, ale premení sa na nejaký pofidérny béčkový akčný film. Tolľky premrhaný potenciál!

Hodnotenie: 4/10

Parallel Monsters

Pri druhom filme sa Nacho Vigalondo (*Timecrimes*, 2007) rozhodol, že ho pojme v klasickom VHS štýle pomocou ručnej kamery. Dej nám ukáže Španiela

zostrojujúceho prístroj, ktorý ho dostane do obráteného sveta skoro identického ako jeho. Najprv stretne samého seba a vzájomne sa dohodnú so svojim náprotivkom, že si na pätnásť minút vymenia roly. Najprv sa zdá, že je všetko rovnaké, no postupne hlavný hrdina odhaľuje, že obrátený svet funguje inak. Je totižto satanistický!

Opäť vynikajúci námet, ktorý dopadol lepšie ako predchádzajúci. Zo začiatku sa kvalitne budovala atmosféra. Všetko pôsobí znepokojivo a tajomne, akurát škoda samotného finále, kde sa odhalí diabolský penis, ktorý totálne nabúra temnú atmosféru a všetko zrazu pôsobí „vtipne“. Opäť sa vynára otázka – prečo? Každopádne najlepších kúsok z *Viral* série.

Hodnotenie: 7/10

Bonestorm

Partia skateboardistov sa rada natáča pri bláznení na svojich doskách, dokonca si najmú aj kameramana a odchádzajú do Mexika vybláznit sa na opustený kanál. Keď prídu na miesto a začnú natáčať, napadnú ich čudní mnísi. Naši hrdinovia si na zemi všimnú čudné symboly, ktoré dokážu zapáliť krv.

Námetom najslabší kúsok, no dal sa z neho vyťažiť exotický rituálny horor. To by však Aaron Moorhead (režisér *cosmic* hororu *The Endless*, 2017) musel mať podobné myšlienky. On z príbehu spravil

CHARON

béčkovú zabíjačku s mŕtvolami. Aj to by bolo v poriadku, lenže obraz obohacoval efektmi, zastavovaním obrazu akoby do komiksového filmu, a k tomu dal do pozadia hiphopovú hudbu, ktorá pôsobila ako päť na oko. Z filmu som mal dojem, že sa bila *old school* tvár (námet) s moderným prevedením „obraz“, a dopadlo to fiaskom.

Hodnotenie: 3/10

V/H/S/94 (2021)

Holy Hell

Nosný dej sleduje záťah jednotky SWAT prehľadávajúcej starý dom a pátrajúcej po zmiznutom dievčati. Avšak policajti narážajú len na ľudí s vypichnutými očami a veľa obrazoviek s filmami, ktoré postupne sledujeme.

Atmosféra fungovala, bizarné predmety a temné veci pribúdali, dokonca ma to bavilo najviac zo všetkých hlavných príbehov doposiaľ, ale koniec pokazil všetko vybudované a zrazu nič nedávalo zmysel. Doslova sa to rozpadlo na totálnu volovinu. Tolká škoda!

Hodnotenie: 4/10

Storm Drain

Príbeh nás zavedie do útrob kanalizácie, kde reportérka točí príbeh o postave menom Ratman. Má ísť o mestskú legendu

o bytosti, ktorá ja napol človek a napol potkan. Niektorí ľudia v ňom vidia boha, iní výmysel. Reportérka sa pokúsi nájsť pravdu.

Veľmi ma teší, že sa podstata FFH vrátila späť do V/H/S série. Opäť cítim z dieťa tú pravú esenciu žánru. Je to špinavé, námetom správne šialené, pritom má film skvelú strašidelnú atmosféru, fungujú aj lakačky, a na záver vidíme aj *creepy* monštrum. Autorom snímky je dokonca žena, Chloe Okuno, ktorá režírovala výborný triler *Watcher* (2022). A jediné, čo by som jej vytkol, je, že charakter hlavnej postavy zmenila lusknutím prsta. Na začiatku filmu reportérka pôsobí nemoti-

vovaná a chce mať robotu z krku, no keď sa dostane do útrob tunelov, zrazu je plná entuziazmu a ide aj do nebezpečných stretov, len aby mala dobrú reportáž.

Hodnotenie: 8/10

Empty Wake

Druhý krát nastolil hororovo najrýdzejšiu atmosféru. Nachádzame sa v dome smútku deň pred pohrebom. Rakva čaká na zakopanie, vonku prší, je tma a občas aj vypadne električka. A navyše sa truhla začne hýbať. Niekomu to môže prísť málo, no ja milujem čistokrvné hororové záležitosti. Aj doslova jednohubky ako tento mini FFH. Možno bol až príliš dlhý na takýto jednoduchý námet, no temnou atmosférou, prítomnou hneď od začiatku, ma Simon Barret (natočil nový stret King Konga s Godzillou) dostal. Musím pochváliť aj záver, ktorý je skvelé *gore* béčko. Snímka určená len skalným hororovým fajnšmekrom.

Hodnotenie: 9/10

The Subject

Timo Tjahjanto sa objavuje po druhýkrát v sérii VHS a opäť strieľa na plný zásobník. Tomuto kúsku nemám čo vytknúť, ostáva mi len chváliť, tak poďme na to!

Ocitneme sa uprostred laboratória šíaleného vedca, ktorý spája ľudské telá so strojmi. Zo začiatku sa mu nedarí a ľu-

dia umierajú, no časom príde na to, ako experiment udržať pri živote. Práve v tej chvíli k nemu vtrhne policajná komanda a strhne sa masaker, aký v tejto sérii nemá konkurenciu.

Určite poznáte hru *Quake* (1996), tak si k nej namiešajte veľkú porciu hororového *gore* a ideu predstavte pomocou FF filmu. Timo natočil šíalenú a brutálnu jazdu v štýle *gore cyberpunku*, kde nie je núdza o ťaživú a nechutnú atmosféru, napätie, nechutné detailné zábery a k tomu, ako veľký tromf, dostal aj existenčnú hĺbku. Tento kúsok sa neskutočne podaril, neviem, či poznám podobný film, ktorý môže byť brutálny, šíalený a strašidelný, a zároveň až filozoficky podnetný. Jeden z úplných vrcholov nielen tejto série, ale celého FF žánru.

Hodnotenie: 10/10

Terror

Americkí patrioti, niečo ako naši branci, chcú podpáliť federálnu budovu a majú na to fakt nevšednú zbraň. V ich tábore uväznili upíra, ktorého krv exploduje, keď sa dostane do kontaktu so svetelným lúčom. Lenže noc pred plánovaným útokom sa patrioti opijú a situácia sa im vymkne spod kontroly.

Tomuto príbehu sa musí uznať originalita. Použitie upíra ako nástroj pre teroristický útok je skvelý nápad. Dokonca aj upíra samotného spracovali nevšedne,

CHARON

dalo by sa povedať, že hororovo, no dej je natiiahnutý ako žuvačka a finále nepoteší tak, ako by mohlo. Vyšumí veľmi rýchlo.

Hodnotenie: 6/10

V/H/S/99 (2022)

Zaujímavosťou tejto časti je, že nemá „spájací“ príbeh. No keď si dám ruku na srdce a zamyslím sa (vy prelistujete predošlé riadky), tak dôjdem k záveru, že ani jeden hlavný príbeh nepriniesol nič kvalitné. Nakoniec sa dá povedať, že tvorcovia urobili múdre rozhodnutie.

Shredding

Mladá punková kapela sa rozhodne odohrať koncert v podzemí, kde kedysi udupali legendárnu ženskú kapelu. Medzi sebou si robia vtipy a vysmieávajú sa aj samotnej mŕtvej kapele až do momentu, kedy sa mŕtvol rozhodnú im to vrátiť.

Jeden z najslabších kúskov série. Maggie Levin sa nepodarilo vytvoriť strašidelnú atmosféru, pretože ju neustále narušovala trápnyimi vtipmi, čiže v podstate vás ani finále nevystraší a posledná scéna pôsobí vyložene groteskne. Jediné, čo sa dá pochváliť na tejto časti, sú masky mŕtvej kapely.

Hodnotenie: 4/10

Suicide Bid

V rámci prijímacieho ceremoniálu do sesterstva na vysokej škole sa tradične podstupuje zvláštna aktivita. Adeptka musí stráviť noc v truhle. Tohto ceremoniálu sa zúčastní nová dievča. Najprv ju budúce sestry strašia, no keď sa rozprší a polícia odláka dievčatá preč, pôjde adeptke o život. Dokonca sa možno zjaví aj Guiltine, dievča, ktoré sa pred rokmi stratilo počas rovnakého ceremoniálu.

O trochu lepšie ako predošlá časť. Stiesnenosť priestoru pomáha atmosfére, no škodia jej protivné postavy. Záver má

CHARON

však grády a dostaneme niečo ako *The Evil Dead* (1981) na vysokej škole.

Hodnotenie: 5/10

Ozzy's Dungeon

Predstavte si Takeshiho hrad, naplňte ho deťmi, zadajte totálne nezmyselné úlohy a mikrofón dajte do rúk arogantného chuja. To je *Ozzy's Dungeon*. Počas jedného premietania sa účastníčka vážne zraní a jej rodičia sa chcú pomstiť. Po rokoch unesú moderátora a týrajú ho v replikách relácie. Lenže on im prezradí, že *Ozzy* skutočne existuje a dokáže splniť pránie.

Neskutočne natiiahnutá jazda, ktorá je zároveň totálne šialená. Krátas takto priťahnutý za vlasy sme tu ešte nemali. Je to neskutočný bizár a koniec to celé podčiarkuje, keď dôjde až na stret so sci-fi monštrum.

Hodnotenie: 6/10

The Gawkers

Partia nadržaných výrastkov natáča sexi susedku cez ulicu. Presvedčia mladšieho brata jedného z partie, aby pri inštalácii kamery u susedky doma dal do počítača *spyware*, ktorý umožní pozeráť obraz kamery aj u chalanov doma. On súhlasí, no pri sledovaní prenosu zistia, že ich suseda nie je človek, ale antická bytosť z gréckej mytológie.

Filmík má skvelý námet, veľmi podobný ako poviedka od Clarka Ashtona Smitha zo zbierky *Mimo priestor a čas*, prekvapivú pointu, ale záverečný masaker mohol byť dlhší. Kvalitu znižujú hlavné postavy, ktoré sú extrémne nesympatické a od začiatku im prajete drsnú smrť.

Hodnotenie: 7/10

To Hell And Back

Posledný filmík a totálna trefa do čierneho. Posledný vrchol série. Dvaja chalani natočia rituál vyvolania démona menom Ukabone, lenže sa to zvrtné a filmári sa ocitnú v samotnom pekle.

Za filmom stoja talentovaní manželia Winterovci, ktorí natočili vynikajúci FFH *Deadstream* (2022). Tentoraz sa rozhodli ukázať svoju víziu pekla. A vyšlo im to! Nešetria nápadmi, skvelými monštrami (vytvorené pomocou praktických masiek) ani *gore* scénami. Má to neskutočný *drive* a energiu, proste béčková lahôdka. Nemám čo vytknúť.

Hodnotenie: 10/10

V/H/S/85 (2023)

Total Copy

Na prvý pohľad je Rory obyčajný chlapec, ale nie je to tak. Vedecký tím ho našiel opusteného na púšti, neustále pozerá na televízor, nechce sa ani pohnúť. Jeho

CHARON

pokožka sa mení a vzorky z nej neustále skúmajú. Kto je vlastne Rory a ako dlho je na Zemi?

Nosným príbehom nás previedol sám David Bruckner. Zatiaľ ma ani jeden sprievodný film z VHS série veľmi nepotešil, tentoraz je to inak, dokonca je to jeden z najlepších filmov tejto časti. Ukážkovo buduje atmosféru medzi ostatnými kraťasmi, je vizuálne skvostný (retro kamera, účesy a hudba) a má brutálne finále. Jediné, čo si David mohol odpustiť, bola prestrelená pointa príbehu. Inde mi to nevadilo, ale keďže sa príbeh celý čas tváril až nadmieru vážne, záver mohol ostať brutálny, ale nie „vtipný“.

Hodnotenie: 8/10

No Wake

Mladí ľudia sa vyberú kempovať k zakázanému jazeru. Majú so sebou motorový čln a vodné lyže. Počas zábavy na vode na nich niekto začne strieľať. Začína sa boj o život.

Prvý kraťas z novej série nám naservíroval nie príliš vydarený horor. Síce obsahuje jednu dobrú scénu na lodi, no má v sebe strašne veľa vaty a čo mi najviac vadilo bola chýbajúca pointa či myšlienka. Pôsobilo to na mňa nedokončene ako vystrihnutá scéna z filmu.

Hodnotenie: 3/10

God of Death

Ocitáme sa vo výškovej budove televízneho štúdia počas zemetrasenia. Budova sa trasie a strop padá na hlavu viacerým zamestnancom televízie. Na pomoc prichádza záchranný tím, no zemetrasenie pokračuje a zároveň sa v budove ozývajú čudné zvuky a všade sa nachádzajú hispánske sochy. Čo sa naozaj deje?

Výborný kúsok nasiaknutý exotickou kultúrou v originálnych kulisách. Oceňujem výber netradičného prostredia, výborné budovanie atmosféry, začlenenie božstva z nevšednej mytológie a skve-

CHARON

lý záver. Finále naozaj nikoho nešetřilo a zároveň ponúklo temnú rituálnu bodku.

Hodnotenie: 9/10

TKNOGD

Divadelná hra. Jediná herečka nám vykričí do tváre, že sme zabili náboženských bohov a vytvorili nového, boha technológií. Následne nám pustí dokument o virtuálnej realite a sama sa do nej pripojí. Hneď na to začne vyvolávať boha technológií. Existuje, či je to súčasť divadelnej hry?

Originálne prevedenie a svieži nápad, aj na to, že sa ocitáme v roku 1985. Výborná retro až *synth* atmosféra, herecký výkon na túto sériu nadpriemerný a záver sa nebál prejsť do *gore*. Jediné ma mrzí, že príbeh mohol ísť o krok ďalej. Takto sme dostali len znepokojivé finále. Ale aj to malo svoje čaro.

Hodnotenie: 8/10

Ambrosia

Následný minipríbeh nám vlastne ukáže opačnú stranu prvého príbehu a pridá niečo navyše. Škoda, že dodatok nič nevysvetlil, pridal len ďalšie otázky a navyše to ani nemôžeme zaradiť medzi horor. Akčný film by bola lepšia kategorizácia. Zbytočný prídavok.

Hodnotenie: 2/10

Dreamkill

Polícia dostala nahrávku brutálnej vraždy tri dni predtým, ako sa skutok stal. Situácia sa opakuje, až kým nechytia človeka, ktorý nahrávky posielal. Je ním syn jedného z vyšetrovateľov, ktorý tvrdí, že má sny o budúcnosti a videorekordér ich nahráva.

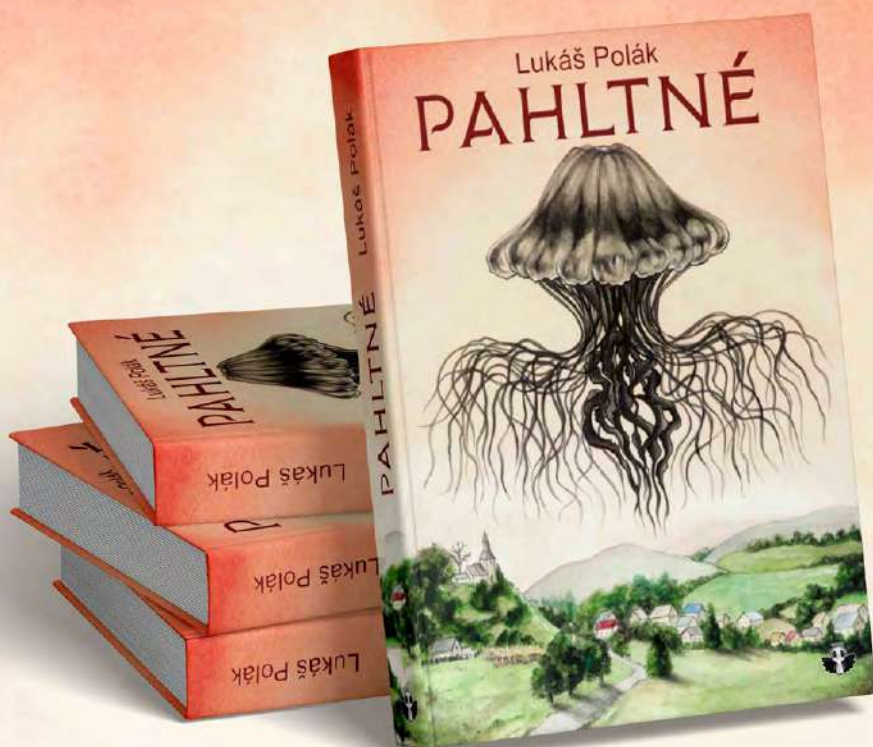
Ďalšie veľké meno v tejto sérii je Scott Derrickson, ktorého môžete poznať ako autora hororov *Sinister* (2012), *The Exorcism of Emily Rose* (2005) či *The Black Phone* (2021). Do VHS série prispel zrejme najväčším príbehom. Spojil kriminálny thriller so sci-fi námetom a obohatil ho hororovou brutalitou. Námet síce nie je taký šialený ako iné, no musím povedať, že ide o nadpriemerný kúsok. Záver bol predvídateľný, ale zároveň ukázkovo uzavrel príbeh.

Hodnotenie: 8/10

Pevne dúfam, že dáte sérii šancu a potvrdíte mi, že FFH stále žije a dokáže prekvapovať. Niekedy aj viac ako iné subžánre hororu.

PAHLTNÉ

Vitaj v dedine Pahltné. V obci, kde sa obyvateľom začali meniť chute. Nejde však o drobné zmeny, ale o riadne desivé. Ľudia dostávajú chuť na domácich miláčikov, kôru stromov, zhnité ovocie, alebo dokonca na samých seba. Jediný, kto dokáže čeliť hrozivým udalostiam, je otec Karol. Zvládne sa postaviť nepochopiteľným skutočnostiam, ktoré postihli jeho dedinu? Lukáš Polák predstavuje tajomný príbeh plný bodyhororových scén, mysterióznej atmosféry, dávky brutality, ale aj hľadania samého seba v malej dedine na Slovensku.

Máš odvahu navštíviť Pahltné?

**Už v októbri v predaji
od vydavateľstva Príbeh!**

NELLY ČERNOHORSKÁ SKRZE NĚHO A S NÍM A V NĚM

ilustrovala: Petra A. Kulagová

„Hajzle...“ zašeptala zkusmo a posunula se o krok dopředu. Dveře menší místnosti, v níž na ni Artur čekal, nebyly dovržené, a skrz škvíru tak viděl míhající se čern příbuzných, kteří se trousili do smutčné síně. Donesl se k němu šepot a... Beethoven? Samozřejmě. První větou z Měsíční sonáty se nemohlo nic pokazit.

Sledoval, jak se k němu přibližuje. Nebyl si jistý, proč si ho vůbec pozvali. Co jim asi tak mohl provést pětiletý kluk?

Žena zaváhala, ale vzápětí se jí obličej zhroutil v bolestné grimase a z očí jí vytryskly slzy. „Ty jeden zasraný hajzle!“ vydralo se jí z hrdla mezi vzlyky. Nato rychle došla až k němu, místností zaduněly podpatky, zpřímá se mu zahleděla do očí. Popotáhla a pohled jí najednou ztvrdl. „Nenávidím tě!“ zařvala. „Ne-ná-vi-dím! Zničil jsi nám život!“ Chytila ho za bradu – byl čerstvě oholený. Prsty měla studené a vlhké. „Dívej se na mě, když s tebou mluvím! Sakra!“ Koukla ke stropu. „Vidíš mě, Bože?“ vyplivla. „Vidíš ho? Ty, ty hajzle! Nenávidím tě!“ Rozplakala se ještě víc a sesula se.

Fajn, takže dneska zastupuju Nejvyššího, budiž. Sedl si na dlažbu a roztáhl nohy.

Tvář ho pořád páčila, ale nebyl čas soustředit se na takové prkotiny. Zadkem se pošoupl blíž a jemně ji chytil za ramena.

Vzhlédla a otřela si oči. Na moment jí zrak ulpěl na jeho stříbrné náušnici.

Rukávy černého saka se mu trochu povytáhly a daly tak vyniknout manželám tmavě šedé košile, když v dlaních sevřel její hlavu, mezitímco se snažil zachytit její pohled. „Musíte to pustit ven!“ přikázal.

„Nenávidím ho,“ zašeptala naléhavě s očima zabodnutýma do jeho.

Prostor kolem nich se náhle zmenšil a celý zčernal. „Já vím,“ zašeptal v odpověď. A pak do jeho mysli narazily obrazy. Neměl se jí tak otevírat. První cesta vlakem a menší šok, když se konečně rozjel. Ručičky natahující se k ní, aby ho ochránila na svém klíně. Nakonec čirá radost z míhajících se krajiny za oknem a z prostého uvědomění, že sedí ve skutečném vagonu. Pouštění draků... Nemocnice. Přístroje. Holé temeno, žádné obočí, bleďá pokožka a malý, bílý andělíček s potiskem zvířátek. Kapačka... Smutné, velké oči hledící do jejích a slabý stisk prstu, když ho hladila po studené paži. Šok. Strach. Bolest. Probdělé noci. Pochybnosti. Jisto-

ta a nakonec jen lepkavé bahno nenávisť. Páchlo to.

Najednou vyskočila a srazila ho na záda. Nestihl zareagovat, takže se hlavou praštil o zem. Byla nad ním, rukama opřená o jeho hrud', zdála se být o dost těžší, než by čekal. Drtila ho. Z úst jí kapaly sliny a vsakovaly se mu do černé kravaty. „Proč jsi mi vzal mého chlapečka?“ zeptala se nešťastně. „Jsi k ničemu! Jen bereš,“ plivla na něj a vložila do toho všechno své opovržení. Bylo skoro hmatatelné.

Pootevěřely se dveře a on cítil, jak se opadá zpět do reality. *Zdá se, že máš trochu problém, kámo*, proletělo mu hlavou.

„Začínáme,“ špitl příchozí, ale když spatřil scénu před sebou, přispěchal dovnitř. „Proboha, Heleno!“ sklonil se nad ženu a pohlídl jí po vlasech. „Pojď, je čas,“ poděbral jí pod lokty a pomohl jí na nohy. Palci jí setřel slzy a podal jí balíček papírových kapesníků. „Omlouvám se,“ pronesl směrem k muži choulícímu se v klubíčku. „Dobry?“ zeptal se ho.

Jen přikývl a začal se sbírat na všechny čtyři. Vrávoravě se postavil a ohmatal si zátylek.

Muž začal Helenu postrkovat před sebou. Krok však nyní měla lehčí, pohyb nebyl tak strnulý a záda shrbená. Zachytil už jen žal, ale zdravý, ne zhoubný, který sžírá srdce a do myšlenek podsouvá sebevraždu.

Zhluboka se nadechl, na deset zadržel a vydechl. Prohrábl si vlasy, upravil krava-

tu a zastrčil košili. Potichu se vplížil do síně. Kývnutím pozdravil stojící nejbliž vchodu a opřel se zády o zeď v opuštěném rohu. Rodina, příbuzní, známí... Truchlíci nad ztrátou dítěte.

„Princi můj maličký spi, ptáčkové sladce již sní...“, ozvala se druhá skladba. Pohled mu padl na bílou rakvičku vepředu a v tu chvíli se do jeho dlaně vsunula ručička. Ovšem když se kradmo podíval vedle sebe, nikdo tam nestál. Ze saka nenápadně vytáhl stříbrnou placatku a zhluboka se napil. *Tobhle bude dlouhej den...*

* * *

Stál na balkoně a kouřil. Město pod ním ozařovaly oranžové lampy. Na západě se v příkrádající se temnotě topily poslední záchvěvy slunečních paprsků. Přicházela noc. Koukal do rozsvícených oken a představoval si lidi, kteří tam bydlí. Rodiny. Milují se? Stihli si to říct? Odpouští si křivdy? Pochyboval. Praxe ukázala, že rádi mlčíme a všechno bolavé dusíme v sobě. Ale jednu bude pozdě...

„Nenávidím tě!“ vybuchlo mu v mysli, až se mu rozklepaly ruce a špaček vypadl z prstů.

„Mami?“ Velké, smutné, hnědé oči chlapečka, který ví, že Smrt už stojí za dveřmi.

„Spal jsi s mojí ženou, ty ubožáku!“ další hlas. „Myslíš, že to nevím? Shnij v pekle! Byli jsme kamarádi! Jak jsi mi to mohl udělat?“

Nahmatal mobil. *Prsim pr ijd* – snažil se vyfukat a zrak se mu začal mlžít. Odeslal zprávu. Chytil se za hlavu. Musel si sednout.

„Jdu se přesvědčit, že je po tobě. Kdybys nechcíp... Přisáhám Bohu, zabila bych tě, ožralo starý!“

„Zatančím si na tvém hrobě, až tu díru zasypou, tomu věř!“

„Vždycky jsi byl k ničemu, ani ti červi tě nebudou žrát...“

„Nenávidím tě!“

„Mami?“

Dýchal. Zhluboka. Nádech, zadržet, výdech. *Uklidni se.*

„Špíno!“

Klid, nabádal se.

„Zmrde!“

„Ticho!“ zařval a zakryl si uši, zatímco se jeho hlas rozlehl prázdným sídlištěm. U sousedů se rozštěkal pes. Pomalu se zvedl a opřel se o parapet. Třeštila mu hlava.

Prásk!

„Do prdele!“ uskočil dozadu, až vrazil do zábradlí. Kdyby tam nebylo, rozplácl by se o chodník o sedm pater níž. Do skla balkonových dveří zevnitř praštila čísi ruka tak silně, až se objevila trhлина. Na skle bledl mlžný otisk dlaně. Srdce mu bušilo. Opatrně vstoupil dovnitř.

Byt tonul ve tmě. „Haló?“ zavřel za sebou. Měkce našlapoval, naslouchal a pomalu rozsvěcel. Vedle se zase rozštěkal pes, zachytil uřvanou televizní reklamu, ale u něj byl klid. „Haló?“ zkusil to znovu.

Nic. Byl sám.

Vrátil se do kuchyně. Vytáhl krabičku s léky a nasucho polkl Sumatriptan. Lepší prášek na migrénu neznal. Do skleničky si napustil studenou vodu a napil se. Zapřel se čelem o skříňku nad dřezem a znovu zavřel oči. Dneska toho na něj bylo moc. Nahmatal si bouli a sykl. Kéž by byla příčinou jeho stavu, jenže si byl až moc dobře vědom, že o žádné halucinace nejde.

Crrrr, crr, crr, crrrrr! Probral ho zvonek. Jak se ocitl na gauči, nevěděl. Zamžoural na hodiny. Devět. Dvacet minut byl úplně mimo. Aspoň že hlava už nebolela, bylo mu mnohem líp. Došoural se k bzučáku a pustil Kladii. Pootevřel dveře a čekal. Ztichlou chodbou se nesl šramot výtahového motoru. Cvakly brzdy, zašuměly dveře, pak už jen dup, dup, dup a – ahoj mazlí!

Ještě než se stihla vzpamatovat, schoval ji ve svém náručí a přitiskl se k ní. Vcucl se do jejího tepla a obalil se její vůní. *Toble* byla skutečnost. Pod růžovým parfémem cítil i její přirozené pižmo. Dnes by tomu moc šancí nedával, ale přesto se mu postavil.

„Páchneš, zlatí!“ odstrčila ho. „Je ti dobře?“ zouvala se, ale přitom si prohlížela jeho kruhy pod očima.

Ustoupil, aby mohla projít. „Ty boty si ber dovnitř, prosím tě, předevěčím do nich sousedovi někdo nasral,“ řekl a vzal je s sebou. Zavřel. „Chyběla jsi mi.“

Políbila ho a škádlivě štípala do tváře. „Jak jako nasral?“

Rozhodil rukama. „Tak. Chtěl se about a v jedné měl hovno.“

„Fuj,“ ušklíbala se. „Jedl jsi?“

„Nic moc.“

„Tak co kdybych něco připravila a ty si zatím vlezeš pod sprchu? Hm? Vypadáš příšerně.“

„To by bylo fajn,“ přitáhl si ji k sobě, rukama sjel pod oblinu zadečku a nadzvedl ji. Nosem se otřel o její a zlehka ji kousl do krku.

Vylezl o deset minut později v oblaku páry a s ručníkem kolem pasu. Uplynulý den hodil za hlavu. Voda smyla všechen marast a on si pro tuto chvíli připadal jako vyměněný, a až se přitulil k jejímu tělu, odežene od sebe i tu neodbytnou samotu. Na konferenčním stolku čekal talíř s jednohubkami a sklenice s pomerančovým džusem. Klaudie se nakláněla nad pracovním stolem u okna. V notebooku hledala nějakou hudbu. Zastavil se uprostřed pokoje, aby si ji prohlédl. Byla prohnutá v pase a špulila na něj zadek v červených šatečkách. Pravou nohou si přejížděla přes opálené lýtko, čučela na monitor a kousala se do palce.

Přišel až k ní a přitiskl se jí k pŕlkám. Nahnul se jí nad zády s rukou na její, klikl myší a vybral Sweet Child O' mine. Stáhl jí ramínko na levém rameni a políbil ji na místo, kde původně bylo. Po-

dívala se na něj a chtěla se zvednout, ale zadržel ji s dlaní mezi lopatkami.

„Zůstaň takhle, prosím,“ zašeptal. Pohladil ji přes křivku páteře. „She's got a smile that it seems to me,“ broukal, mezitímco nadzvedával sukni a dlaněmi přejížděl chvějící se kůži na bocích. „Remind me of childhood memories.“ Krajka kalhotek se napjala a zařezala. Prdelku měla kulatou a tolik ženskou, že se mu z toho tajil dech. „Where everything was as fresh as the bright blue sky...“ Dlaní zajel mezi stehna, pod látku a vsunul jí tam prostředníček. Byla tak krásně vlhká!

Vzdychla.

Chtěl ji. Tak moc to dneska potřeboval. Erekece byla silná. Odvázal ručník a nechal ho spadnout na zem. Klekl si, a zatímco jí stahoval kalhotky, kousal ji do zadku. Líbal ji – od stehen přes podkolenní jamku až ke kotníkům. Nato se zvedl, plácl ji, znovu ji zkontroloval prstem a zajel do ní po kořen. Oběma rukama se zachytila desky stolu, přitiskla se k němu a začali se houpat. Táhle a hluboko. Na chvílku se zasníl a kopíroval pravidelný rytmus hudby. Roztáhl jí pŕlky, aby viděl, jak mizí v její kundičce a jak se mu při tom leskne. Zrychlil. Popadl ji za boky, pak vsunul ruku pod bříska a chytil ji za vlasy. Zatáhl. Zvrátila hlavu a správně se propjala. Dovnitř, ven, dovnitř a ven.

„Udělej se do mě,“ zašeptala chtivě.

Pres záda mu přejela ruka. „Zmrde!“
Zdalo se mu to? Otevřel oči. „Cos říkala?“

Trochu zpomalil.

„Nepřestávej!“ přirazila.

„Mrdej,“ zašeptal mu někdo do ucha.

Zježily se mu chlupy. Přízračný chlad postupoval od zátylku směrem dolů.

„Arte, co... ach... co je? Pojd', no tak,“ vrněla, znovu přirazila.

„Mrdej!“ zařvalo to na něj.

Zastavil, náhle celý měkký, a ohlédl se.

Vyklouzl ven.

„Mrdej! ZMRDE!“

Zakryl si uši a musel si dřepnout, jak se mu zatočila hlava. Rozplakal se jako děčko a schoulił se na koberec.

„Arture! Arte?!“ hladila ho. „Co je? Dobrý? No tak, už je to v pořádku,“ tišila ho a snažila se mu odtáhnout ruce z uší.

„Není to dobrý!“ štkal. „Já... já už nemůžu! Horší se to! Nechte mě být!“ zvolal.

„Proč pořád mluví? Jenom pomáhám, ať je nechaj odejít. Tak co po mně chcou? CO POŘÁD CHCETE, KURVA?!“

„Arture, proboha, nemusíš to dělat, ne? Zabal to. Najdi si jinej kšeft,“ naléhala. Předpokládala, že mu hrabe z jeho práce. Pevně ho držela a houpala s ním na své hrudi. „Najdeme pomoc, jo?“

Vymanil se z jejího sevření, natáhl se pro krabičku cigaret a otřel si slzy. Ruce se mu chvěly. Svezl se na podlahu a opřel se zády o gauč. Vlezla si za něj. Nechala ho, aby se jí znovu opřel o prsa. Políbila ho na temeni a pak ho něžně vískala ve vlasech.

Vzala mu cigáro a potáhla si. Koukali na stoupající kouř.

„Nechápu, proč to děláš. Terapie...“ odfrkla. „Pro koho? Tři takové pohřby a hledám psychologa. Pět a houpou se na klíce?!“

„To je krátké,“ odvětil zamyšleně.

„Co?“

„Bolí to. Dusila by ses zbytečně dlouho. Lano musí být dlouhé, ale zas ne moc, jinak se ti urve hlava.“

„Co to meleš?“

„Ale nic... Jsou na to tabulky...“ Zapálil si novou cigaretu. Opět byl schopen normálně uvažovat. „Před třemi lety se mi zabil brácha.“

„To vím.“

„Pro všechny to byla rána. Nečekali jsme to. Mladý, zdravý... A bum! Spěchal. Předjížděl, ale riskl to v zatáčce. Nevším si auta v protisměru. Motor vyletěl a spodek těla měl úplně na maděru. Řidič, co jel za ním, musel sledovat, jak umírá. Pomalu. Nedostal se k němu, dveře byly zaseknuté. A brácha se na něj celou tu dobu díval...“

„Ach bože...“

„Jo no... Zrovna jemu lidi nadávaj často...“ Potáhl a vyfoukl. „Máma byla... v šoku. Já jsem byl v šoku!? Chtěl jsem ho seřvat. Říct mu, jaký je debil, že měl vyjet dřív, že takhle se nejedzí! Že nás tu nechal – mě a mámu. Chtěl jsem mu říct, že vím, že mi tehdy zašláp křečka a já mu to nikdy neodpustil! Říct mu, jak mi bude chybět. Že ho mám rád...“

No pak mě napadlo, že to tak má víc lidí. A to já patřil mezi ty, co milovali. Byl jsem zrovna bez práce a potřeboval jsem prachy. Pár semestrů psychologie jsem za sebou měl, ale na to, aby po tobě lidi řvali, diplom nepotřebuješ. Tak jsem to zkusil,“ pokrčil rameny. „Lidi brzy zjistili, že je lepší, když svůj vztek vyblíjou na někoho živýho, u koho aspoň v očích vidí jakous takous reakci, než když v duchu křičí jen na ty ubožáky, co už to maj spočtený. Pořád si říkám, jak to není osobní, ale stejně si pak připadám jak to nejubožejší hovno. Nula. Ale... i to se dá skousnout.“

„Já bych to nedala.“

Pokrčil rameny. Potáhl. Vyfoukl. Zavřel oči a promnul si spánky.

„Hele, v čem je teda problém?“

Chvilí si jen mlčky dloubal kůžičku na levém palci, než zašeptal: „Jsou tu... Není to jednosměrná jízdenka.“

Trochu se stáhla do sebe. Poznal to z tónu jejího hlasu. „O čem to mluvíš?“

„Někdy vidím věci...“ zavrtěl hlavou. „Jsem jak spojka. Cítím je. Nejde jen o pozůstalé. Mrtví se zlobí taky.“ Uchechtl se. „Není to fér, víš? Nemůžou se ohradit. Jsou totiž mrtví. Bojím se... Bojím se, že prosákli a přilepili se na mě.“

„Pil jsi, Jirko,“ vzdychla. „Proč jsi jen pořád musel tolik pít?“

Seděla před ním souzená žena a naříkala, naříkala a naříkala. Ani nebrečela,

jen do něj neustále dula, koutky stažené dolů, kolem tenkých rtů vrásky z dlouholetých starostí. Koukala se na ruce, ani jednou se mu nepodívala do očí. V prstech žmoulala bílý kapesníček, kolena tiskla k sobě. Byla vyhublá jak smrt.

„Neměli jsme to s tebou lehké, ale pořád jsem přivírala oči. Nechtěla jsem rozbít rodinu. Tolerovala jsem ti zálety i facky. Nemusel jsi mě bít, Jirko. Nikdy jsem nepřišla na to, proč jsi mě tak nenáviděl. Modlila jsem se k Pánu Bohu a prosila ho o odpověď. Panenku Marii jsem každý den žádala, aby mi dala sílu vytrvat. A děti, Jirko... Skoro jsi nebyl doma. Kdo jim měl dělat tátu? Peněz bylo málo a ty... Pořád jsi jenom seděl v hospodě a pil a chodil za ženským a...“

Ten její monotónní, ukňouraný hlas mu pomalu začal lézt na nervy. Dnes to byl jeho druhý a naštěstí poslední pohřeb. Zadíval se jí na vršek skloněné hlavy a vlasy ulíznuté do pevného drdolu. Přemýšlel proč si přes ně ještě nedala nějaký šátek. Kolik jí mohlo být? Sedmatřicet? Ale už jimi prokvétala šed' a vůbec se to nesnažila zakrýt. Nebarvila se, nebyla namalovaná, oblečená v černé. Sice pochovávala svého muže, ale vsadil by se, že takhle vypadala běžně. Taková nemastná neslaná, ušklíbl se. Být Jirkou, taky by chlastal a proháněl sukně.

Kráva blbá! blesklo mu hlavou znihočehonic a na psou ho začala tlačit jeho stříbrná placatka. Dneska se ještě nesvla-

žil, ale po tomhle bude muset. Bože, nějak mu z té svíčkové báby vyschlo. No jo vlastně, vždyť byla každý den v kostele, jak na to mohl zapomenout? Nenápadně se koukl na hodinky. Bude mlít ještě dlouho? Začal podupávat nohou a sevřel opěrky, až mu zbělaly klouby. Potil se. Cítil, jak se mu pomalu zvedá tlak. A ona pořád mektala o hovnech a nevypadala, že s tím někdy skončí. Proč jsi pořád pil? Odešla ti játra, já ti říkala, že ti odejdou játra, blá blá, pitvořil se v duchu.

Noha mu podupávala stále rychleji a srdce bušilo. Tváře mu rudly a on měl chuť vykřiknout. Dup-dup-dup-dup-dup-dup-dup v rychlém staccatu. Jak palba ze samopalu.

„Drž hubu!“ Vyskočil.

Žena se tak lekla, že vyskočila ze židle, zakopla o vlastní nohu a spadla na zem.

„Drž už, kurva, tu svoji zasranou hubu!“

řval na ni svrchu, brunátný vzteky. Už to nevydržel. Sáh po placatce, odzátkoval ji a pořádně si zavdal. Pak si hřbetem ruky otřel rty. *Já mám fousy?* „Jestli konečně nezmlkneš, budu ti tu tvoji kušnu muset nechat zadrátovat!“ znovu si lokl a usmál se. Pohrozil jí prstem.

„Jirko?“ špitla žena. „To přece... Kriste můj, smiluj se!“ dodala a omdlela.

Překročil zhroucené tělo a vstrčil hlavu do dveří. „Prosím vás, pojdte mi pomoci,“ zavolal s předstíranou účastí na muže vcházejícího do budovy, „najednou mi tu omdlela.“

Ten okamžitě přispěchal a jal se křísit ležící.

Jakmile se střepal této nemilé povinnosti, vykročil ven a nastavil tvář slunci. S potěšením zjistil, že v kouzelném saku kromě placatky odpočívá také krabička cigaret, a tak si s chutí připálil Spartu a zamířil do Antona, hospůdky, která byla od hřbitova, co by kamenem dohodil.

Bum! ŠŠŠšš... ozvalo se zvenku, jak něco sjelo po vstupních dveřích a žuchlo na zem.

Co to kruci – zvedla oči od knížky.

Zašustění a opilé zvolání: „Kaudieeee, láska, to sem já!“ Bum! Ani se neobtěžoval zaklepat. Místo toho do dveří znovu udeřil hlavou. „Milááášku!“

Zevnitř se k němu začaly blížit rychlé kroky. Usmál se.

Zprudka otevřela. „Děláš si pr –“ zarázila se. Měla chuť říct i něco o ostudě, jenže to nestihla, protože jakmile Artur pozbyl dřevěné opory, po zádech se jí skulil k nohám. „Ty se mi zdáš!“ šeptala znechuceně, když viděla jeho poblitou košili a úsměv miminka.

„Ladieee,“ natáhl po ní ruce.

„Já tě asi zabiju!“ vydechla. „Jednou jo!“ Sehnula se k němu a podebrala ho pod rameny. „Bože, ty smrdíš!“ Zatáhla.

„Hihihí,“ šil sebou, „to lechtá.“

„Pomož mi trochu, blbečku, jsi těžký jak kráva! Tak postav se!“ tahala ho za sebou.

„Si budu blinkat...“ Dlouze říhl.
„Opovaž se, ty prase!“ opřela ho o stěnu, rychle rozrazila dveře na záchod a pak ho tam nasoukala. „Kde ses tak zřídil? Ne – nechci to vědět! Tu bud! Ani se nehni! A zvracej do hajzlu, jestli to na tebe přijde!“ Stáhla mu sako a šla dát vařit vodu na kávu. Vrátila se se studeným hadrem, který mu chtěla dát za krk, ale zjistila, že usnul. *Boží!* Dřepla si k němu a chvíli na něj koukala, než mu aspoň trochu otřela obličej, svlékla košili a povolila kalhoty, aby ho nikde nevhodně netlačily. Rozhodně nechtěla mít obhozenou stěnu ani podlahu. Vlastně litovala, že mu vůbec otevřela. *No ale už ho tu máš* – koukla dolů a vzdychla. Naštěstí nevypadal, že by měl v plánu se v brzké době vzbudit. Zašla pro deku, kterou rozložila vedle něj, a opatrně ho na ni překulila na bok. Jen zamručel a schoulil se do klubíčka. Nakonec se rozhodla stáhnout mu i kalhoty. Hned to všechno hodí do pračky.

Probudil se v – hodinky neměl, byl rozlámáný, prokřehlý zimou a všude tma jak v řiti – *kde to do prdele sem? a Au!* Když si uvědomil, jak ho bolí hlava. Vrávoravě se postavil. Oporu hledal u zdi. Nahmatal vypínač. *Moje oči! Kurva, moje oči!* Nadával v duchu a poslepu vpadl do šera. Opatrně procházel neznámým prostředím, než si uvědomil, že zase tak neznámé není. Byl u Klaudie a původní otázka měla znít spíš – jak se sem vůbec dostal?

To poslední, co si pamatoval, byla pauza mezi pohřby.

Jakžtakž potichu se došoural do kuchyně, rozsvítil nad digestoří, otevřel horní skříňku a z nejvyšší poličky sundal krabici od bot, v níž měla Klaudie svoji lékárníčku. Potřeboval něco na hlavu. Nakonec do sebe kopl dva ibalginy, zapil je vodou a chvíli nato už letěl zpátky na toaletu, aby to všechno vyhodil ven.

Klaudii probralo dávení a následný splav čeřící hladinu v záchodové míse. I jí z toho natáhlo, a tak se zakryla peřinou a zacpala uši. Napočítala do padesáti a pak vystrčila hlavu. Bylo ticho, jen na záchodě se svítilo. Vylezla z postele, zachumlala se do županu a šla ho zkontrolovat. Seděl na zemi, lokty na kolenou a hlavu v dlaních.

„Jak je?“ zeptala se s rukama založenými na hrudi.

„Chci umřít,“ zaskuhral, „ale lepší.“

„Štěstí,“ zašklebila se.

„Můžu si dát sprchu? Pak vypadnu.“

„Neblbni, nepošlu tě domů v takovém stavu?!“

„Měla bys. Strašně se stydím... Promiň mi to...“

„Můžeš mi říct, cos prováděl? Takhle tě vůbec neznám!“

Zavrtěl hlavou. „Když já si to nepamatuju...“ řekl zoufale. „Mám úplný okno!“

Nakonec se jí ho zželelo, a proto ho po sprše pustila k sobě do postele. Věděla, že

i kdyby nakrásně chtěl, nebude mít sílu nic zkoušet, což jí vyhovovalo. Ještě pořád měla v nose ozón z blitků a před očima hnědou skvrnu s neidentifikovatelnými bílými kousky, co měl na košili. Sex byl v tuto chvíli to poslední, na co měla chuť. Jakmile si však lehl a zachumlal se do peřiny, spal jak dřevo. Ona si vzpomněla, že mu vyprala věci, takže teď je ještě musela dát sušit.

Zašla pro tři věšáky a vytáhla z pračky ubohou hromádku. Šedou košili, černé sako, černé kalhoty, černou kravatu... To se snad zlískal přímo na pohřbu?! Nakřčila nos. Možné to bylo. Třeba ho pak pozvali na panáky. Někde v bytě něco spadlo a rozkutálelo se po zemi. Zvedla se, aby se šla podívat, co ten hňup zas vyvedl, a za chůze na věšáku rovnala košili, zbytek držela v podpaží.

Spal, jak kdyby ho do vody hodili. Ohlédla se a znovu se zaposlouchala, nic dalšího však slyšet nebylo. Chvíli se rozmýšlela, kam pověsit jeho svršky. Nakonec věšáky zahákla o vrchní lištu šatní skříně. Zívla. Hodiny na nočním stolku ukazovaly 02:20. No ještěže zítra – vlastně dneska – nemusela vstávat, byla sobota. Zajde se napít, vyčůrat, pozhasíná a taky zalehne.

Když seděla na záchodě a moč zurčela po porcelánu, na dveře někdo třikrát zabušil. Nadskočila, jak se lekla. „Už budu, vydrž!“ zvolala, spláchla, ale jak otevřela, na chodbě nikdo nestál a z ložnice se k ní

doneslo zachrápání. „Arture! Nedělej si ze mě prdel, to ti rychle otrnulo!“

Žádná reakce.

„Arture?!“ Vyročila směrem k ložnici. „Nesnáším ty tvoje pohřební vtípky!“ Než zhasla na záchodě, rychle hmátla po vypínači, aby rozsvítla v chodbě. Zacloumala klikou vchodových dveří – zamčeno. Koupelna prázdná. Rozsvítla v kuchyni – v pořádku. Zhasla. Obývací pokoj byl také jako jindy, a přesto byla přesvědčená, že tady s nimi ještě někdo je. Teď měla splašený, cítila, jak se jí do tváří nahrnula krev, ale dlaně měla chladné a zpocené. Najednou se rozběhla přímo do ložnice. Sebrala veškerou zbylou odvalu, cestou zhasla i v chodbě, ale to už stačily jen tři dlouhé kroky a vskočila do postele k Arturovi. Zapadla pod peřinu, spodní část si složila pod chodidla, lehla si a ani nedutala. Poslouchala a koukala do stropu. *Nic tu není, nic tu není, nic tu není*, opakovala si v duchu. Tmu pokoje něžně zmírňoval běžný světelný smog města, ale otevřené dveře do chodby jí začaly připomínat vykopanou díru hrobu.

„Řekni mu, ať jde pryč,“ zamumlal Artur ze spaní.

Chytila ho za ruku a silně sevřela víčka. Když jí bylo špatně, máma jí vždycky říkala, aby myslela na něco pěkného. Představila si růžovou barvu a pak jí před očima vytanul obrázek buclatého, mourovatého kotěte s modrýma očima a poutový balonek.

„Íííí, at jde pryč! At jde pryč!“ zakvíčel najednou ustrašeně Artur, zakopal nohama, jako kdyby ho něco chytilo, a posadil se. Mžoural kamsi před sebe a celý se chvěl.

Vykřikla současně s ním. Krve by se v ní nedořezal. Rychle šmátrala po vypínači na lampičce, ale když konečně nahmatala šňůru, cosi ji pohladilo po zápěstí. „Ty vole, ty vole!“ ustřelila rukou a vyjekla, rychle s ní zatřepala a otřela si ji do trička. „Arture!“ Praštila do něj, vyskočila z postele a běžela rozsvítit. Funěla a s třesoucími se koleny se otáčela kolem své osy. Nikde nic. Jen Artur seděl uprostřed lůžka, zmateně na ni koukal a protíral si oči. „Ježíš, Klaudie, tys mě vyděsila!“

Vzbudila se po třetí a zjistila, že Artur už vedle ní neleží. Události noci se jí v denním světle zdály neskutečné jak noční můra, než že by se opravdu staly. Všimla si, že zmizelo i Arturovo oblečení. Také jí zatáhl žaluzie, aby se vyspala do krásy, a dveře od ložnice za sebou tiše zavřel.

„Lásko,“ zavolala, „jsi tady?“

Ticho.

Přetočila se na bok a na peřině si všimla lístečku, ale než si ho stihla přečíst, zavznil jí mobil.

Bylo půl druhé odpoledne, když Přema zapadl na hajzly, povolil si kravatu, sklopil prkýnko a posadil se. Ruce se mu třás-

ly, jak z kapsy vytahoval malý dealerák, z něhož si prsty nabral špetku pika, podržel ji na palci, ten narval do nosu a šňupl. A ještě jednou. *Ci krávo!* Zamrkal a zaklonil hlavu. Chvilku počkal, pak vstal, odklopil víko, vychcal se a vylezl ven. Se splachováním se neobtěžoval. Zastavil u umyvadla a zkontroloval se v zrcadle. Z rukou vytvořil dvě pomyslné bouchačky, přímhouřil oko, zamířil a vystřelil na sebe. „BANG!“ naznačil pusou. Foukl na hlavě, kývl na svůj podobený kšicht v odraze a vydal se do pohřební síně za fotrem. Cestou potkal plačící matku, která ho odchytila, ulízlá mu patku a utáhla kravatu.

„Běž se s ním rozloučit, Přemečku,“ zmáčkla mu paži a vysmrkala se do staromódního kapesníku. „Byl by rád...“ fňukla.

Přesně to měl Přema v plánu. Jakmile ji ztratil z dohledu, zatřásl hlavou a prohrábl si vlasy, aby nevypadal jak Hitler, zaťal pěsti a protřepal ruce, poskočil a tanečním krokem, který se snažil trochu mírnit, připlul k rakvi. Trůnila úplně vepředu, kolem byla hromada kytek, asi aby zakryly tu rychnu, a u zdi stály z každé strany dva jakési ozdobné stojany, mezi něž se v muzeích upínal ten tlustý špagát.

Mohutně popotáhl a nahlédl do rakve. „Pičo!“ polkl a na chvilku se odvrátil. Oklepal se. Koutkem oka zkontroloval, kdo všechno ho pozoruje, avšak zdálo se, že se nikdo nedívá. Většina lidí už sedě-

la na svých místech, koukala si na nohy a brečela. Znovu přistoupil k rakvi a olízl si rty. Sebral veškerou odvalu a vztáhl ruku nad mrtvého. Pěkně pomalu. Cítil, jak mu z čela stéká pot, jedna kapička se mu houpala na špičce nosu. Byl nervózní a bylo mu vedro. Z dálky to muselo působit tak, že se odhodlává věnovat tátovi poslední pohazení, ale jakmile se jeho ruka spustila až do rakve, začal mrtvému prohmatávat kapsy, jestli tam náhodou nemá nějaké prachy. *Aspoň kilčo, přál si.*

Najednou ho za zápěstí chytila ruka. Polekal se a chtěl se vysmeknout, ale stisk byl pevný. Stál před ním cizí chlap se stříbrnou náušnicí v pravém uchu a divně se usmíval. Byl celý v černém, jen košili měl šedou. *Možná farář?* Napadlo ho. *Ten by měl kolárek, blbe.* Pátřavě se na něj zadíval, *co může chtít?*

„Loučím se s fotrem,“ řekl.

„To vyprávěj svojí matce,“ odpálkoval ho, „zase jsi přišel krást, Přemysle. Buď chlap a přiznej se. Přemek dlouhá ruka, co? Córka,“ posmíval se mu.

„O co vám jde?“ Tohle bylo zvláštní, jak to mohl vědět? „Radši vysmahni, frajere, a starej se vo svý,“ odsekl.

„To nejde, Přemysle. Měli bychom si vážně promluvit.“

Ten týpek ho začínal srát. „Pusťte mě!“ zavřel výhružně.

„Nebo co?“ zeptal se chlap. A přestože byl jeho obličej neproniknutelná maska, v očích měl úsměšek. „Tady prachy nena-

jdeš. Jdu pod zem, ne do banky, hlupáku!“

„C-co?“ Přemek kousek ustoupil, ten hlas... to... Nemožné!

Muž si ho přitáhl blíž a přes rakev se nahnul k jeho uchu: „Jsi největší omyl mého života, synu. Kdybych jen věděl, co z tebe vyroste, vzal bych tě přes hlavu lopatou už v kolíbce.“ Sevření zesílilo, až měl pocit, že mu rozdrtil maličké kůstky v zápěstí. Přemek se v jeho úchopu začal škubat, jak ho pohltily mužovy oči, jež předtím rozhodně nebyly dozelena. „A teď vypadni od mé rakve, feťáku!“

„Kurva!“ vydechl nevěřicně a neznámý muž ho pustil. Tah jeho úsilí vysmeknout se způsobil, že v ten moment ztratil rovnováhu, udělal dva vrávoravé kroky a přepadl dozadu.

Muž se k němu pomalu blížil, na rtech měl upíří škleb, oči přibité přesně do těch jeho a přísahal by, že se mu tvář ztrácí v jakémsi podivném mihotání, z něhož prosakuje obličej jeho táty. Po čtyřech couval pryč od rakve směrem ke zdi a litoval, že se na pohřby nenosí hnědé obleky.

Muž byl nad ním. Sklonil se. „Přemysle,“ zasyčel, „kdy už se konečně zachováš správně?“

„Zrúdo!“ zařval Přemek, když úžas přešel v obudné poznání.

V sále se rozhostilo takřka hrobové ticho a všichni přihlízející rázem ztuhli.

Přemek už neměl kam ustoupit. Vrávoravě se postavil a panika do něj vlila nový

život. Téměř poslepu nahmatal ozdobný stojan, rozmáchl se a švihl.

Babky v první řadě obhodila rozstříknutá krev.

„Áááá,“ zavyl Přemek, stojan před sebou jak beranidlo, a rozběhl se přímo proti otci. Náraz je oba shodil na zem. Přemek byl zhnusen, když zabořil ruce do zdánlivě mokřavého těla, z něhož se vylínil takový smrad, že musel polknout zvratky. Lidé ječeli. Celá první řada se skryla mezi židle.

Znovu sebral stojan. Náprah a švih.

V kůži na obličejí se objevila prasklina táhnoucí se od čela pod okem a dolů kolem nosu.

Náprah a švih.

Švy pod Přemkovými pažemi povolily a ruply. Z úst spolu s krví vyletěly dva zuby, aby obloukem dopadly před tetičku Trudku.

Švih a na sněhově bílou krajku zdobící rakev dostříkly rozmělněné kusy mozku. Nos se proboural do kaše uvnitř lebky a přestal existovat. Obličej ztratil původní tvar a na hranu stojanu se přilepily cucky tkáně s kousky hnědých vlasů.

„Přemysle!“ zařval kdosi. Zezadu přibíhali pohřební zřízenci. „To stačí! Přestaň!“

Ale Přemysl neslyšel. Tupá hrana těžkého stojanu dál dopadala na hlavu, která teď připomínala spíš rozbitou vaničku s mletým hovězím.

„Přemečku,“ zapíštěla jeho máma, když

se trochu vzpamatovala, „pro lásku Boží, přestaň! Co ti ten nebohý pán udělal?“ Oči vytřeštěné za skly brýlí, na nichž ulpěly zasychající, rudé kapky. Nato si brýle sundala, dýchla na ně, povytáhla cíp halenky a snažila se je vyleštit. Zamžourala, jak chtěla zaostřit na jatka před sebou. „Přemečku, pojď ke mně, prosím tě, buď hodný chlapec,“ přemlouvala ho.

„Ne! Paní!“ snažili se ji zastavit, ale to už přerušila jeho poslední rozmach, chytila ho za paži a tahala k sobě.

„Přemečku, ššš, to je pan Artur, pohřební konzultant,“ mluvila na něj jak na malého kluka, „jsem si jistá, že ať už ti řekl cokoli, snažil se ti jen poskytnout útěchu. Tak pojď, omluvíme se mu, ano?“ Klekla si vedle rozdrčené hlavy. Přemka přiměla, aby si přisedl k ní. Nebránil se, zdálo se mu to *správně*. Chytila bezvládnou Arturovu ruku. Začala s ní gestikulovat a promluvila rádoby hlubokým mužským hlasem: „Ahoj Přemku, já jsem Artur, budeme kamarádi, chceš? Chichichi,“ začala se hihňat. Pak chytila Přemkovu ruku, vložila ji do Arturovy a pronesla: „Ahoj Arture, já jsem Přemek a chci si s tebou hrát...“

„Haló?“ přijala hovor z neznámého čísla. Spojení bylo slabé a ve sluchátku to divně škvrcelo. „Haló?“ zopakovala a trochu se předklonila, jako by tím snad mohla slyšet lépe.

„Klaudieeee,“ zašeptal kdosi z dálky.
„Haló, špatně vás slyším!“
„Jsem tady, Klaudieeee.“
„Arture?“ Jen šum a praskání. „Arture!
Kde jsi, odkud voláš, vůbec tě neslyším!“
„Za dveřmi, Klaudieeee...“ Zapraskání.
„Čekám...“
Klaudie vzhlédla a koukla na dveře. „Ar-
ture, to není vtípné!“
Za sklem v šeru chodby, jako by někdo
stál.

„Arture –“ Seskočila z postele. Stín se
zachvěl a spojení se přerušilo. Otevřela.
Nikdo tam nebyl. „Arture!“ zavolala do
sluchátka. „Arture!!“

Ticho.

Zamířila zpět k lůžku a sebrala lísteček:
MUSEL JSEM DO PRÁCE. NE-
CHTĚL JSEM TĚ BUDIT. VRÁ-
TÍM SE.
ARTUR

KONEC

NELLY ČERNOHORSKÁ

Spisovatelka, básniřka, korektorka, redaktorka. Narodila se v Opavě a s rodinou žije nedaleko malebného městečka Hradec nad Moravicí v područí čtyř rozmazlených koček. Na Ostravské univerzitě vystudovala český jazyk spolu s hudební výchovou, a než se jí podařilo zakotvit u knih, vystřídala různá zaměstnání, z nichž to NEJ byla práce veterinární sestřičky.

Jako svou srdeční záležitost bere právě hororový žánr a potěší ji vše, co se jakkoli dotýká čarodějnic, paranormálních jevů či pověrečných vyprávění. Její horší část si libuje v nemravné poezii v duchu lidové slovesnosti.

V roce 2021 debutovala hororovou knihou *Zlovolné bytosti* (Pointa), následovala novelka *Oko čarodějnice* (Golden Dog), která měla tu čest odstartovat edici *Zrnka temnoty*. Kromě toho má ještě drabble zářez *Pečovatelka* v hororovém pololetníku *Krátký řez* (č. 3, 05/2023, Golden Dog). Nedávno vydalo nakladatelství Golden Dog sbírku eroticky laděných básní s výmluvným názvem *Čuňazie*.

RECENZIA

OWL GOINGBACK

CROTA

napsal: Radoslav Kozák

Prvky z mytológie pôvodných Američanov sa v hororoch vyskytujú pomerne často. S obľubou ich využíva napríklad britský spisovateľ Graham Masterton, ktorého knihu *Lesní duch* sme zrecenzovali v našom predošlom čísle. Vydavateľstvo Golden Dog tentoraz siahlo v edícii *Světový horor* po románe, ktorého autorom je priamo pôvodný Američan. Owl Goingback využíva prvky svojej kultúry umne. Pôsobia exoticky, no predsa realisticky.

Román *Crota* sa zrodil v roku 1996 a bol nominovaný na najprestížnejšie ocenenie hororu a temnej fantasy, *Bram Stoker Award*, ktoré Owl Goingback nakoniec získal až za román *Coyote Rage*. V deväťdesiatom šiestom ho však porazila *Zelená míla*. Poďme sa teda spoločne pozrieť, čo sa za úspechom knihy skrýva a či si ho naozaj zaslúži.

Rok vydania: 2023

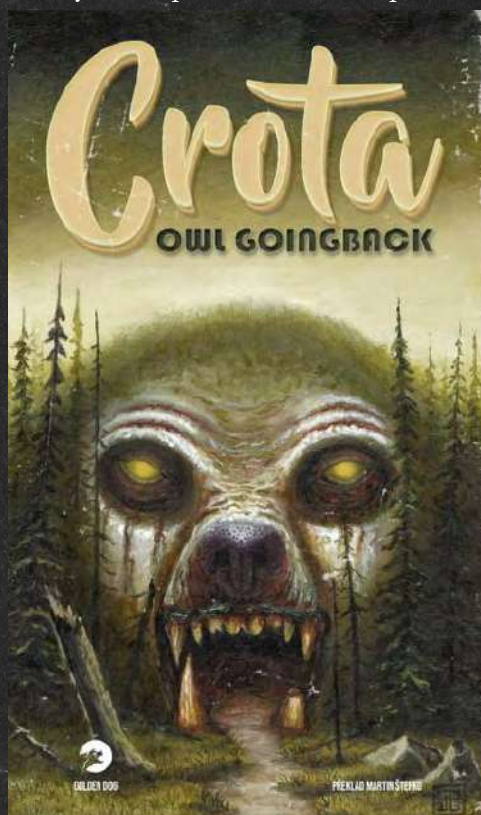
Vydavateľstvo: Golden Dog

Počet strán: 264

Jazyk: český

Väzba: mäkká, brožovaná

Sleduje vás pár žiariacich žltých očí
Buddyho po ceste na raňde zradí jeho Harley (alebo presnejšie zradí Buddy jeho, lebo zabudne natankovať), tak je nútený kráčať potme. Začne mať pocit, že

ho niečo pozoruje. Najskôr to bude nejaké zviera, myslí si. Tipuje niečo malé. Králik alebo, prinajhoršom, namosúreného psa. Lenže mylí sa. Čoskoro sa za ním púšťa to, čo pokladá za medveďa. Sleduje ho to až k cintorínu, kde Buddyho takmer zrazí vodič kamiónu. Ten šoféra presviedča, že ho prenasleduje grizly. No opäť sa mylí. Po stáročiach spánku sa totiž prebudila temná bytosť z dávnych legiend. Takto začína Crota svoje besnenie.

Mŕtvolý neuniknú pozornosti miestneho šerifa Skipa ani správcu parku Little Hawka. Výsledky pitvy nabádajú k vysvetleniu, že by mohlo ísť o obrovské zviera, no telo zavesené vysoko na strome tomu odporuje. Niečo tu nehrá. A naši dvaja hrdinovia – šerif prostredníctvom vyšetrovacích metód a Hawk vďaka šamanským schopnostiam, ktoré ho naučili jeho predkovia – sa snažia zistiť, aké zlo sa usídlilo v mestečku. To ešte netušia, že pátranie ich zavedie na spoločnú cestu.

Creature feature s prvkami šamanizmu
Crota ponúka zaujímavý mix. V srdci ide o klasický *creature feature* horor s nezastaviteľným monštrum a akčnými scénami plnými striekajúcej krvi, plaziacich sa čriev, praskajúcich kostí a odhryznutých kusov mäsa. Ako ozvláštnenie autor ponúka pomerne výdatnú príchuť indiánskej mytológie v podobe mysterióznych šamanských rituálov a vyvolávania duchov predkov.

Hoci vydavateľstvo Golden Dog vypustilo knihu minulý rok, pôvodne vyšla už v roku 1996. No pri čítaní si to azda ani nevšimnete. Text pôsobí aj po takmer dvoch dekádach aktuálne a čerstvo.

Owl Goingback stavil na poctivý horor. Vzal nezastaviteľnú silu prírody, napumpoval ju do tela zvláštneho tvora a vypustil ho na jedno malé mestečko s názvom Logan v štáte Missouri. A nechal ho poriadne sa vyblázniť. Nie iba na ľuďoch, ale aj na zvieratách. Za jednu z najpickejších scén knihy pokladám súboj Crotu s plemenným býkom Bubbom, ktorý bol takým krásnym bčkovým momentom, že som sa pri ňom celý čas usmieval. Jednoducho vystihoval hororovú zábavu, akú od tohto druhu literatúry očakávam.

Zo začiatku mi výstavba príbehu pripomínala obľúbené romány Jamesa Herberta (napríklad *The Rats* alebo *The Fog*), ktorý rád ponúka nezávislé scény vraždenia nových a nových postáv nejakým netradičným spôsobom, kým konečne jedna prežije a stane sa hlavným hrdinom. Tým vytvára akési minipríbehy (povedky) v rámci väčšieho celku. A hoci ma tento spôsob baví, trošku ním trpí lineárnosť textu.

Owl Goingback však jednotlivé scény prepojil s oveľa väčším citom pre príbeh. Rozhodne tak silno neudierajú do očí. Dej vďaka tomu pôsobí svižnejšie,

CHARON

pretože naozaj napreduje, neskáče len z jednej scény na druhú. Autor to dosahuje tým, že nám predstaví hlavných hrdinov skôr, vďaka čomu máme možnosť sledovať viac ako iba besnenie titulného monštra. Môžeme sa popri ňom sústrediť aj na príbeh ľudských postáv, ktoré navyše nie sú pasívne. Skip, ale najmä Little Hawk, sú, práve naopak, aktívnymi nositeľmi deja a hýbu ho tak, aby sa nakoniec ich príbehy prešli s Crotom a mohli ho zastaviť (alebo on ich?).

Ak by som mal niečo skritizovať, bola by to pasáž, ktorá predchádza zostupu skupiny policajtov do podzemia. Autor nám síce poodhaľuje čo-to z miestnej politiky v snahe trochu načrtnúť charakter zástupcu Lloyda, no vzhľadom na

spôsob, akým to urobí, a to, čo sa o ňom dozvieme, príbehu táto pasáž veľmi nepomohla. Ak by sme sa sústredili skôr na členov skupiny strážcov zákona a mohli ich viacej spoznať, sympatizovať s nimi, bol by nasledujúci lov podstatne napínavejší. Je však treba uznať, že hutnú atmosféru sa podarilo vybudovať napriek tomuto nedostatku.

Poctivá zábava a brutálna jazda

Crotu ako literárne dielo vystihuje azda najlepšie slovo, ktoré som použil už niekoľkokrát: zábava. Iste, Owl Goingback podsúva čitateľovi zaujímavé myšlienky, úvahy o domorodých Američanoch, o našich predkoch, o úcte k nim i k prírode. Ale v prvom rade nás

berie na brutálnu jazdu s hrozivou príšerou, od ktorej sa nechceme odtrhnúť. Text sa číta rýchlo, plynie jednoducho a nenútené. Určite pri ňom zaplesá aj vaše temné hororové srdce. Pokiaľ vám ho Crotu nevytrhne z hrude.

PAVEL CHODŮR

Navštívte:

BAZÁR DÉMONOV

Dostupné v každom dobrom kníhkupectve.

KATARÍNA SOYKA SLUČKA

ilustrovala: Nikola Danišová

Hmla horskej cesty rozháňala Majine predstavy o bezoblačnej oblohe a bielom piesku so slnečníkmi z banánových listov. Cez ťažké dažďové kvapky padajúce v prúdoch na okno Fábie sotva videla les. Stromy utekali presne opačným smerom akým sa staré auto uberalo.

Maja nemohla Adamovi nič vyčítať. Veď si želala aby sa konečne odstrihli od civilizácie, dopriali si ticho a upokojili tak nervy, presne ako jej radil lekár. Lenže snívala skôr o ostrove v Karibiku, než o horskej chate kdesi na samote a bez signálu.

Že manželka na dovolenku vôbec dostala, považovala za úspech. Ale prečo vybral schátranú dieru, o ktorú nik nejavil záujem?! Nik si ju neprenajal prinajmenšom pár rokov!

Lebo jeho kolega potreboval prelomiť zlú karmu, či čo to vlastne, uvažovala zlostne. Vraj, zlú karmu! Nechcel si priznať, že záujemcom nemá čo ponúknuť. Na takú finitu mohol skočiť jedine Adam. Ten obyčajne okrem počítača totiž iné nároky ani nemal. A počítač mať nebude!

Zazrela na muža. Sedel za volantom a spokojne si vypiskoval sezónnu odr-

hovačku „*tididá, tididadá*“, ani mu nena- padlo, že manželka jeho výberom dovolenkovej destinácie trpí.

Jej myseľ medzitým zaplavila vlna nepodstatných obáv. *Jeleň na ceste, útok medveďa alebo hoci lesný duch? Ako by sme privolali záchranku?!* Pohľadom kĺzala po okolí, skákala po rozhojdaných vetvách, blúdila medzi kmeňmi.

Až odrazu zahliadla v bočnom zrkadle čosi visieť zo stromu. Siluetu, podobnú ľudskej, ktorá stále rýchlejšie strácala tvar a vpíjala sa do okolia.

Lenže Majine predstavy prelud dokresľovali, pridávali nepríjemné detaily, ozelenenú tvár, miestami bez kože, s mužskými črtami, vyžratú až na mäso. V lícnej kosti sa neznámemu zahniezdili červy, hmýrili sa a mrvili, skoro bolo počuť ich mľaskanie. Lebka muža mizla pod bielymi telami príživníkov, ktorí výživnú dreň. Odrazu muž otvoril viečka a žltý hnis nahromadený v jeho očných jamkách vystrekol stolovníkom ozvláštniť šťavnatú pochúťku.

„Adam!“ Maja s krikom zdrapla muža za lakeť, takže strhol volant a skoro zbehli do jarku, čo by na ceste bez krajnice

znamenal katastrofu. Na vyludnenom mieste sa sotva dalo predpokladať, že pôjde niekto okolo, alebo tam čo i len zaletí „vtáčik-letáčik“.

Maja ešte hlavou roztriasala obraz absence s rozpadnutou tvárou a už musela čeliť Adamovmu výstižnému pohľadu.

„Niečo som zbadala,“ bránila sa mu. „Cúvneš trochu?“ potiahla pokorne, presvedčená, že sa nemýli. Niečo videla!

Jej muž bez rečí zaradil spiatocku, úplne stačil jeho výrečný výdych. Potom zabrzdil a pozrel sa na ženu. Držal sa dobre. Kým zo začiatku jej vidiny ostro komentoval, teraz už len zatínal zuby.

Starý pršiplášť! Roztrhaný na framforce sa trepotal vo vetre.

Maja stiahla okienko a vyklonila sa. Dážď ju zalial studenou sprchou.

„Mali by sme ísť,“ hlesol Adam. „V lese sa stmieva skôr, tak aby sme neprišli do tmy. Bude potrebné pripraviť drevo do krbu.“ Bolo mu ľúto, že nie je spokojná. Snažil sa. Naozaj jej chcel urobiť radosť, ibaže dávno nevedel ako.

Stiahla hlavu medzi ramená a pokojne si zotrela slzy. Zlievali sa s dažďom a spolu jej stekali po líci. Bola si istá, že Adam si ich nevšimne.

Pohli sa.

Horskú cestu vysypanú kamením pomaly pohltila vysoká tráva. Pred nimi stáli dve budovy, jedna väčšia, druhá menšia, chata a latrina. Boli na mieste. Keď vystúpili z auta, akurát dopršalo. Stmie-

vanie zahalilo chatu z dreva sčerneného vlhkosťou a nedostatkom starostlivosti do temného pláštá, prúdy prízemnej hmly sa nepozvaným príšelcom plietli popod nohy a trhali sa do chumáčov.

Adam vytiahol z vrecka nohavíc kolegove kľúče a zobral kufre. Odomkol a pootváral, čo šlo.

Pavúkom ubytovaným v okeniciach posvietil na starostlivo utajované pozície, preto sa nespokojne rozutekali poschovávať do množstva drobných dier.

Maja vstúpila za ním.

Elektrina! rozosmiala sa zúfalo, keď vedľa vchodových dverí otočila vypínačom a rozblikala tak dve žiarovky bez tienidla. Jedna visela na čiernom kábli pod schodiskom vedúcim hore do podkrovia. Zrejme mala osvetľovať gauč s krbom, asi spoločenskú miestnosť, ale nestačila nato. Gauč s prestieradlom pôsobil pod jej biednym dohľadom pokrytý dlhým tieňom až pietne. A mĺkvo. Ako truhla. V jeho útrobach sa mohla tlačiť mŕtvola. Alebo jej časti.

Druhá žiarovka sa zas snažila odhaliť, čo sa nachádza v kuchyni. No možno to chcela veľmi rafinovane ukryť. V kuchyni totiž nebolo vidieť nič. Dokonca aj stará pec tam zívava prázdnotou, akoby v nej ani nikdy netlel oheň. Do chladničky v rohu pri okne ktosi odložil dlhé nabrúsené nože, sekáč na mäso a mačetu. Agregát chladničku neutiahol, tak nemrazila. Očividne nahrádzala príborník...

bez lyžíc a vidličiek. Teda, skôr príručnú zbrojnicu.

Maja vyšla na poschodie, hore v spálni otvorila okenicu, no veľa svetla ňou nepreniklo. Do podkrovia elektrické vedenie nik nedoviedol.

Elektrické nevedenie, bôľne sa uškrnula a chystala sa priniesť si aspoň svietnik so sviečkami, aby ním vylepšila svetlo-temné skóre. Do prichádzajúcej noci trochu zúfalý počín!

Toaletu pod tým istým schodiskom prekryvala ťažká doska prebitá klincami. Bola z nej dobrá stolička, bez ohľadu na jej pôvodný účel. Vodu ktosi odstavil úplne, splachovať sa nedalo. Latrína pred chatou pôvodne nikoho nelákala, náhle jej význam stúpol.

Adam sa vrátil s košom dreva. Spotený fučal ako lokomotíva, dlho si nedoprial poriadny pohyb. Zapálil v krbe, zhasol svetlo, vytiahol slivovicu a zahľadel sa na plamene olizujúce krbové presklenie, ktoré chránilo príbytok pred iskrami.

Trocha tepla a praskanie ohňa vypätú atmosféru upokojilo. Už sú raz tu, budú sa snažiť aspoň zmierniť obojstranné sklamanie.

„Podme navliecť obliečky na periny, kým nenastane úplná tma,” mužovo rozjímanie prerušila Maja.

Neochotne sa zdvihol z gauča a spolu vyšli strmým schodiskom k preskleným dverám do izby, v ktorej sa chystali stráviť

noc. Prekročili prah. Zaprášené zákutia žalovali o nezájme.

„Prečo to radšej nepredá?!” vyhrkla Maja neuvážene. Neskoro oľutovala svoju trúfalosť.

Adam sa zložil na čerstvo navlečené periny.

„Myslel som, že budeš mať radosť.”

„Chcela som oddych a trochu luxusu, nie otrocké zabezpečovanie základných životných potrieb,” valilo sa z nej, no tresnutie vchodových dverí jej sťažnosti prerušilo. Vyplašená sa strhla a v manželových očiach hľadala záchranu.

„Nedovierajú. Budeme sa radšej zamykať,” sklopil zrak. Možno až vtedy pochopil jej neopodstatnené obavy a strach. Nerád si pripúšťal, že skutočne ide o diagnózu. A on ju dotiahol na samotu do lesa. Mlčky vstal, zišiel dole schodiskom aj spodnou miestnosťou, počula ho mordovať sa so zámkom.

Očividné zmrákanie sa v kútoch izby ju vydusilo. Znovu jej podsúvalo predstavy. Obrovská skriňa za komínom zavrzgala, akoby sa chystala jej vyrozprávať svoje strašné tajomstvá.

Vraj sa v každej ukrýva kostlivec, napadlo Maji. *Možno práve klopú vybielenými bnatmi? Chcú sa dostať von. Škriabu na drevo...*

Treba s tým prestať! napomenula sa a chvatne zbehla za manželom.

Vchodové dvere sa mu doslova trhali z rúk, nie a nie ich dovrieť.

„Akoby ich niekto držal z druhej strany,” zasmial sa. Jeho pokus o vtip však vyšiel naprázdno. Nemyslel to tak. Jazyček zámku totiž zahrzdavel a vzdoroval klúčiču. Adam chcel svoju ženu pobaviť, lenže ju zalial studený pot. „Prepáč,” šepol a konečne dvere zamkol. Potom podišiel k nej, aby ju v objatí upokojil. „V pondelok môžeme odísť, ak sa ti tu cez víkend nezapáči, dobre?” zdvihol jej bradu.

Príkývla.

„Nájdeme si niečo iné,” dodal, aby uverila, že prípadný odchod myslí vážne.

Vytiahli si zásoby z domu, pár rezňov a zemiakovú kašu. Keď si naplnili žalúdky, zvyšky znovu zabalili do prepravky.

„Zanesiem to do pivnice,” zberal sa Adam k dverám.

„Idem s tebou!” vyskočila Maja v obave, aby ju nepohltila opustenosť neznámeho prostredia. Okrem odevov a jedla, ktoré si sami priniesli, nič nenasvedčovalo tomu, že by na chate kedy bývali nejaký ľudia. Nepovaľovali sa tam žiadne osobné veci.

Až na nože, spomenula si.

Adam zasvietil baterku, pretože šero už vonku vystieralo aj schody z terasy do pivnice. Netúžil sa skotúľať do trávy. Opatrne zostupovali popri chate k ťažkým plechovým dverám.

Bývalá garáž bola, na rozdiel od chaty, plná ošatenia. Hneď pri vstupe stáli čierne gumené čizmy, na stene visel cez pre-

šivaný kabát na vešiaku ešte sivý klobúk. Pohľad na hoci dávnu ľudskú prítomnosť manželom pomohol. Odložili svoje jedlo a trochu si vydýchli.

Maja sa dokonca usmiala a žmurkla na muža: „Musím si zájst...” nedokončila, len prekrížila nohy do nevydareného X, aby ho pobavila. Chytil ju okolo pása, pobozkal a spolu zašli pred chatu k latrine, na ktorej sa Maja zavrela medzi štyri stenami z drevených latiek aj s baterkou. Nebolo jej to príjemné. Baterku si vložila do ústa, aby si mohla rozopnúť zips. Spreď ústa sa jej valila para.

Po chvíli začula prašťať drevo, akoby sa ktosi zakrádal poza latrínu. Spozornela.

„Majka?” ozval sa Adamov vystrašený hlas.

Maja si rýchlo dotiahla zips a vyletela z dverí: „Čo je?!”

Čakal ju. Vrátila mu baterku a v obavách si ho obzerala, či sa mu niečo nestalo, čo ho vyplašilo.

„Čo, čo je?!” zatiahol prekvapene. „Nič,” pokrútil hlavou a zasvietil na trávu.

„Nič? Tak prečo si ma volal?!” srdila sa, lebo ju bezdôvodne vyľakal. Nikdy nedokázal odhadnúť svoje ftípyky!

„Nevolal,” uchechtol sa, akoby si vymýšľala. Asi na oplátku, za tie hlúposti s vchodovými dverami.

Blížili sa k chate, keď zbadala čierny tieň. Vychádzal z tmy na terasu. Zastal. Odrazu sa do ohňom osvetlenej chaty otvorili

dvere, v ktorých stál niekto v prešivanom kabáte, klobúku a čižmách.

Adam sa najskôr zarazil. Maja tentoraz zrejme nebola jediná, kto má vidiny. Pozrel sa na ženu s údivom vo očiach a bez zbytočných rečí zrýchлил krok.

Nad kľučkou do chaty na pár sekúnd zaváhal, no stlačil ju a vošiel dnu.

Nikoho nevideli.

„Je tu niekto?“ zavola. Jeho otázka však ostala bez odpovede.

Maja sa ho krčovitо držala, najradšej by ostala vonku... Vlastne nie, vonku by za nič neostala! Adam vyrazil ku kuchyni, Maja si opatrne sadla na pohovku pred krbom.

Nie je to truhla, nie je to truhla! opakovala si. A z mysle odháňala obrazy kostnatých prstov, ktoré sa vystrkovali z úložného priestoru.

Pozorovala manžela, ktorý ďalej po neznámom návštevníkovi pátral. Predsa ho videli!

Nikoho nenašiel. A pohľad plný otázok upriamil na svoju vydesenú polovičku. Tá mu prstom naznačila na poschodie. Prikývol.

No práve keď už sa chystal stúpiť na prvý zo schodov, vchodové dvere sa otvorili. Za nimi prázdno. V Maji by sa krvi nedorezal.

Adam sa vrátil, aby ich zavrel. Potiahol k sebe, čosi ich potiahol od neho. Ešte raz svoj pokus zopakoval, tentoraz úspešne. Radšej dvere rovno zamkol.

Znovu sa vybral schodiskom do hornej izby, v rukách baterka.

Maja vypliešťała oči do šera, pozorovala rohy miestnosti ponorené do tmy ako myška z diery. V čiernych oknách nedotklivosť, mrazivý chlad. Okenice pootvárali aby hneď ráno vpustili dnu prvé lúče slnka. Teraz na ňu púšťali iba hrôzu.

Zazrela v nich svetlý bod! Zablikal a zmizol. Uvedomila si, že ju zo všetkých strán obklopuje prázdno. Sklenené výplne nič neprehrádzali, len na ňu ticho civali. Striehli na ňu.

Prečo si domáci nedal do okien závesy?

Vníkala vŕzganie podlahy nad hlavou a túžila po jedinom, aby sa k nej Adam čo najrýchlejšie vrátil.

Namiesto toho ktosi zaklopal na vchodové dvere. V rovnakej chvíli pohyb na poschodí ustal.

Klopanie sa zopakovalo.

„Adam?“ vykričla s nervami vybičovými na doraz Maja.

„To som ja, Majka. Otvor!“ spoza dverí sa ozval Adamov hlas a v podkroví s rachotom spadlo niečo veľké. Nato sa tam ozvali kroky. Neustali, ale postupne schádzali z horného poschodia.

Maja mala strach.

Papuče, rifle, červené tričko... našťastie Adam!

„Niekto klope!“ vrhla sa na neho, ešte nestihol dostúpiť na podlahu. Takmer ho zo schodov strhla

„Určite?“ spochybnil jej domýšľavý sluch, no vzápätí sa za to napomenul.

Nato neznámy za dverami zaklopal ešte raz, hlasnejšie, zrejme aby Adama presvedčil. Manželia si vymenili pohľady. Adam vyrazil k dverám, odomkol ich a otvoril.

Dupot nôh sa vytratil kdesi za rohom na terase.

„Počkaj!“ Adam s krikom zo svojho ramena striasol manželkinu ruku a rozbehol sa za zvukom.

Na terasu by za ním nevybehla. Usadila sa na gauči pred krbom a bála sa aj pohnúť hlavou.

Keď znova ktosi zaklopal, nijako nezaoreagovala.

Otvorili sa dvere. Vstúpil zahalený muž. V tesnom závese za ním vošiel Adam.

„Dobrý večer!“ pozdravil muž v prešívanom kabáte, so sivým klobúkom na hlave. Na nohách mal gumené čižmy. „Mám chatu neďaleko,“ vysvetľoval obom.

Nedokázali od neho odtrhnúť zrak. V miestnosti sa náhle prudko ochladilo, mráz im štiplavo prepaľoval rozumné vysvetlenia.

„Málokedy sem niekto zájde, po tom, čo sa tu prihodilo,“ spustil muž a zrejme očakával ich chápané prikyvovanie.

Lenže oni nemali potuchy, o čom hovoria, čo sa prihodilo. A ani sa to netúžili dozvedieť.

„Predošlý majiteľ sa tu obesil,“ nedal sa odradiť ich meravým nezáujmom muž.

„Dávno sa tu nik nezastavil. Myslel som si, že chatu predajú. Takže vy ste nový majiteľ?“ otočil sa na Adama.

„Netušil som, že má chata susedov,“ oplatil mu Adam podozrievavo namiesto odpovede. Predošlým majiteľom bol kolegov otec. Obesil sa. O tom Adam počul. Netušil však, že sa obesil na tejto chate. Nízka návštevnosť objektu sa odrazu javila ako opodstatnená.

„Pochádzam z dolnej dediny, býval som pri cintoríne. Ľudia vraveli, že to prináša smolu,“ uškrnul sa muž s tvárou stále prekrytou tieňom klobúka.

„Adam Cíbej,“ Majin muž po krátkom zaváhaní ponúkol príchodzíemu ruku na pozdrav.

Muž sa odmlčal a vzápätí sa vydal späť k dverám.

„Pôjdem ja,“ vyšiel nimi von.

Adam sa spýtavo zahľadel na manželku, potom sa rozbehol von, skontrolovať, kam záhadný sused zmizol. Otvoril dvere a započúval sa do ticha. Muž, akoby sa vyparil.

„Zájdem sa pozrieť do pivnice,“ nechcel svojej zhrozenej polovičke prezradiť, že aj jemu sa situácia prestala pozdávať a ide sa pozrieť či z pivnice nezmizli čižmy s kabátom a klobúk. Sotva však vyšiel von...

„Spolu podme!“ Maja ho zdrapila za rukáv košele.

Nenamietal. Naopak, bol rád, že nemusí ísť sám.

Vešiaky v pivnici boli prázdne, ani čižmy nestáli na mieste. Len rezňov sa nik nedotkol. Manželia sa báli situáciu nahlas komentovať, akoby sa vyslovená hrôza zdala reálnejšia.

Adam vytiahol mobil a vyfukal doň kolegovo číslo. Pokus o hovor sa nevydaril. Skontroloval signál, skutočne bol na nule, presne ako mu kolega sľuboval.

„Ráno sa zbalíme a zmizneme,” nechcel detinsky zutekať, sú predsa dospelí ľudia. Mali by záležitosti riešiť s rozvahou. Ale ostávať viac netúžil.

„Podme hneď!” zavzlykala Maja. Pobyt sa jej dostatočne zhnusil, nemienila vydržať až do rána zabalená pod perinou. Takto si dovolenku nepredstavovala.

Prikývol.

Z pivnice zobrali rezne aj kašu, Majka Adamovi zobrala kľúče zovreté medzi prstami aj baterku a zamkla plechové dvere. Prebehli schodiskom popri chate a vošli dnu.

V chate sa svietilo. Boli by prisahali, že odkedy zapálili v krbe, rozhodli sa elektrinu šetriť. Pohľad im obom padol na vešiak v zádverí. Prešívák, klobúk, na zemi gumáky.

„Susedko?!” zakričal Adam, ale akosi cítil, že mu nik neodpovie. Zvyšky večere odložil na stôl pred krbom, rozsvietil baterku a vybral sa s ňou do horných schodov.

„Idem aj ja!” nedala sa odbiť jeho polovička, dole by sama neostala. Držala sa muža

ako kliešť, ale aj tak sa bála, že by ju niekto mohol stiahnuť za nohu. Prilepila sa k stene, z očí pritom nespúšťala mužov chrbát.

„Vyzlečieme periny,” začal Adam, pokračujúc prah, ale Maja ho prerušila: „Kašli na to! Nech ti ich prinesie do práce, radšej podme!” vyhrkla v obave, ktorá ich žmýkala oboch. Adam podal žene baterku a zdvihol kufre. Zišli s nimi dole.

„Zober hrnce!” napomenul si ženu a vytvoril prieduch v krbe. Zhasol elektrinu a zamkol chatu.

Okenice nechali pootvárané, veď si ich majiteľ sám zavrie. Veci poukladali do auta, nasadli a naštartovali.

Volant ťahal do strany, guma prednej pneumatiky vpravo zvláštne vŕzgala. Adam vypol motor a vystúpil z auta. Maja vybehla za ním.

„Defekt,” skonštatoval očividnú skutočnosť a vzdychol si. „Musíme prečkať do rána. Po tme ju nevymením.”

Maja sa rozplakala. Zatála mu prsty do ramena, nik by ju neprinútil aby ho pustila.

Znovu teda rozsvietili v chate a zamkli za sebou dvere. Adamovi padol pohľad na slivovicu. Aj sa potešil, že na ňu zabudol. Otvoril fľašu, upil si z nej poriadny dúšok a začal rozprávať: „Sme to prehnali,” rehotal sa. „Chudák sused, musí si o nás myslieť... ako sme na neho vyvaľovali oči!” plieskal sa do kolien a zadúšal sa smiechom.

„Ani ti nepodal ruku,” pokúsila sa namietnuť jeho zbytočne triezva polovička.

Z hora sa ozval rachot, čosi sa tam kotúľalo po zemi. Maja zhíkla.

„Sú tu možno myši, plch alebo lasica,” asi ju prehovárал jej manžel. Alebo sa ju pokúšal priviesť k rozumu.

Došlo jej, že je v tom strachu sama.

Ešte si niekoľkokrát uhol zo slivovice a zdvihol sa z gauča. Vystúpil do podkrovia.

Chichúňal sa aj keď si v topánkach líhal do čisto-bielej postele. Maja ho vyzula, k posteli si pod okno priložila stoličku so svetníkom. Nemienila zhasínať, ba rozhodla sa hliadkovať po celú noc.

Prebudilo ju tresnutie vchodových dverí. Otvorené oči vyvalovala do temnoty, sviečka musela dávno dohorieť. Bála sa načiahnuť po baterku, ktorú si pod vankúš odložil Adam. Počula kroky, ktosi si odkasľal. Zimomriavky ju sťahovali do drobného kľbka. Perinu si vytiahla až pod nos, nechala si trčať iba nosné dierky.

Kroky smerovali do schodov, vystupovali jeden po druhom. Schody vŕzgali, sekundoval im čísi namáhaný dych. Zastal za sklenými dverami do spálne, kde zmlkol.

Nasledujúce ticho Maju mučilo. Strachom jej stuhli svaly, nehýbala sa. Vtom zacítila, ako sa čosi dotklo špičky jej nosa. Čosi mäkké, chladné a vlhké. Cudzie!

„Adam!” neudržala sa a vykrikla.

Jej muž vystrelil do sedu ako z praku. Zavesitiel baterku. Skoro sa ho zlakla viac než

neviditeľného návštevníka. Svetlo mu tieňmi dokreslilo pod očami čierne zlovestné podkovy.

„Čo je?!” obrátil sa na ňu, keď nič podozrivé nezbadal.

„Niekto tu je,” šepla stále prikrytá. „Počula som otvárať dvere.”

„Veď som zamkol,” namietol. No predsa spomenul si na podivné udalosti z večera. Vzdychoval si, zhodil zo seba perinu a obul si papuče. „Zájdem sa pozrieť,” rezignoval.

„Nechod,” fňukla. Nepočúval ju. „Počkaj aspoň, kým zapálím sviečku!” roztrasenými rukami narýchlo škrtla zápalkou.

Adam už medzitým zišiel dole, do miestnosti s krbom. Chvilu tam šuchotal, potom s tým prestal. Úplne.

Nepokoj bez zvukov sa natahoval. Aj zakričať by sa Maja bála. Možno by mala aspoň nakuknúť schodiskom, čo sa dole deje. Opatrne, aby ju nebolo počuť, zdvihla perinu a jednu nohu si spustila z postele.

Vtom ju čosi schmatlo za členok.

„Adam!” zvýskla hrôzou a prestala sa ovládať. „Adááám!”

Železné zovretie ju sťahovalo, nemala dostatok síl, aby sa ubránila. Nevyhla sa stene, ktorú od postele oddelovala iba úzka ulička, a udrela si tvár.

„Čo vystrájaš?!” ozval sa jej za chrbtom. Stál tam Adam s fľašou slivovice v ruke.

Tlak na členku povolil. Vystrelila na posteľ ako šíp a cez plač a vzlyky mužovi vysvetľovala: „Je pod posteľou. Ťahal ma. Narazila som...”

Adam pokojne odložil fľašu na zem a zohol sa aj s baterkou pod posteľ. Čiastočne sa vplazil dnu, mrvil nohami.

Maja zatiaľ so srdcom v krku pozorovala temné tiene. Stáli sa po stenách, posúvali sa, prechádzali presklenými dverami k schodisku.

Cvak!

Začula a nadskočila od úľaku.

Dostali Adama!

„Do riti!“ jej muž zreval a narychlo sa súkal z úzkeho priestoru pod posteľou.

Narovnal sa a pokrútil hlavou. Pravú ruku si pridržal ľavou, stekala mu po nej krv.

„Nič tam nie, len pasca na myši. Chytil som sa do nej,“ skonštatoval rozmrzene. Zobral slivovicu, vylial si ju na prsty, potiahol si z nej zo dva dúšky a vyliezol na posteľ. „Ak chceš, tak sa presvedč,“ fľašu odložil k posteli, žene podal baterku a otočil sa jej chrbtom. O malú chvíľu nato už zas spokojne oddychoval.

Maja na seba natiahla perinu. Oči by nezažmúrila, teraz už rozhodne mienila prečkať do rána.

Sprvu vôbec neverila, že počuje zvuk motora. Ktosi naštartoval ich Fabiu a rýchlostný pedál vytláčal nadoraz, potom ho púšťal.

Hlasné trúbenie zobudilo aj Adama. Posadil sa a zahľad sa na Maju, ktorej okrem nosa trčala z periny ešte ruka s baterkou. Mierila ňou na strop.

„Daj mi ju, ty máš sviečku!“ chystal sa preveriť situáciu Adam.

Síce pokrútila hlavou, no nechala si baterku vytrhnúť z ruky.

Motor auta nabehol na pravidelný rytmus, zapriadol namieste.

Adam zišiel dole k vchodovým dverám, zaštrngal kľúčmi a chatu odomkol.

„Hej!“ vyhrkol odrazu nespokojne a vzápätí sa ozval jeho výkrik naplnený bolesťou. Tupé úderý sprevádzali nezrozumiteľné slová, ďalší rev a... náhle ticho. Aj motor ktosi vypol.

Nato bolo počuť kroky na terase a tresnutie vchodových dverí. Kľúče, zamykanie. Pískanie! Melódia sezónneho šlágra „*tididá, tididá*“.

„Je niekto hore?“ zdola sa ozval cudzí mužský hlas.

Maja nereagovala. Neznámy prešiel k schodisku. Pot sa z nej valil v prúdoch. Vytiahla sa spod periny a opatrne sa pregúľala na Adamovu polovicu posteľe. Natiahla nohu čo najďalej od okraja a stúpila na podlahu. Tíško precupitala k skrini a zavrela sa v nej.

Kostlivec. Myslel jej podsúvala zlomyseľný smiech. *Chichichi, ty si kostlivec!*

Sadla si, schúlila sa do seba a napäto počúvala cudzí dych sprevádzajúci praskanie jednotlivých stupienkov na ceste k jej skrýši. Jej vlastný dych sa zrážal do bielej pary a tá zas do oblaku, ktorý sa neustále rozrastal a ňaťahoval. Chladil. Zavlnil sa jej pred očami, zaliezol jej až za krk, kde ju studenými prstami uchopil. Vytvoril sa jej tam pramienok vody, ktorý jej stekal po chrbte.

Tesným priestorom sa rozliehal šepot: „Šššš,“ nezrozumiteľné zvuky naberali význam. Slová sa plazili okolo Maji ako had, vyslovovali jej meno: „Máájááá, Máájáá...!“
„Viem, kde si,“ z preludov ju vytrhol mužský smiech. Stál blízko. Pristúpil k skrini...
Kľčovito sa ešte viac natlačila do rohu. K jej ušiam sa prerezávalo vŕzganie pántov, dvere skrine sa odchyľili.

Vykrikla a posadila sa na posteli. Celá zmáčaná dychčala do tmy, sviečka dávno vyhasla. Maja zrejme zaspala ani netušila kedy. Adam vedľa nej spokojne oddychoval.

„Adam...“ odrazu miestnosťou zaznel mužský hlas, ozval sa z miesta pri jej nohách.

Maju oblihal horúci pot.

Zdola začula klopanie.

A ďalšie, oveľa hlasnejšie, akoby chcel niekto vchodové dvere rovno vyvaliť.

Násilie páchané na dreve sa stupňovalo, keď začal neznámy namiesto rúk používať na klopanie nohy.

„Adam!“ zatriasla manželom, aby vstal.

Neochotne sa prevalil na bok a oprel sa na lakti: „Čo je?!”

Neodpovedala. Nechala ho, nech si sám uvedomí, čo sa deje.

Zasvietil baterku a posadil sa.

„Hádam nehorí?!” zakričal.

Búchanie zdola stíchlo.

„Idem sa tam pozrieť,“ odkryl si perinu a zložil nohy na zem, našuchol si papuče.

„Nechod,“ šepla Maja.

„Zasviet si svetník, hneď som späť!” vyzval ju a počkal, kým svetlo plameňa oživí knôt.

Maja sa v duchu zaprisahala, že za ním nepôjde, ani keby sa čo robilo.

Zišiel k dolným dverám, odomkol. Zrejme nimi iba vykukol, lebo ich po chvíli zas zavrel.

Nato sa mlčky prechádzal popred krb. Keď začula pískanie letnej melódie „*tididá, tididadá*“, koreňky vlasov jej stuhli na hlave.

Plameň jej sviečky sa odrazu roztancoval, akoby sa miestnosťou previal vietor. Na stenách sa rozkmitali tiene. Jasne rozoznávala siluetu za sklenenou výplňou dverí, pritom k nej zdola stále doliehalo Adamovo pískanie.

Silueta sa pohla.

Maji sa roztriasli ruky, nevládala si perinu udržať pod nosom. Sedela odhodlaná prijať, čo jej osud nadelil.

Spoza rohu vyšiel Adam, v rukách fľaša slivovice.

Pískanie „*tididá, tididadá*“ zdola neutíchlo.

„Kto to bol?” opýtala sa.

„Nikto,“ odpovedal Adam, akoby sa nechumelilo, a zastal pred posteľou.

„Počula som pískanie,“ protestovala neschopne, jej ruky prezrádzali jej obavy.

„To som bol ja,“ rozosmial sa nepríčetne a začal si písať „*tididá, tididadá*“, tú istú melódiu, akoby nepočul, že už si ju písa niekto iný. Odložil fľašu a sadol si na posteľ.

Vtom sa k nej prudko zvrtoľ: „Chceš sa prebudit?!”

Vykrikla. Otvorila oči a zahľadela sa do tmy. Sviečka musela dávno vyhasnúť.

Nepočula Adamov dych. Vystrčila ruku, aby ho vedľa seba nahmatala. Nebol tam. Napäto potláčala svoje obavy. Absolútne ticho navôkol ju ničilo.

Kam zmizol?

Ticho sa natahovalo. Odhodlala sa siahnúť pod jeho vankúš a vytiahnuť odtiaľ baterku. Zsvietila. Najskôr preverila miesto, na ktorom si pamätala siluetu muža.

Bol to sen! napomenula sa.

Keď sa uistila, že za dverami nik nestojí, zaváhala. Oknom pri posteli už presvitalo brieždenie.

Možno sa dožijeme svitania.

Zvonku začula ťahavý nárek. Hlas spoznávala bez pochybností, patrila Adamovi. Niekoľko tvrdých rán a zakaždým Adamov hlas akoby slabol.

Vyskočila z postele, zbehla dole po schodoch a zamierila rovno k chladničke. Vytiahla z nej jeden z tých veľkých nožov a zovrela ho v ruke. Potom sa znovu započúvala do zvukov prebúdzajúceho sa rána. Kroky. Zopár nádychov, „*tididá, tididadá*“ pískanie. Melódia, ktorá ju pochovávala za živa.

Maja jemne našľapovala aby sa dostala k vchodovým dverám. Tam zastala za zástenou.

Pískanie aj kroky sa približovali.

Ktosi siahol na kľučku.

Maja sa pripravila zasadiť mu úder.

Najprv uvidela gumáky, potom prešívany kabát a klobúk. Nezaváhala. Niekoľkokrát za sebou bodla.

Adamovi vypadli z rúk kusy dreva aj sekera. Klesol na koleno, nato sa zložil na bok. Chrčal a celé jeho telo sa otriasalo v predsmrtnom kŕči. Jeho krv sa pomaly zahrýzala do mramorovej dlažby ako príliv do pobrežia, zaplavovala ju.

„Adam!” Maja vykrikla a zdesená ním zamykslovala. V hlave jej hučalo.

Vtom začula z diaľky sa vynárať akýsi zvláštny zvuk. Motor. Blížilo sa auto.

Vybehla von.

Ranné zore rozháňali z oblohy chmáry, takže bolo pomedzi stromy vidieť bielu Octaviu.

Maja zastala na terase. Z Octavie vystúpil Adamov kolega.

„Máte sa?” zamával jej na pozdrav.

Neodpovedala. Čakala, či sa nerozplynie, či sa niečo neprihodi, alebo si nezačne písať. V ruke pritom neprestajne zvierala svoj zakrvavený nôž.

Muž k nej podišiel bližšie. Zbadal v jej ruke hrozivý predmet.

„Stalo sa niečo?” zväznel a začal sa pohybovať skôr obozretne. Prešiel okolo nej a zastal na prahu chaty. „Čo sa...?” nedokončil.

Venoval jej vystrašený pohľad, zaspätkoval a pokúsil sa popri nej zas bezpečne prejsť k svojmu autu.

Vďaka tomu si uvedomila, že je skutočný. „Nie,” odhodila smrťou poznačený nôž. „Počkajte! Všetko sa vysvetlí.” Rozbehla sa za ním.

On už naskočil do auta a rýchlo sa v ňom zamkol.

Trieskala mu pästou na okno a zakrvavila sklo.

„Počkajte!” kričala aj kopala do dverí, ale Adamov kolega naštartoval a pridal plyn.

Zastala. Strnulo pozorovala ako sa stráca na horskej ceste. Spustila sa do trávy, hlavu si zložila do dlaní a tupo ignorovala okolie.

Prebral ju zvuk policajných sirén kdesi v diaľke. Privrela oči, okolie sa pred ňou zavlnilo v slzavej hmle.

„Chcem sa prebudiť, chcem sa prebudiť,” šepkala si stále dokola.

Náhle zdvihla tvár, pretože jej zastretý pohľad upútalo zvláštne pohojdávanie sa čohosi vo vetre. Zaostrila medzi konáre najbližšej borovice, čosi z nej viselo. Podišla bližšie a smutno sa usmiala.

Nemotorne sa snažila vyliezť do koruny. Šmýkalo ju, strhávala so sebou kusy kôry. Zachytila sa o hrubý konár, po ktorom sa s námahou posúvala až k lanu. Jednou rukou sa načiahla za slučku, natiahla si ju na krk. Potom so spokojným výrazom v tvári skočila.

Čierne gumáky sa pomaly zosúvali po jej nohaviciach, odrazu sa odlepili od drobných nôh a skončili v tráve.

KATARÍNA SOYKA

Pochádza zo Žiliny. Čítanie Zamarovského ju priviedlo k štúdiu latinčiny a histórie na Univerzitu Komenského do Bratislavy, ku ktorému si neskôr pridala ešte čínsky jazyk. Pracovala pre čínsku rodinu Li, potom na Veľvyslanectve Čínskej ľudovej republiky, ďalej na Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky, ale naplnila ju až vlastná literárna tvorba. Uprednostňuje fantastický žáner, no publikovala aj non-fiction poviedku Šach-mat v zbierke *Proti besom* (Slovart, 2022) o Móricovi Beňovskom, ktorého život fikciu pripomínal. V roku 2011 bol Soyke publikovaný prvý fantasy román *Sklený vrch*, o rok nato (2012) spolu s Lenonou Štiblaríkovou založila vydavateľstvo Hydra zamerané výhradne na žánre sci-fi, fantasy a žánrový horor. Soyka inklinuje k romantickej fantastike. Svoje čarodejnice, strigy, bosorky a liečiteľky zasadzuje do fiktívnej minulosti i modernej súčasnosti, jej hrdinky sa však nestratia ani v nekonečnom vesmíre. Len občas sa Soyka rada aj bojí.

Temné příběhy pretkané vodami Váhu

KRVAVÉ POVAŽIE

ČÍTAJ, LEBAK SA BOJÍŠ RÁD!

VLASTNOU KRVOU

ROZHOVOR S AUTORMI POVIEDOK

pýtala sa: Andrea Farkašová

Aká je vaša najranejšia spomienka na prvý stret s hororom?

Mort Castle:

Zabudol som, čo bolo prvé, ale obe boli z roku 1957: Buď *King Kong* alebo *Frankenstein*. *King Kong* bol v televízii celý týždeň. Pozeral som ho na 12-palcovom televíznom prijímači Emerson. Muselo to byť v piatok, pretože som mohol na druhý deň dlho spať, keďže nebola škola. Vydesilo ma to hlavne preto, že *King Kong* zaútočil na vyvýšený vlak a ja som býval dve minúty chôdze od vyvýšených vlakov a často som nimi chodil. Celé roky som si predstavoval, ako *Kongove* veľké prsty prechádzajú cez okno vožňa, v ktorom som išiel do centra Chicaga.

Frankenstein v sobotu večer odštartoval klasiku s názvom *Shock Theater* (1957). Marvin, taký beatnik v okuliaroch s rohovinovým rámom a roláku, pôsobil ako vtipný hosťiteľ programu. Ten film bol dosť strašidelný, takže ho moja teta Kate nechcela pozeráť so mnou. Tiež si pamätám, že sme si objednali pizzu z *Congress Pizzeria*. Stála dolár a tridsať centov. Tých tridsať centov bolo za donášku.

Nelly Černohorská:

Když nepočítám strašidelné a do jistě míry také násilné klasické pohádky, tak prvním hororem, co jsem viděla zfilmovaný, byla *Kingova Carrie* (1976) s úžasnou Sissy Spacek v hlavní roli, a to byla láska na první pohled.

Andrej Oško:

Povedal by som, že to bude *Votrelec* (1979). Myslím, že som bol ešte v škôlke, keď som prvýkrát započul rozhovor o príšere, ktorá sa prehrýzla von z nejakej ženy. Neskôr sa ukázalo, že som si to predstavoval dosť odlišne, než to bolo vo filme, no moja predstava bola dosť krvavá na to, aby som z nej mával kde-tu nočné mory.

Katarína Soyka:

Je to jasné – film *Vražda v električke* (ale možno sa volal inak, ja som si ho takto zapamätala). Bola som ešte malá a nechcela som to vidieť. Šofér si električku ráno vysával a vysávačom vytiahol spod sedadla ženskú hlavu. Vždy som potom po nástupe do akéhokoľvek dopravného prostriedku najskôr kontrolovala sedadlá.

Jana Tabačková:

Keď som bola malá, hrozne ma vydesila animovaná rozprávka *Jack a fazuľka* (1974). Bála som sa obra a nechcela to pozerat', až napokon naši cez Jacka na kazetu (áno, bolo to tak dávno) nahrali niečo iné. Pokiaľ ide o naozajstné filmové horory, do tých ma zasväcovali starší súrodenci. Ako prvú som videla buď *Gothiku* (2003), alebo *Tých druhých* (2001), nepamätám si presne.

Marek Vaňous:

Neviem či najranejšia, ale prvá intenzívna bola vďaka filmu *Candyman* z roku 1992. Pozeral som ho príliš mladý a postaral sa mi o niekoľko týždňov nočných môr. Knižne to bolo *Tretie oko* (*The Dark Half*) od Stephena Kinga. O štyri roky starší kamarát bol blázon do Kinga. Mal doma asi tridsať jeho kníh a stále mi nosil ďalšie a ďalšie. Boli to vôbec prvé dospelácke knihy, ktoré som prečítal. Asi preto mám ku Kingovej tvorbe taký vzťah dodnes.

Aký ste fanúšik? Čo od hororu očakávate, keď si k nemu sadáte?

Mort Castle:

Vždy dúfam v pocit „všetko zahaľujúceho sna“. Film, ktorý to robí najlepšie? *The Night of the Hunter* (1955). Román? *The Ceremonies* od Teda Kleina a *The Terror* od Dana Simmonsa.

Nelly Černohorská:

Pustím-li si horor, chci se především bát jako malé děcko, tzn. jít spát s rozsvíceným

světlem, nevystřkovat (r)ohy zpod peřiny a cvakat zuby při sebemenším šramotu. Já vím, že spousta z vás namítne, že se víc bojí reálných věcí, že skuteční lidé umí páchat neskutečná zvěřstva, ale... tenhle druh strachu není TEN, kvůli němuž po hororu sáhnou.

Andrej Oško:

Na toto som sa snažil prísť, keď som sa posadil k mojej poviedke. Prvé mi napadlo to najočividnejšie a teda, že očakávam strach. Po dlhšej úvahe si však myslím, že na mňa najlepšie fungujú horory, ktoré vo mne vzbudia dlhotrvajúce nenápadné znepokojenie...

Katarína Soyka:

Stále sa nepovažujem za fanúšika, takto by som sa neoznačila. Ani si k hororu nechcem len tak sadnúť, iba som akási zvedavá, či čo. Na strachu je voľačo pritažlivé, vzrušujúce. Filmy sa snažím nepozerať sama, ale s niekým, koho ruka mi prekryje tvár, ak bude treba. S knihami je to iné. Nevyvolávajú vo mne skutočný strach, len napätie. A to zvládam. Vlastne som si ani sama nevšimla, že horory čítam, pozerám, píšem. Človek si možno nahovára, že ak sa v strachu vycvičí, potom sa bude menej skutočne báť.

Jana Tabačková:

Neviem, či sa môžem pokladať za fanúšika. Väčšiny filmových hororov sa príliš bojím, aby som ich vyhľadávala. Skôr sa k tomuto žánru dostávam cez poviedky v rôznych antológiách

a podobne. Mám radšej atmosférické texty než akčné krváky a najviac ma v horore poteší dobrý nápad.

Marek Vaňous:

V prvom rade atmosféru. Horor sa pre mňa ubral trochu nešťastným smerom. Najlepšie je to vidieť vo filme, kde je väčšina hororov postavená na *jump scares*. Tie pritom vôbec nevyvolávajú strach, len rozrušenie. Vyplavuje sa pritom úplne iný hormón. Je dokázané, že oveľa viac sa bojíme neznámeho, neviditeľného. Vtedy najviac pracuje fantázia, ktorá si do situácie dosadí naše vlastné strachy. Presne také knihy rád čítam – tajomné, hlbavé, atmosférické.

Existuje konkrétny subžáner hororu, ktorému holdujete, alebo vám vyhovuje, či by ste sa mu chceli venovať? Alebo naopak taký, ktorý vôbec nemáte radi?

Mort Castle:

Hm, vyhýbam sa všetkému elfsko-dračiemu, či príbehom, kde sa hľadá posvätný koláčik alebo podobné veci. Variácie na hrdinskú fantasy mi veľa nehovoria, dokonca ani skvele napísané *Elric*. Ak chcem niečo zvláštne, siahnem po Kafkovi, nie k väčšine moderných spisovateľov bizarro.

Nelly Černoorská:

Vyhľadávám horory s paranormální tematikou (duchové, démoni, vlkodlaci apod.). Presne to, čo už bolo stokrát

omleté. Mám rada klasiku a nevádi mi, že príbeh neprijde s niečím novým, já se bojím i u „starého“. Vyšla ďalšia knižka s exorcizmom? Super, sem s ní! Naopak vadí mi, kedyž se například něco tváří jako duchařina, ale ve skutečnosti je původcem obyčejný člověk. To mě teda vážně znechutí!

Andrej Oško:

Veľmi sa mi páčia horory, ktoré sa mi dostanú pod kožu. Tie, čo pomaly odkrývajú vlastnú temnotu presahujúcu to, čo poznáme a chápeme. Logicky teda poviem horor kozmických hrôz. No mám v oblube aj veci s rituálnymi a náboženskými presahmi. Naopak, upíri a duchovia na mňa nie príliš fungujú. A v láske rozhodne nemám nejaké perverzné nechutnosti.

Katarína Soyka:

Zombie horor mi pripadá zábavný, v zmysle smiešny. Napriek tomu ma niektoré zábery z *The Walking Dead* (2010) prenasledovali v snoch. No zombie horory si rada pozriem kedykoľvek, ázijské ani nepoznám po mene. Atmosférické horory možno najviac uznávam, najmenej pozerám, lebo sa skutočne bojím. Pamätám sa, ako ma desil *Kruh* (2002) aj *Záhada Blair Witch* (1999). Nedávno som pozerala horor, názov si nepamätám, o hre, ktorá sa nedala prestať hrať. Desivá mi pripadala komunikácia človek – hra. Rovnako mi kedysi veľmi dávno pripadal hrôzostrašný

rozhovor človek – stroj vo filme *2001: Vesmírna odysea* (1968).

Nerada sa bojím o niekoho, komu sa robí nepravosť, neznášam, ak niekoho ponižujú. Teda horory zo života, tie nepozieram. Potrebujem paranormálny prvok, aby ma to zaujímalo. Ale to nielen v hororoch. Duchárske horory ma desia, ale nevyhýbam sa im. Najradšej pozerám horory so šťastným koncom, aby som si mohla nakoniec spokojne vydýchnuť. Čo sa týka čítania, prečítam akýkoľvek dobrý horor a ani nepremýšľam, o aký subžáner ide. Ak mám hovoriť o písaní, najradšej píšem o vlastných strachoch. Preto sa rada vraciam k chate v horách, kde sa horory dajú priamo zažiť. Najviac obáv vo mne vyvoláva neistota zmyslov, ak človek vidí niečo, čo nie je, počuje niečo, čo nie je a podobne. Malí sme spolubývajúcu, ktorá počula hlasy. To bol horor a bolo to naozaj. A kedysi vo mne vyvolávala strach aj vlastná dcérka – bábätko, lebo občas civela do tmy a načahovala sa za niečím neviditeľným. Prípadne náš pes, ktorý štekal na dvere, za ktorými nikto nebol. To sú okamihy, ktoré moja fantázia rada domýšľa.

Jana Tabačková:

Podobne ako v predchádzajúcej otázke, krvavá akcia s nožom a guľovnicou mi veľmi nesedí, skôr príšery a duchovia. Nezameriavam sa čisto na tento žáner, aj keď hororové prvky často presakujú aj do mojich fantasy poviedok. Možno preto,

že mám veľa strachov a fóbii a je to tak pre mňa prirodzené.

Marek Vaňous:

Nemám rád body horror ani slasher. Až na pár výnimiek mi prídu veľmi povrchné. Naopak, milujem dobrú duchárčinu, ale v podstate akýkoľvek horor postavený na silnom vnútornom prežívaní postáv. Práve postavy sú pre mňa kľúčové a na nich sa snažím stavať aj moje poviedky. Priznám sa, že nie som fanúšik škatulkovania do žánrov. Myslím si, že dobrý horor musí byť v prvom rade dobrý príbeh bez ohľadu na žáner a to desivé by malo byť až sekundárne. Korenie, ktoré správne dochutí kvalitný hlavný chod, potlačí postavy do extrému a prinúti ich prejaviť sa. Podstata by však stále mala byť reálna, ľudská. Mám pocit, že väčšina dnešných hororov začína presne z opačnej strany. Autor chce napísať alebo natočiť dobrý horor, sústreďí sa hlavne na žáner a príbeh ide bokom. Horor z toho nakoniec je, ale nie dobrý.

Čo vás inšpirovalo k napísaniu poviedky, ktorú si môžu naši čitatelia prečítať na týchto stránkach? Predstavte nám ju trochu.

Mort Castle:

Na rozdiel od mnohých, obávam sa, nevnímam samovraždu ako morálne zlyhanie, hriech alebo zločin. Sú chvíle, keď samovražda dáva praktický

a morálny zmysel. Hrozná nehoda, ktorú opisujem v príbehu, je založená na udalosti zo skutočného života. Sympatický chlapík, opatrný chlapík, sa raz vybral autom von a narazil do partie mladých žien pri výlete na bicykli.

Ako sa s tým dá žiť? pýtal som sa sám seba.

Možno nedá, rozhodol som sa.

Nelly Černohorská:

Snad rok zpátky jsem někde četla, možná zaslechla kdesi na internetu, že existuje žena, která chodí na pohřby a poskytuje pozůstalým možnost smířit se s nebožtíkem. Říct mrtvému (v zastoupení té ženy), co mu nestihli sdělit během života, třeba mu i vynadat, ale hlavně pustit ven vztek a křivdu, najít uvnitř sebe klid a propustit tak jeho duši. Taková krásná psychologie... Ale pak mě samozřejmě napadlo – co ti mrtví? Oni si s sebou přece taky nesou věci, které už nestihli říct. Každá mince má dvě strany. Co když se to zvrtné? Jo, kdo s čím zachází...

Andrej Oško:

Napísať horor, ktorý by fungoval na každého, je podľa mňa mimoriadne náročné a tak som si povedal: čo keby som skúsil napísať niečo, čo by fungovalo na mňa? Predstava bezmocnosti proti neznámej sile mi prišla ako fajn nápad. Následne mi napadlo spojiť to s krajinou, ktorú milujem a zvyšok sa už nejako dotvoril sám.

Katarína Soyka:

Tak sme znovu pri tej chate :). Máme chatu v horách, kde nie je elektrina, voda sa musí nanosiť, záchod je na mieste, kam treba zájsť. Občas sme tam boli s Lenonou len my dve, vtedy sa tam diali veci! Skončili sme za dverami, obe s nožmi v ruke – áno, chceli sme niekoho prizabiť smiechom. A keď som tam bola so psom, skutočne niekto kráčaľ po terase, ale keď sme vybehli von, nikto tam nebol. Dokonca sme si na dvere zavesili taký prístroj, ktorý reagoval na pohyb. Prístroj pípal, pes štekal, ale vonku nik nebol. Takže preto tá chata. K tejto chate nosím v hlave ďalšie horory, len si musím nájsť čas ich napísať. Všetky sú inšpirované skutočnými udalosťami, nezaobídú sa bez paranormálnych prvkov.

Jana Tabačková:

Nápad prišiel, keď som dočítala román *The Girl Who Fell Beneath Sea*, ktorý vychádza z kórejskej legendy o morskom bohovi. Začala som premýšľať nad retellingami mýtov a legiend a nad tým, že by možno stálo za to si ich vyskúšať. Ako dobrý materiál mi napadla slovenská rozprávka *Nebojsa* (1988), dosť hororová aj v cenzurovanej verzii. Čím by ale *Nebojsa* bol v modernom svete? No, jasné! Urbexerom! Ďalší krok bol nájsť preňho vhodné prostredie. Pri kratšom internetovom pátraní som našla strašidelný dom v bratislavskom Starom meste, a dokonca som sa išla prejsť aj na susediaci starý evanjelický cintorín. Zachovala

som trojité stupňovanie z rozprávky, z princeznej sa stala barmanka a poviedka bola hotová, už som ju len musela napísať.

Marek Vaňous:

Whaley House má v mojom srdci špeciálne miesto. Je to len druhá poviedka, ktorú som v živote napísal a úplne prvá, ktorú som zverejnil (a je to remeselne cítiť). Moja prvotina bola veľmi rozháraná. Snažil som sa naraz uchopiť dej, postavy, reálie, symboliku a bolo toho na mňa priveľa. Cítil som, že sa potrebujem ukotviť, pracovať s niečím známym. V lete predtým som v San Diegu navštívil skutočný Whaley House. Mal úžasnú atmosféru, pamätal som si každý detail a mohol som čerpať z reálnej histórie. Lepší základ ani nemohol existovať. Stačilo vymyslieť príbeh okolo. Tak dlho som si o dome študoval, až sa pointa ponúkla sama a to isté sa dá povedať aj o hlavných postavách. Pár ľudí mi vyčítalo, že je tam zbytočná romantická linka Billa a Marion. Ja mám presne opačný názor. Horor má byť o strachu a pre mňa neexistuje väčší strach ako ten o blízkeho človeka. Aby sa spolu s Marion bál aj čitateľ, musí sa spolu s ňou do Billa najskôr zamilovať.

Aký hororový koniec by ste nedopriali ani svojmu najhoršiemu nepriateľovi?

Mort Castle:

Hm, neviem. Mám rád starú židovskú kliatbu: Kiež by si mal honosné sídlo s tisícom izieb a v každej z nich ťa našli mŕtveho.

Nelly Černohorská:

Kdyby to byl skutečně nejhorší nepřítel, tak bych si jeho konec užila v tom nejhorším možném smyslu.

Andrej Oško:

Ako som už naznačil, nemám rád nechutnosti štýlu zošívanie živých ľudí dokopy a pod. Niečo také by som asi nikomu neželal.

Katarína Soyka:

Kedysi sme na Fantastickom literárnom workshope mali takú debatu, kto by chcel ako zomrieť, aby to bolo strašidelné, plánovali sme HorrorCon. Padli tam zaujímavé nápady (ktoré raz všetky zapracujem do poviedky). Žiadnemu z účastníkov neprajem smrť, akú si zvolil.

Ale to sú príbehy. V skutočnom živote neprajem ani svojmu najhoršiemu nepriateľovi, aby ho napadol nejaký primitív a zahlušil ho pre nejakú bezvýznamnú sprostosť.

Jana Tabačková:

Raz som napísala poviedku o bestsellerovom autorovi hororov, ktorý sa po smrti dostal do pekla. Jeho trest spočíval v tom, že prežíval jednu svoju knihu za druhou, vždy v úlohe obete, v nekonečnej slučke. To si fakt nezaslúži nikto a žijem v strachu, že sa mi za to postava raz pomstí.

Marek Vaňous:

Och, toľko možností. Ale dám hneď prvú, ktorá mi napadla... vlastne prvú, ktorú som v živote čítal. Je vidieť, že zanechala

stopu. V Kingovom *Tretom oku* (*The Dark Half*) je scéna, kde George Stark jednému chlapíkovi odreže prirodzenie a narve mu ho do úst. Ak by sa vám zdalo, že tam nie je dosť miesta, nebojte sa. Ešte predtým mu vyrezal jazyk a prišpendlil ho na nástenku, takže sa všetko všade krásne zmestí.

Prezradte našim čitateľom nejaké hororové diela (knihy či filmy), ktoré vás niečím oslovili, zaujali.

Mort Castle:

Geniálny román *The Last of the Just* od Andrého Schwarz-Barta. Je to taký silný príbeh, že pri troch rôznych príležitostiach som sa pokúsil prečítať časť z neho nahlas mojim triedam na Columbia College v Chicagu a nedokázal som to. Rozplakal ma.

Prvýkrát som si knihu prečítal – ako súčasť učebných osnov – na strednej škole, keď som bol druhák alebo prvák. Dá vám dôkaz, že na strašenie nepotrebuje duchov.

Nelly Černohorská:

Moje základy položil Stephen King a ne úplne hororový Neil Gaiman, prečítala som od nich téměř vše; neméně důležitý je pro mě také Blattyho *Exorcista* (i film, 1973) nebo *Rosemary má dětátko*. Povídka *Moucha* od G. Langelaana, a jakmile jsem si zvykla, hodně se mi líbilo i *Americké psycho* (B. E. Ellis), no a ještě perla *Dívka od vedle* (J. Ketchum).

Z filmů pak jednoznačně *Šestý smysl* (1999), *Znamení* (2002), *Čarodějnice: novoanglická legenda* (2015) nebo *Ďáblův advokát* (1997), *Devátá brána* (1999, knižně *Dumasův klub*) či *Braindead – živí mrtví* (1992). A nesmím zapomenout na svoje nejnovější objevy, jimž jsem zcela propadla, a to jsou knihy: *Crota* (O. Goingback), *X* (D. Demchuk), *Když nás temnota miluje* (E. Engstrom), atmosférická, smutná, něžná a tak nějak makabrázně romantická *Taxidermistova milenka* (P. Hall) a nakonec *Billy Silver* (D. J. Volpe), ten mě bavil hodně.

Andrej Oško:

Tých knižných hororov som zasa toľko nečítal (za čo sa hanbím a plánujem to napraviť), no dosť som si obľúbil H.P. Lovecrafta. Aj keď jeho diela nepovažujem za príliš „hororové“, no ako inšpirácia sú skvelé. Najradšej od neho mám asi *Farbu z kozmu*. Mimo to *The Thing* (1982), *Votrelec* (1979), *Horizont udalosti* (1997), *Záhada Blair Witch* (1999), *Rituál* (2017).

Katarína Soyka:

Asi som na to už odpovedala v predošlých otázkach. Ohľadom kníh budem neoriginálna, lebo aj ja najradšej čítam Kinga. A zatiaľ som neprečítala horor, ktorého by som sa ozaj bála. Len možno niektoré podnietili moju fantáziu, ako napríklad Karikova *Trhlina* v prvej časti. Filmovo ma dodnes desí spomienka na *Lesného ducha* (1981). Naposledy sa mi

CHARON

páčil *Brand New Cherry Flavor* (2021) a niektoré hororové epizódy z prvých dvoch sérií *Supernatural* (2005).

Jana Tabačková:

Mám veľmi rada československú antológiu *Koleje smrti* od vydavateľstva Hydra. Patrí medzi ich najvydarenejšie. Najviac mi z nej utkveli v pamäti poviedky *Vagón uprostred lesa* a *Šeptáno do tmy*.

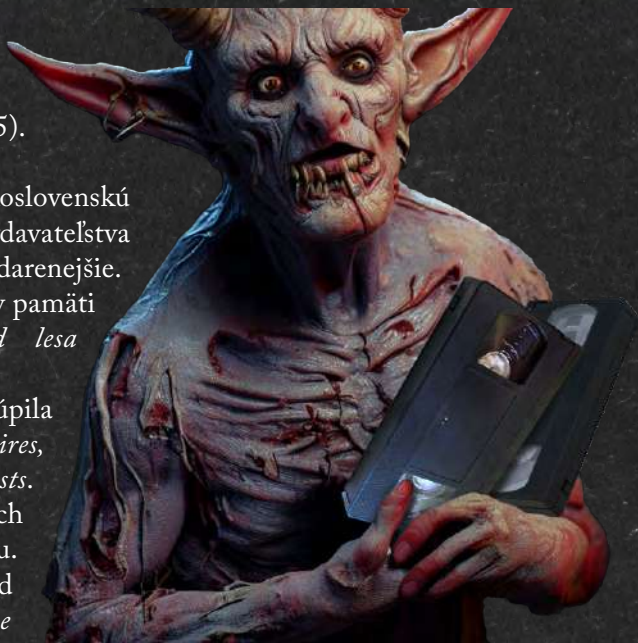
Raz som si vo výpredaji kúpila anglickú antológiu *Vampires, Zombies, Werewolves and Ghosts*.

Sú v nej zozbierané o rôznych príserkách v priebehu času. Doteraz si pamätám napríklad na poviedku *The Room in the Tower* od E. F. Bensona. Je

to taký starosvetský horor, kde nič dokopy nevidíte, ale to, čo sa pohybuje v tieňoch mimo obrazu, vám vyvolá tuhšie zimomriavky ako všetky masacre motorovou pílou. Z podobného súdka som čítala aj zbierku *Diabolská izba* od Arthura Conana Doylea. A ak mám vybrať ešte aj niečo moderné, tak asi *Mexickú gotiku*.

Marek Vaňous:

Pri knihách asi veľmi neprekvapím. Zostanem verný Kingovi a spomeniem *Geraldovu bru*. Je to dokonalá ukážka, že na vytvorenie napätia a skutočného strachu stačí jedna dobre vymyslená postava a jej vnútorné prežívanie v ex-

trémnych podmienkach. Zvyšok je na remesle autora a vašej fantázii. Presne takto chcem písať moje príbehy.

Čo sa týka filmov, najbližšia mi je v súčasnosti tvorba štúdia A24. Milujem *The Witch* (2015) alebo *Hereditary* (2018) – až na úplný záver –, ktoré geniálne pracujú s atmosférou. Takisto rád pozerám seriály Mikea Flanagana. Veľmi by som chcel znova prvýkrát vidieť *The Haunting of Hill House* (2018) a závidím každému, kto tú možnosť má.

CHARON

**ĎALŠIE ČÍSLO VYCHÁDZA
1. 10. 2024!**